

Албсиг АД Скопје

(Нова осигурување АД Скопје)

Извештај за извршената ревизија на
Друштвото за 2017 година

2017

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА 2017 ГОДИНА
АЛБСИГ АД Скопје

Една грижа помалку...

СОДРЖИНА

- 1. ПРОФИЛ НА ДРУШТВОТО**
- 2. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ И АКЦИОНЕРИ НА ДРУШТВОТО**
- 3. ОРГАНИ НА УПРАВУВАЊЕ**
- 4. ОДНОСИ СО МАТИЧНОТО ДРУШТВО**
- 5. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА НА ДРУШТВОТО**
- 6. ОПШТО ЕКОНОМСКО ОПКРУЖУВАЊЕ**
- 7. ДЕЛОВНА ПОЛИТИКА**
- 8. КЛАСИ И УСЛОВИ НА ОСИГУРУВАЊЕ**
- 9. МЕРКИ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИК**
- 10. ЗДЕЛКИ СО ЗАИНТЕРЕСИРАНА СТРАНА**
- 11. ГОЛЕМИ ЗДЕЛКИ**
- 12. ИЗМЕНИ ВО ОСНОВНАТА ГЛАВНИНА И ВО РЕЗУЛТАТИТЕ ЗА 2016 ГОДИНА**
- 13. АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО**
- 14. ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ**
- 15. ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА**
- 16. ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ**
- 17. РАЗВОЈ НА ДРУШТВОТО**
- 18. ПОТВРДА НА АКТУАРОТ**
- 19. НЕРЕВИДИРАНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**

❖ **ПРОФИЛ на Друштвото за осигурување АЛБСИГ АД Скопје**

Полн назив на Друштвото	Друштво за осигурување АЛБСИГ АД Скопје
Скратен назив на Друштвото	АЛБСИГ АД Скопје
Седиште	Ул. 1737 бр. 32, Скопје, Центар
Правен статус	АД
Датум на упис во ЦРМ	26.04.2007
Матичен број	6224695
Даночен број	4030007634049
Големина на субјектот	Голем
Приоритетна дејност	65.12 – Неживотно осигурување
Веб страна	www.albsig.com.mk
Овластен ревизор	Ернест и Јанг, Скопје Адреса: бул. 8-ми Септември 18/3-4, 1000 Скопје – Карпош Одлука на Собрание на Акционери бр. 0201-02/09 од 18.05.2016.

❖ **АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ И АКЦИОНЕРИ НА ДРУШТВОТО**

Друштвото за осигурување АЛБСИГ АД Скопје (во понатамошниот текст: Друштвото) е акционерско друштво регистрирано во Република Македонија во април 2007 година, со седиште на ул. “1737” бр. 32, влез 1, локал 45 (Палата ЗУМ), 1000 Скопје.

Вкупно Основната главнина на Друштвото изнесува 3.500.000 Евра.

Основната главнина на Друштвото е поделена на 350.000 обични акции.

АЛБСИГ АД Скопје има добиено Решение за издавање на дозвола за вршење на работи на осигурување бр. 11-4868/12 од 23.04.2007 година од страна на Министерството за финансии на Р. Македонија и со работа започна на 26.04.2007 година.

На 23.11.2017 година настана промена во сопственичката структура на Друштвото, при што на 31.12.2017 година Друштвото е во сопственост на двајца основачи и тоа:

- Друштво за инвестиции, технологија, градежништво, трговија и услуги ЦЦ Технологија ДОО експорт – импорт, Скопје со седиште на ул. “Славеј Планина” бр. 4А, 1000 Скопје – Чаир, Македонија кое поседува вкупно 315.000 обични акции, односно 90% од капиталот на Друштвото; и
- Анонимно друштво за осигурување АЛБ Сигурацион АД, со седиште на ул. “Џорџ Буш” бр. 10, Тирана, Албанија кое поседува вкупно 35.000 обични акции, односно 10% од капиталот на Друштвото.

На 02.02.2018 година Друштвото го промени својот назив во Нова Осигурување АД Скопје.

❖ ОРГАНИ НА УПРАВУВАЊЕ

Врз основа на одредбите од Законот за трговски друштва и Законот за супервизија на осигурување, Друштвото за осигурување АЛБСИГ АД Скопје во 2017 година имаше воспоставено двостепен систем на управување кој се остваруваше преку Надзорен одбор и Управен одбор на Друштвото, како и Собрание на Акционери како највисок орган на Друштвото.

Акционерите на Друштвото ги остваруваат своите права преку **Собранието на акционери**. Правата и начинот на дејствување на Собранието се определени со Законот за трговските друштва, Законот за супервизија на осигурување и Статутот на Друштвото. Во текот на 2017 година одржани се 2 седници на Собранието на акционери на Друштвото и тоа:

- ***Седница на Собрание на акционери одржана на ден 18.08.2017 година:***

На оваа седница членовите на Надзорниот одбор, г-ѓа Наташа Докина и г-дин Бајрам Џаја поднесоа оставки, кои беа прифатени од Собранието на акционерите. Истовремено беа донесени одлуки за именување на два нови членови и тоа: г-дин Џенк Јилмаз и г-дин Џемил Бурге.

- ***Седница на Годишно Собрание на Акционери за 2016 година, одржана на 13.05.2017 година***

❖ НАДЗОРЕН ОДБОР

Надзорниот одбор врши надзор врз управувањето со Друштвото што го врши Управниот одбор на АЛБСИГ АД Скопје и во тие рамки спроведува увид и проверка во книгите и документите на Друштвото како и во извештаите, актите и документите на Управниот одбор, утврдување на деловна политика на Друштвото, усвојување на деловните програми и плановите за дејствување како и презема други мерки и усогласување на работењето на Друштвото со Законски и подзаконски прописи.

На 31.12.2017 година, Надзорниот одбор на Друштвото е составен од три члена:

Г-дин Шефкет Кастрати – Претседател на Надзорен одбор

Г-дин Џенк Јилмаз – Член на Надзорен одбор

Г-дин Џемил Бурге – Член на Надзорен одбор

Во текот на 2017 година, **Надзорниот одбор на Друштвото** одржа 10 седници на кои беа разгледани значајни прашања од работењето на Друштвото, односно беше разгледувана деловната политика, резултатите од работењето и беа донесувани или одобрувани општи Акти на Друштвото.

❖ **УПРАВЕН ОДБОР**

Во 2017 година, Управниот одбор го застапуваше Друштвото како највисок орган на управување а неговите одговорности и должности се определени и дефинирани во Законот за трговски друштва, Законот за супервизија на осигурување, како и со Подзаконските акти донесени од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување идополнително истите се определени во Статутот на Друштвото и другите Акти на Друштвото.

На 31.12.2017 година, Управниот одбор на Друштвото е составен од три члена и тоа:

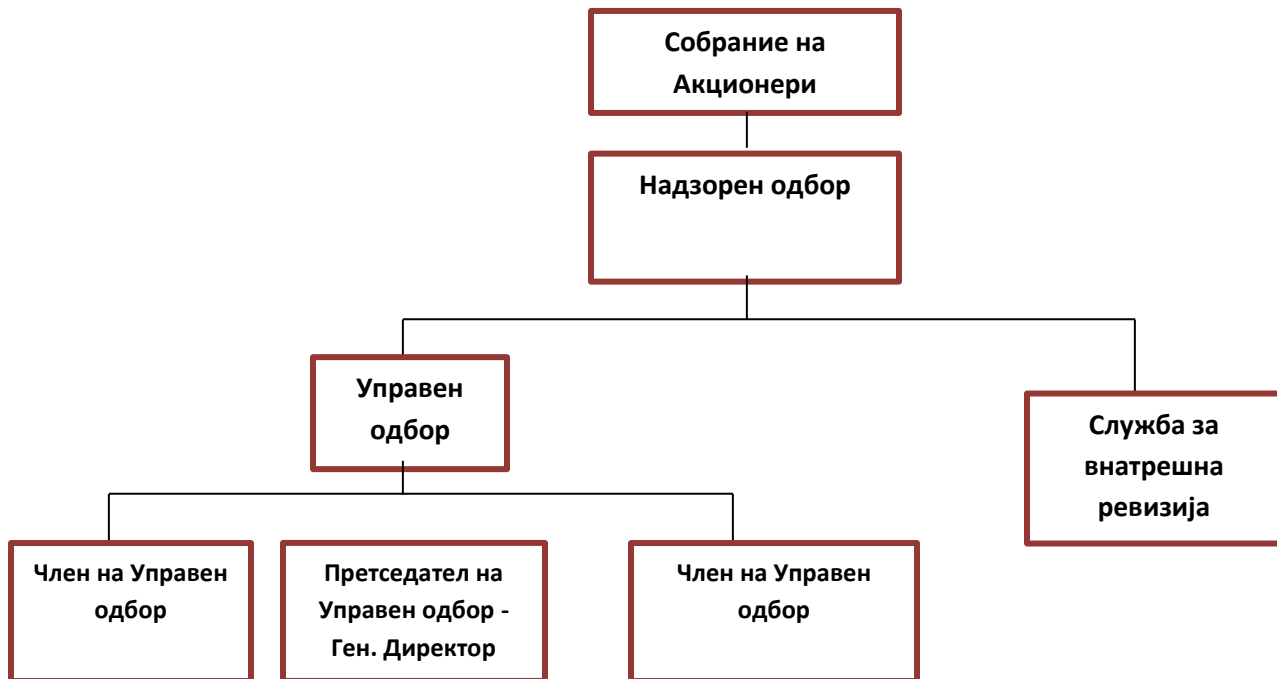
Г-дин Арбен Брешани – Претседател на Управен одбор, именуван на оваа функција со Одлука на Надзорен одбор од 29.04.2015 година.

Г-дин Селаудин Имами – Член на Управен одбор, именуван на оваа функција со Одлука на Надзорен одбор од 01.10.2015 година.

Г-дин Нуредин Џелили – Член на Управен одбор, именуван на оваа функција со Одлука на Надзорен одбор од 28.03.2016 година.

Во текот на 2017 година, Управниот одбор како највисок орган на управување на Друштвото одржа вкупно 19 седници. На седниците на Управниот одбор се носеа одлуки за спроведување на деловната политика, се разгледуваа резултатите од работењето и се донесуваа општите Акти на Друштвото во согласност со Законот за супервизија на осигурување и останатите важечки Закони со кои е регулирано работењето на друштвата за осигурување во Р. Македонија.

Согласно овластувањата, одговорностите и ангажираноста на членовите на Надзорниот одбор и на членовите на Управниот одбор на Друштвото во текот на 2017 година, беа исплатени месечни надоместоци, плати, надоместоци на плата, персонален данок од доход и други издатоци во бруто износ од 3,94 милиони денари.

Во Друштвото е воспоставена **Внатрешна ревизија** како независна организациона единица согласно Член 123 од Законот за супервизија на осигурување и согласно донесените Правила за работа од страна на Надзорниот одбор на Друштвото со еден овластен Внатрешен ревизор – Шика Чурлинова.

❖ ОДНОСИ СО АКЦИОНЕРИТЕ

На 23.11.2017 година настана промена во сопственичката структура на Друштвото, при што на 31.12.2017 година Друштвото е во сопственост на двајца основачи и тоа:

- Друштво за инвестиции, технологија, градежништво, трговија и услуги ЦЦ Технологија ДОО експорт – импорт, Скопје со седиште на ул. “Славеј Планина” бр. 4А, 1000 Скопје – Чаир, Македонија кое поседува вкупно 315.000 обични акции, односно 90% од капиталот на Друштвото; и
- Анонимно друштво за осигурување АЛБ Сигурацион АД, со седиште на ул. “Џорџ Буш” бр. 10, Тирана, Албанија кое поседува вкупно 35.000 обични акции, односно 10% од капиталот на Друштвото.

Во текот на 2017 година, врз основа на Одлука од Малцинскиот акционер, Друштвото отпиша субординирани обврски во износ од 47.28 милиони денари. Отписот на овие обврски е признаен како приход остварен за време на годината што заврши на 31.12.2017 година.

❖ ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА НА ДРУШТВОТО

Друштвото со состојба на 31.12.2017 година, својата дејност ја врши преку Генерална дирекција и 41 Подружници, распоредени низ Р. Македонија.

Во рамки на Друштвото функционираат неколку сектори и служби преку кои се вршат основните и останатите деловни функции на Друштвото:

- **Сектор за осигурување**
 - Служба за наплата на побарувања
- **Сектор за финансии и сметководство**
- **Сектор за штети**
 - Оддел за вонсудски штети
 - Оддел за спорови по штети и регреси
- **Служба за општи и правни работи**
- **Служба за информатички технологии**
- **Актуарска Служба**
- **Служба за внатрешна ревизија**

❖ **ОПШТО ЕКОНОМСКО ОПКРУЖУВАЊЕ**

Нагласеното зголемување на конкуренцијата на Осигурителниот пазар во Република Македонија во текот на 2017 година, од една страна и слабата домашна потрошувачка, невработеноста како и ниската куповна моќ на населението, од друга страна, имаа свое влијание и врз работењето на Друштвото, состојба која се рефлектираше и врз намалувањето на нивото на остварената бруто премија како и врз остварениот технички резултат по поделните класи на осигурување. Во таа насока, Раководството на Друштвото во 2017 година, вложи огромни напори да го задржи и следи трендот на развој на БДП во Република Македонија низ остварената продукција за 2017 година, намалувајќи го нивото на оперативните трошоци што ќе биде основна задача и во 2018 година.

❖ **ДЕЛОВНА ПОЛИТИКА**

Основна, долгорочна цел на Друштвото е остварување на позитивни резултати и остварување на нето добивка преку вршење на дејноста осигурување со максимална присутност и зацврстување на позицијата на Осигурителниот пазар во Р. Македонија, постојано подобрување и зголемување на деловниот резултат од основната дејност.

За нивно остварување како и за подобрување на целокупното работење на Друштвото, во 2017 година се направија промени, најпрво во Раководството на Друштвото и кај останатите вработени. Овие промени резултираа донекаде со подобрување на работењето на Друштвото и тоа: видливи се резултатите кај наплатата на побарувањата од полисирана премија, подобрување на ефикасноста во обработката на штети, намалувањето на трошоците на работење и иако е намалена продажбата на полиси за

осигурување во споредба со претходната 2016 година и во споредба со планираното сепак се надеваме дека придонесовме за зголемување на квалитетот на услугите на осигурување и за зголемување на квалитетот на Портфолиото на осигурување на Друштвото покрај неговото проширување.

Исто така, во 2017 година, превземени се активности за постојана усогласеност на работењето на Друштвото со Законот за супервизија на осигурување и Подзаконските акти произлезени од истиот и со останатите Закони, превземени се активности за зголемување на ефикасноста и рационалноста во користењето на средствата за осигурување, за унапредување на професионалноста на сите нивоа на дејствување, за подобрување на комуникација со клиентите и регулаторните тела и за подигање на свеста кај населението за согледување на потребата за заштита од ризици.

За остварување на стратешката цел потребно е да се постигне меѓу другото и континуиран раст на премијата во согласност со порастот на индексот на пазарот на осигурување, подобрување на индексот на наплатена премија, раст, градење и зајакнување на продажната мрежа, зголемување на продуктивноста и трошковната ефикасност на продажните места, намалување и рационализација на трошоците при работењето, изградба на адекватна организациска структура преку квалитетно управување со човечки ресурси и сл.

❖ КЛАСИ И УСЛОВИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

АЛБСИГ АД Скопје во согласност со член 5 од Законот за супервизија на осигурување и согласно Решението за издавање на дозвола за вршење на работи на осигурување, врши работи на осигурување во рамките на следните класи на осигурување:

1. Осигурување од последици на несреќен случај – НЕЗГОДА	(01)
2. Осигурување на моторни возила (каско)	(03)
3. Осигурување на шински возила (каско)	(04)
4. Осигурување на воздухоплови (каско)	(05)
5. Осигурување на стока во превоз (карго)	(07)
6. Осигурување на имот од пожар и други опасности	(08)
7. Други осигурување на имот	(09)
8. Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	(10)
9. Осигурување од одговорност од употреба на воздухоплови	(11)
10. Општо осигурување од одговорност	(13)
11. Осигурување на туристичка помош	(18)

Преку континуирано работење на утврдување и согледување на потребите за осигурување во услови на техничкиот и научниот развој и во услови на движење на стандардот на граѓаните, Друштвото постојано прави напори за проширување на дејноста и продуктите за осигурување со намалување на зависноста од задолжителните

осигурувања и зголемување на продажбата на доброволни продукти како приоритет број еден во идното работење на Друштвото.

❖ **МЕРКИ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИК**

Друштвото континуирано ги идентификува, ги проценува и ги мери ризиците на кои е изложено во текот на својата работа и управува со тие ризици на тој начин кој обезбедува трајно одржување на степенот на изложеност кој нема да го загрози имотот и целокупното работење на Друштвото, начин кој обезбедува заштита на интересите на акционерите, осигурениците, оштетените трети лица и други доверители на Друштвото во согласност со Законските прописи.

За управување со ризици, Друштвото има изготвена посебна Програма за управување со ризици каде што се идентификувани повеќе ризици и цели за нивна контрола и истовремено, детално се изложени и активности и постапки за контрола и управување со ризиците.

Во 2017 година, преку Матичното Друштво АЛБ-СИГУРАЦИОН од Албанија, Друштвото склучи Договори за реосигурување за оние класи на осигурување и ризици за кои се предвидуваше дека не може со сопствени средства целосно да покрие евентуален поединечен штетен настан.

Со помош на склучените Договори за реосигурување а во согласност со Програмата за реосигурување за 2017 година, Друштвото ги постигна следните цели:

- заштита на Капиталот на Друштвото, и
- зголемување на капацитетот на Друштвото за прием во осигурување на ризици кои се над сопствениот самопридржај.

Друштвото во 2017 година е изложено на следните ризици:

- Ризикот од неадекватност на Капиталот,
- Ризикот на осигурување,
- Финансиските (Пазарни) ризици и тоа: Ризикот на ликвидност, Кредитниот ризик, Валутниот ризик, Каматниот ризик и Ризикот на фер вредност,
- Оперативни ризици и тоа: Ризикот од човечки фактор, Ризикот од методологијата во актуарството, Неадекватната контрола, Ризикот на информатичката технологија, Регулаторно-Законодавните ризици и Процесите и системите, односно неадекватните планови.

Управниот одбор и Раководството на Друштвото постојано преземаа мерки за отстранување на наведените ризици.

Друштвото води постојана сметка за потребното ниво на обемот на Капиталот, маргината на солвентност, Техничките резерви и нивното вложување и може да се заклучи дека во 2017 година, со остварување на негативен финансиски резултат, загуба од 23.686.099 денари пред и по оданочување, Капиталот на Друштвото изнесуваше 144.188.690,00 денари, односно Друштвото имаше недостаток на Капитал од 40.283.410,00 денари во однос на Гарантниот фонд од 3 милиони Евра и неусогласеност со Членот 77 Став 3 Точка 2 од Законот за супервизија на осигурување.

На 31.12.2017 година Друштвото има вишок на Капитал во однос на Потребното ниво на маргина на солвентност на износ од 56.373.711,00 денари, односно Друштвото во текот на 2017 година, целосно ја исполнува обврската од Членот 75 Став 1 од Законот за супервизија на осигурување.

Техничките резерви на 31.12.2017 година изнесуваат 371.268.584,00 денари и се состојат од:

- Резерви за преносни премии: 153.222.668,00 денари; и
- Резерви за штети: 218.045.916,00 денари.

Обврската за вложување на средства барем во висина на пресметаните Нето Технички резерви е целосно исполнета на 31.12.2017 година.

На 31.12.2017 година во образецот ВТР на Друштвото, евидентиран е недостаток на средства на Друштвото за покривање на техничките резерви во износ од 42.050.647,00 денари, што не е во согласност со Законот за супервизија на осигурување.

Раководството на Друштвото верува дека Доминантниот основач има намера да продолжи да го поддржува работењето на Друштвото во наредниот период од најмалку дванаесет месеци по датумот на известување на 31 декември 2017 година.

❖ ПОЛИТИКА НА ВЛОЖУВАЊЕ НА СРЕДСТВА

Друштвото управува со своите средства имајќи ги предвид ограничувањата одредени со Законот за супервизија на осигурување.

Средствата кои ги покриваат Техничките резерви во 2017 година се во рамките на дозволените вложувања. Вложувањата на средствата кои ги покриваат Нето Техничките резерви се како што следува:

- Парични средства во благајна и средства на банкарски сметки: 4.811.367,00 денари;
- Депозити во банки кои имаат дозвола од НБРМ: 156.300.000,00 денари;
- Хартии од вредност издадени од РМ или НБРМ: 123.934.842,00 денари; и
- Удели во Инвестициски фондови кои се регистрирани во РМ: 43.771.728,00 денари.

Средствата за покривање на Капиталот на Друштвото во 2017 година се вложувања во Градежни објекти, односно во Деловниот простор на Седиштето на Друштвото на износ од 130.880.794,00 денари и вложувања во Гарантниот фонд на Националното биро за осигурување на износ од 12.271.600,00 денари.

❖ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Друштвото го води своето сметководство и поднесува Годишна сметка на начин определен со Законот за трговски друштва а врз основа на Законот за супервизија на осигурување и Статутот на Друштвото, Управниот одбор на Друштвото има донесено Одлука за сметководствени политики изготвена врз основа на Меѓународните сметководствени стандарди, Меѓународните стандарди за финансиско известување и останатите Законски прописи што се во сила, како и врз основа на донесениот Правилник за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси на Друштвото и врз основа на современите сознанија за работењето на Друштвото.

Основно начело на искажувањето на податоците во Финансиските извештаи и Деловните книги на Друштвото е точното и фер презентирање на средствата, обврските, основната главнина, приходите, расходите и резултатите од работењето на Друштвото.

Сметководствените политики и Правилникот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси на Друштвото се применуваат конзистентно и доследно и во 2017 година.

❖ ЗДЕЛКИ СО ЗАИНТЕРЕСИРАНА СТРАНА

Со состојба на 31.12.2017 година Друштвото нема зделки со заинтересирана страна.

❖ ГОЛЕМИ ЗДЕЛКИ

Во 2017 година, Друштвото нема склучено голема зделка.

❖ ИЗМЕНИ ВО ОСНОВНАТА ГЛАВНИНА И ВО РЕЗУЛТАТИТЕ ЗА 2017 ГОДИНА

На 23.11.2017 година настана промена во сопственичката структура на Друштвото, при што на 31.12.2017 година Друштвото е во сопственост на двајца основачи и тоа:

- Друштво за инвестиции, технологија, градежништво, трговија и услуги ЦЦ Технологија ДОО експорт – импорт, Скопје со седиште на ул. “Славеј Планина” бр. 4А, 1000 Скопје – Чаир, Македонија кое поседува вкупно 315.000 обични акции, односно 90% од капиталот на Друштвото; и
- Анонимно друштво за осигурување АЛБ Сигурацион АД, со седиште на ул. “Џорџ Буш” бр. 10, Тирана, Албанија кое поседува вкупно 35.000 обични акции, односно 10% од капиталот на Друштвото.

На 02.02.2018 година Друштвото го промени својот назив во Нова Осигурување АД Скопје.

❖ АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО

❖ Бруто полисирана премија

Друштвото во 2017 година, оствари Бруто полисирана премија од 313.187.284 денари, што е помал износ од 10,52% во однос на планираното со Годишниот план на работење на Друштвото за 2017 година и помал износ од 3,2% во однос на оствареното во претходната 2016 година.

Бруто полисираната премија во 2017 година е остварена од 67.201 склучени договори за осигурување, односно полиси за осигурување по класи на осигурување што претставуваат исто така намалување од 7,83% во однос на бројот на склучени договори за осигурување во претходната 2016 година. Намалувањето на бројот на склучени полиси претежно произлегува од намалувањето на оперативната активност на Друштвото преку склучување помалку полиси за автомобилска одговорност и за патничко здравствено осигурување .

Споредбените резултати се прикажани во Табелата што следи:

р е д. б.	Вид на осигурување	Бруто премија за 2017 година		Индекс %	остварено 2016 година	Индекс 2016/2015
		планирано	остварено			
1	Автомобилска одговорност	227.500.00	203.970.000	90	212.145.335	91
2	Зелен картон	56.000.000	55.668.000	99	56.557.000	92
3	Гранично осигурување	2.800.000	1.672.000	60	1.940.000	78
4	Патници во јавен превоз	2.450.000	898.850	36	872.820	67
	А. Вкупно Задолжителни	288.750.000	262.208.850	91	271.515.155	91
5	Имоти	22.750.000	12.875.000	57	17.987.000	58
6	Каско	11.900.000	20.431.000	172	11.465.000	69
7	Незгода	10.500.000	10.499.000	100	13.631.000	114
8	Општа одговорност	3.500.000	1.864.000	53	2.664.000	38
9	Патничко осигурување	8.400.000	4.937.448	59	6.013.000	75
10	Други осигурувања	4.200.000	371.986	9	263.180	75
	Б. Вкупно Доброволни	61.250.000	50.978.434	83	52.023.180	67
	ВКУПНО А+Б	350.000.000	313.187.284	89	323.538.335	86

Во 2017 година, имаме отстапување на остварената Бруто полисирана премија по видови на осигурувања во споредба со планираната со Годишниот план на продажба за 2017 година и со остварената Бруто полисирана премија во претходната 2016 година и тоа: неостварување од **9%** кај Задолжителните осигурувања и неостварување од **17%** кај Доброволните осигурувања во споредба со планираното со Годишниот план на продажба

за 2017 година и намалување од **3,43%** кај Задолжителните осигурувања и намалување од **2,01%** кај Доброволните осигурувања во споредба со остварувањата на истите во 2016 година.

Неисполнувањето на Годишниот план за продажба за 2017 година и намалувањето на Бруто полисирана премија во споредба со 2016 година, како и намалувањата кај Бруто полисираната премија по видови, односно по Класи на осигурувања се должи главно на следното:

- Лимитираната соработка со надворешни продажни канали во првите месеци од 2017 година,
- Прекинатата соработка со Подружници/Агенти на Друштвото со остварен негативен технички резултат и недоволен процент на наплатена премија,
- Намаленото учество на тендери, претежно на Јавни набавки а со тоа и намален износ на остварена премија, заради намален РЕО лимит во одредени класи во однос на 2016 година и др.

Со овие остварувања во 2017 година, Друштвото и понатаму останува да е премногу изложено на ризиците од Задолжителните осигурувања со учество од **83,72%** во вкупно остварената Бруто полисирана премија и посебно на Автоодговорноста која сама по себе во 2017 година опфаќа **65,13%** од севкупното Портофолио на Друштвото.

Што се однесува на техничките резултати, **Бруто техничкиот резултат** за целото Портфолио на Друштвото за 2017 година изнесува **52,15%**, а **Нето техничкиот резултат (со реосигурување)** изнесува **70,01%**, односно може да се констатира подобрување на истите за 2017 година во споредба со Техничките резултати од претходните години.

Бруто Резултатите по категории изнесуваат: 61,23% за Незгода, 75,75% за Каско, 22,82% за Имот, 58,63% за Автоодговорност и 31,3 за Зелен картон, 4,77% за Општа одговорност и 31,38% за Патничко осигурување.

За видовите на осигурување, каде што, Нето техничките резултати се различни од Бруто резултатите тие изнесуваат: 114,41% за Каско, 43,18% за Имот, 77,43% за Автоодговорност и 43,05% за Зелен картон.

❖ ШТЕТИ

Бруто ликвидираниите штети во 2017 година изнесуваат 163.319.094 денари и во споредба со износот на ликвидирани штети во 2016 година, бележат намалување 9,91%.

Табелата ја прикажува структурата на ликвидираниите (нето) штети за 2017 и 2016 година по видови на осигурување:

Вкупно ликвидирани штети

	2017	2016
Осигурување од незгода	6.429.000	7.293.000
Автоодговорност	119.582.000	123.335.980
Каско на моторни возила	15.477.000	8.295.000
Зелен картон	17.433.000	31.765.000
Осигурување на стока во превоз	-	-
Осигурување на имот од пожар	994.000	1.299.000
Други осигурувања на имот	1.994.000	8.532.000
Патничко осигурување	585.000	520.000
Општа одговорност	89.000	16.000
Гранични полиси	-	26.000
Други	786.000	198.000
Вкупно	163.319.094	181.279.980

Состојбата на резервирани штети во 2017 година во однос на 2016 година, односно износот од 218.045.916 денари на резервирани штети во 2017 година е зголемен за 31.8% во споредба со износот на резервирани штети во 2016 година и истиот, покрај на зголемувањето на износот на ликвидирани штети во 2017 година е резултат и на целосната примена и усогласувањето на Друштвото со Законот за супервизија на осигурување и со Правилникот за пресметување на технички резерви исто така.

Се надеваме дека во текот на 2018 година ќе допринесеме за подобрување на мислењето на јавноста за АЛБСИГ АД и за промовирање на потребата од осигурување во Друштвото, бидејќи исплатата на штетите е вистинската и најдобра маркетиншка страна на осигурителниот бизнис во целина.

Сменетиот начин на пристап кон нашиот осигуреник и оштетен во последните две години и постојаното одржување контакти со оштетените лица, баратели за надоместување на штети, во спроведувањето на активноста на обработка на штетите, како и коректното однесување за секоја штета според договорот за полиса ќе се продолжи да се применува во Друштвото и во иднина.

❖ ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ

Друштвото ја заврши 2017 година со негативен финансов резултат од 23.686.925 денари пред и по оданочување.

Најголем импакт на остварениот резултат предизвика неостварувањето на планираната Бруто полисирана премија за 10,52% а со тоа и помалку приходи од една страна, како и зголемувањето на бруто резервите за штети.

❖ ПРИХОДИ

Подетално, категориите на приходи и расходи се следните:

Остварените Вкупни приходи на износ од 370.864.621 денари во 2017 година во однос со остварените во 2016 година, се зголемени за 13,47%.

1) Заработената премија во 2017 година е намалена за 1,58% во однос на 2016 година.

Учеството на Заработена премија во вкупно остварените приходи во 2017 година изнесува 83,16% а во 2016 година изнесувало 95,87%.

	2017	2016
ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА	308.404.279	313.339.479
Бруто полисирана премија за осигурување	313.187.284	323.538.335
-Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ ретроцесија	(10.932.244)	((11.008.131))
- Промена во бруто резервата за преносна премија	6.149.239	809.275
+Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	-	-

2) Приходите од вложувањата на износ од 7.634.130 денари во 2017 година во однос на 2016 година се помали за 1,33%.

3) Останатите осигурително технички приходи, намалени за реосигурување во 2017 година на износ од 7.112.904 денари се за 73,84% поголеми во однос на 2016 година, а **Останатите приходи** на износ од 47.713.308 денари во 2016 година се за 2.767,78% поголеми во однос на 2016 година.

❖ РАСХОДИ

Во 2017 година, остварени се Вкупни расходи на износ од 394.551.546 денари и во однос со остварените во 2016 година, истите се поголеми за 17,75%.

1) Остварените Нето трошоци за штети на износ од 210.070.189 во 2017 година во однос со истите во 2016 година се зголемени за 64,19%.

Настанати штети (нето трошоци за штети)

	Бруто		Реосигурување		Нето	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Настанати, исплатени штети во тековната година	163.319.000	181.279.980	-	-	163.319.000	181.279.980
Промени во резервите за пријавени, неисплатени штети	2.724.769	(28.583.057)	-	-	2.724.769	(28.583.057)
Промени во резервите за настанати, но непријавени штети	48.861.755	(10.410.844)	-	-	48.861.755	(10.410.844)
Промени во резервите за индиректни трошоци	759.276	(409.626)	-	-	759.276	(409.626)
Промени во резервите за директни трошоци	257.933	(1.205.631)	-	-	257.933	(1.205.631)
Приходи од регресни побарувања	(5.852.544)	(12.728.512)	-	-	(5.852.544)	(12.728.512)
	210.070,189	127.942.310	-	-	210.070,189	127.942.310

2) Трошоците за бонуси и попусти на износ од 981.640 денари во 2017 година во однос со 2016 година се намалени за 80,43%.

3) Нето трошоците за спроведување на осигурување на износ од 162.819.477 во 2017 година во однос со 2016 година се помали за 1,53%.

4) Останатите осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување на износ од 22.465.056 денари во 2017 година во однос со 2016 година се помали за 4,92%.

5) Вредносното усогласување на побарувањата по основ на премија на износ од 5.631.615 денари е позитивно во 2017 година како резултат на превземените мерки за навремена наплата на доспеаните побарувања.

6) Останатите расходи, вклучувајќи ги и вредносните усогласувања на износ од 3.723.539 денари во 2017 година во однос со 2016 година се 71,34% помали.

❖ ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА

Податоците од Извештајот за финансиска состојба (Билансот на состојба) на 31.12.2017 година укажуваат дека:

- Вкупните средства, односно Активата на Друштвото, на износ од 587.795.438,00 денари во 2017 година се зголемени за 6,3% во однос на 2016 година;
- Вкупните тековни обврски се зголемени за 83,71%;
- Техничките резерви се зголемени за 14,31%; и
- Вкупниот Капитал е незначително зголемен за 2,19% во однос на 2016 година.

Подетално, категориите на средствата (Активата) и Обврските, Техничките резерви и Капиталот (Пасивата) се следните:

1) Во вкупните средства (Активa) на Друштвото, на 31.12.2017 година најголемо е учеството на Вложувањата од 81,34%, Нематеријалните средства со незначителни 0,18% , Побарувањата учествуваат со 9,25%, Останатите средства со 1,42% и Одложените трошоци за стекнување (ABP) со 7,61%.

Табела на Средства на Друштвото на 31.12.2017 година:

	2017	2016
НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	1.148.816	1.560.938
ВЛОЖУВАЊА	468.309.198	441.577.410
Земјиште, градежни објекти и останати материјални средства	130.880.794	80.975.002
Финансиски вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	12.271.600	13.447.505
Останати финансиски вложувања:	325.156.804	347.154.903
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	123.934.842	140.370.119
Финансиски вложувања за тргување	43.771.728	52.602.412
Депозити, заеми и останати пласмани	157.450.234	154.182.372
Одложени даночни средства	1.255.474	1.161.604
ПОБАРУВАЊА	59.231.521	51.654.985
Побарувања од непосредни работи во осигурување	40.479.045	33.445.349
Останати побарувања	18.752.476	18.209.636
ОСТАНАТИ СРЕДСТВА	9.106.354	10.621.376
Материјални средства кои служат за вршење на дејноста (освен земјиште и градежни објекти)	3.424.857	5.938.182
Парични средства и останати парични еквиваленти	4.811.367	3.816.696
Залихи и ситен инвентар	870.130	866.498
АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА	48.744.075	46.313.961
Одложени трошоци за стекнување	48.744.075	46.313.961
ВКУПНА АКТИВА	587.795.438	552.890.274

Од Вкупните вложувања на износ од 468.309.198,00 денари во 2017 година: Градежните објекти учествуваат со 27,94%, Финансиските вложувања во заеднички контролирани ентитети со 2,65%, Финансиските вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање со 26,45%, Финансиските вложувања за тргување со 9,34%, а Депозитите во банки со 33,62%.

Карактеристично за овие средства е тоа што во најголем дел, освен вложувањата во Градежните објекти и во Гарантниот фонд на Националното биро за осигурување, се средства за покривање на Техничките резерви на Друштвото и што постојано се внимава на нивната рочност на орочување, односно се орочуваат на пократки рокови со цел да можат да се употребат во секое време за измирување на обврските за надоместување на штети пред се и на другите доспеани обврски, исто така.

Посебна категорија на средства се **Побарувањата на Друштвото кои на 31.12.2017 година изнесуваа 59.231.521 денари** и во најголем дел произлегуваат од Побарувања од ненаплатени премии, 68,34%, а Останатите побарувања се 31,66%.

Старосната структура на побарувањата од премија од договорите за осигурување со состојба на 31.12.2017 и на 31.12.2016 година е како што следи во Табелата:

	2017			2016		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
До 30 дена	11.804.437	-	11.804.437	7.487.360	-	7.487.360
31-60 дена	3.398.569	(339.857)	3.058.712	3.039.696	(303.970)	2.735.726
61-120 дена	4.423.750	(1.371.362)	3.052.388	6.610.739	(2.049.329)	4.561.410
121-270 дена	5.521.891	(2.816.164)	2.705.727	9.983.783	(5.091.729)	4.892.054
271-365 дена	1.642.623	(1.166.263)	476.360	2.852.713	(2.025.426)	827.287
над 365	46.842.545	(46.842.545)	-	48.697.352	(48.697.352)	-
Доспеани побарувања	73.633.815	(52.536.191)	21.097.624	78.671.643	(58.167.806)	20.503.837
Недоспеани побарувања	13.556.671	-	13.556.671	12.941.512	-	12.941.512
	87.190.486	(52.536.191)	34.654.295	91.613.155	(58.167.806)	33.445.349

2) Капиталот на Друштвото, Техничките резерви и Обврските ја сочинуваат Пасивата и на 31.12.2017 година: Капиталот на Друштвото претставува 24,72%, Техничките резерви претставуваат 63,15%, Останатите Обврски претставуваат 10,01% и Пасивните временски разграничувања претставуваат 2,12% од Пасивата на Друштвото.

Табелата на Пасивата на Билансот на состојба на Друштвото на 31.12.2017 и на 31.12.2016 година:

	2017	2016
КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	145.337.506	142.228.181
Запишан капитал	214.881.483	214.881.483
Ревалоризациона резерва	42.384.047	15.587.797
Нераспределена нето добивка	-	-
Пренесена загуба	(88.241.099)	(79.998.419)
Добивка за тековниот пресметковен период	-	-
Загуба за тековниот пресметковен период	(23.686.925)	(8.242.680)
БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	371.268.584	324.814.090
СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	-	46.110.900
ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ	373.790	603.411
ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	68.309	199.007
ОБВРСКИ	69.518.937	37.842.711
ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА	1.228.312	1.091.974
ВКУПНА ПАСИВА	587.795.438	552.890.274

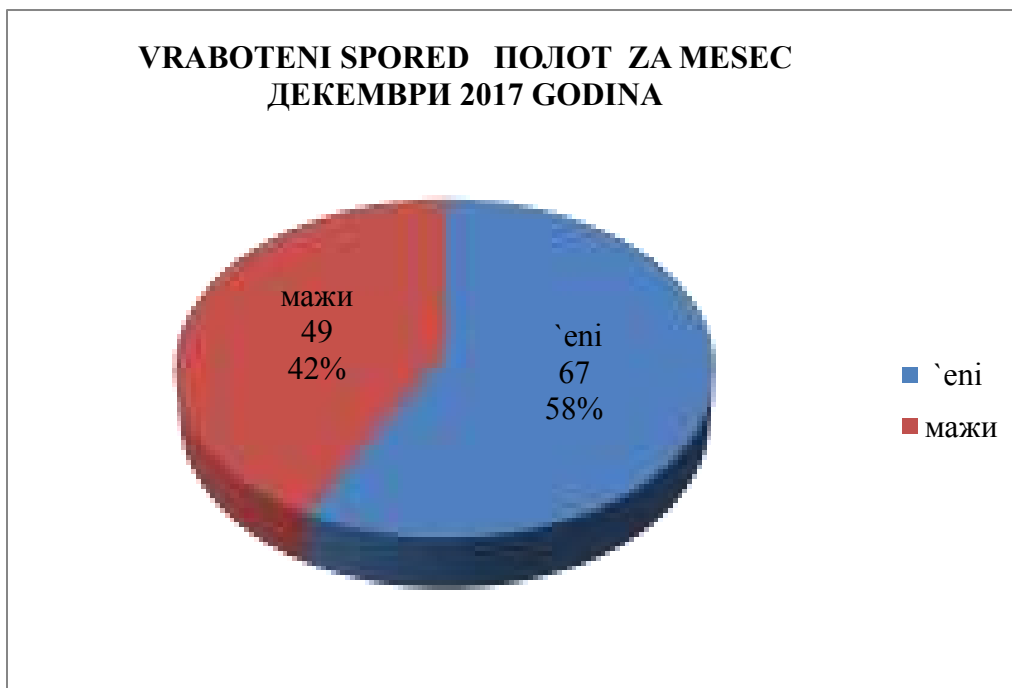
❖ ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

- Организациона структура и број на вработени

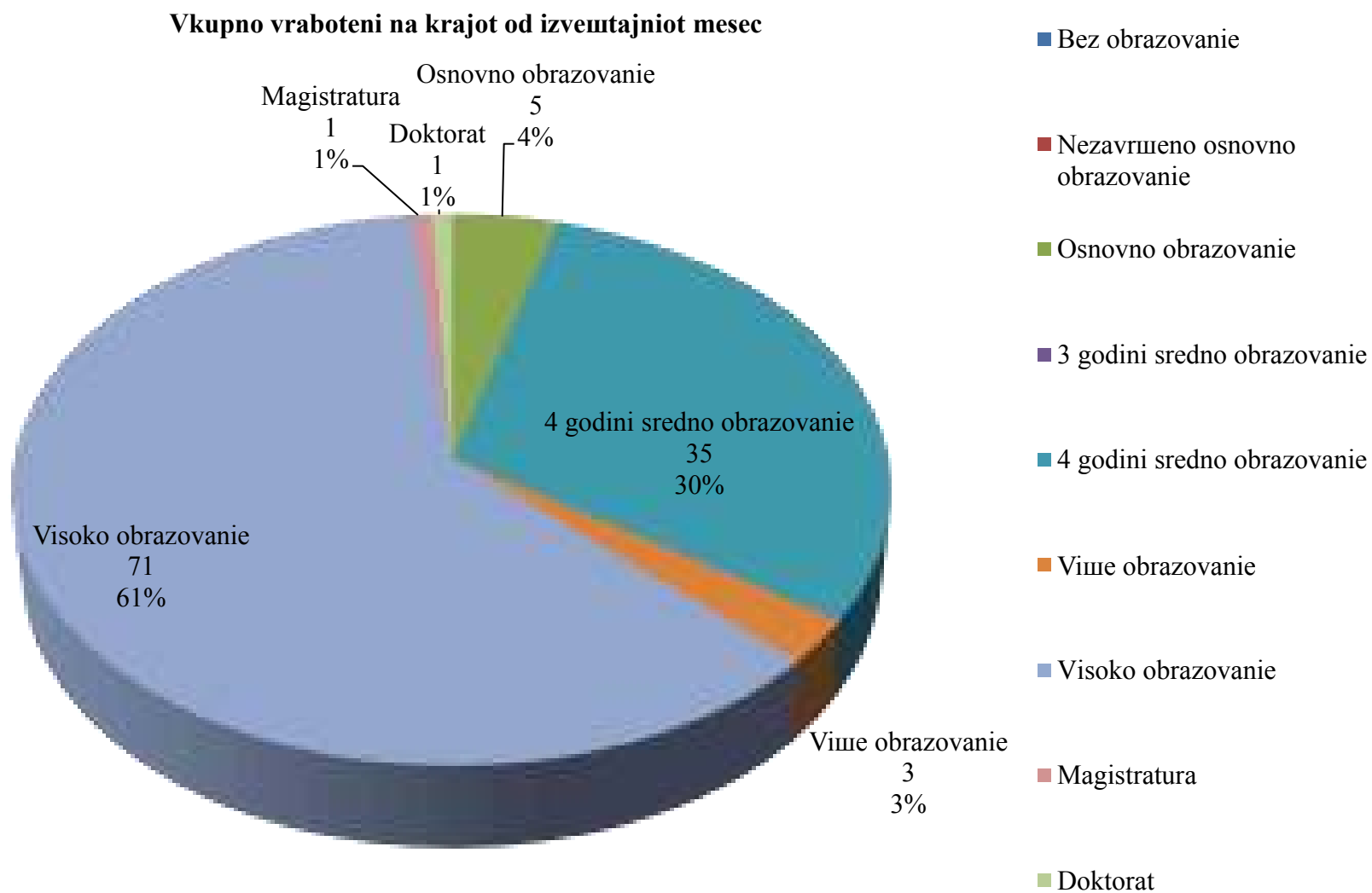
Во делот на човечките ресурси и оваа година активностите беа претежно насочени кон развој на знаењата и способностите на вработените и за оваа цел дел од вработените учествуваа на разни обуки, семинари и советувања со цел поттикнување на личниот развој на вработените како и подобрување на нивните стручни знаења.

На 31.12.2017 година од вкупно 120 вработени лица во Друштвото, во Генерална дирекција се 46 вработени, додека во Подружниците низ Република Македонија, останатите 74 вработени.

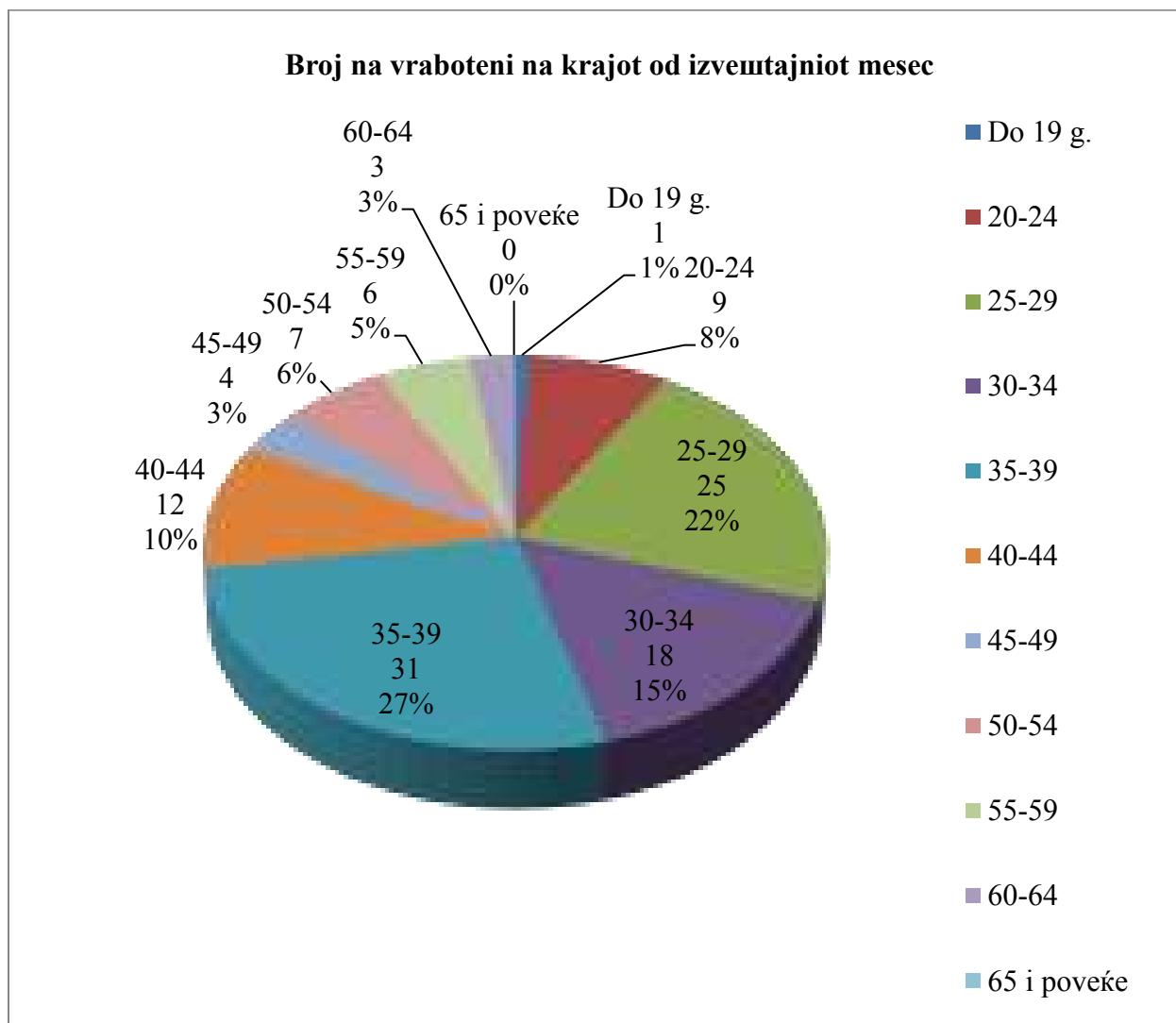
Структурата на вработените согласно полот е следната:

Структурата на вработените од аспект на степенот на образование е следната:

Структурата на вработените по старост на 31.12.2017 година е следната:

❖ ПОДРУЖНИЦИ НА ДРУШТВОТО СО СОСТОЈБА НА 31.12.2017 ГОДИНА

Бр.	Подружница	Адреса	Одговорно лице
1	Битола 1	Ул. Борис Кидрич бр. 8 / 1 приземје, Битола	Арбен Брешани
2	Кичево 1	Ул. Булевар Ослободување бр. 56-2, Кичево	Арбен Брешани
3	Кавадарци 1	Ул. 8-ми Септември бр. 38, Кавадарци	Арбен Брешани
4	Струга 1	Ул. Пролетерски бригади бр. 68, Струга	Арбен Брешани
5	Валандово 1	Ул. Маршал Тито ББ, Валандово	Арбен Брешани
6	Гевгелија 1	Ул. 7-ми Ноември ББ, Гевгелија	Арбен Брешани
7	Тетово 3	Ул. Видое Смилевски Бато бр. 18/1/1, Тетово	Арбен Брешани
8	Гостивар 2	Ул. Браќа Ѓиноски бр. 199/1/2 – приземје, Гостивар	Арбен Брешани
9	Струга	Ул. ЈНА бр. 1/1-1 ПР, Струга	Арбен Брешани
10	Кисела Вода	Ул. Сава Ковачевиќ бр. 1/лам. 4 – 006, Скопје – Кисела Вода	Арбен Брешани
11	Кочани	Ул. 29-ти Ноември бр. 2/1 – приземје, Кочани	Арбен Брешани
12	Прилеп	Ул. Александар Македонски бр. 1, Прилеп	Арбен Брешани
13	Гостивар 1	Ул. Илинденска бр. 276/6, Гостивар	Арбен Брешани
14	Охрид 1	Ул. Димитар Влахов бр. 1/1-1, кат – приз., Охрид	Арбен Брешани
15	Крушево	Ул. Никола Ѓурковиќ бр. 19/2 – куќа 1, приз., Крушево	Арбен Брешани
16	Велес 1	Ул. Асном бр. 13, Велес	Арбен Брешани
17	Струмица 3	Ул. Населено место без уличен систем бр. 234/2-1, Турново, Босилово	Арбен Брешани
18	Неготино	Ул. Маршал Тито бр. 152, Неготино	Арбен Брешани
19	Скопје	Ул. Втора Македонска Бригада бр. 16-7/1/приземје, Скопје – Чаир	Арбен Брешани
20	Прилеп 1	Ул. Кузман Јосифовски бр. 1, Прилеп	Арбен Брешани

Бр.	Продажно место	Адреса	Одговорено лице
21	Тетово	Ул. 101 бр. 1, Голема Речица, Тетово	Арбен Брешани
22	Крива Паланка	Ул. Индустриска бр. 1, Крива Паланка	Арбен Брешани
23	Прилеп	Ул. Орде Чопела бр. 183, Прилеп	Арбен Брешани
24	Струмица 2	Ул. Ленинова бр. 29-13, Струмица	Арбен Брешани
25	Чаир 3 - Скопје	Ул. Втора Македонска Бригада бр. 16/6, Скопје – Чаир	Арбен Брешани
26	Гостивар 3	Ул. Илинденска бр. 298, Гостивар	Арбен Брешани
27	Охрид 2	Ул. Лазо Трпоски ББ, Охрид	Арбен Брешани
28	Скопје 1	Ул. 1737 бр. 34/1-1-2 приземје Скопје – Центар	Арбен Брешани
29	Велес	Ул. Асном бр. 1-1, Велес	Арбен Брешани
30	Охрид 1	Ул. Булевар Туристичка бр. 50/4-2, Охрид	Арбен Брешани
31	Кочани 1	Ул. Вмро бр. 81, Кочани	Арбен Брешани
32	Делчево	Ул. Булевар Македонија ББ/К-1, Делчево	Арбен Брешани
33	Тетово	Ул. Благоја Тоска бр. 59/2-1, Тетово	Арбен Брешани
34	Штип 1	Ул. Христијан Карпош бр. 36/2, Штип	Арбен Брешани
35	Куманово 1	Ул. 11-ти Октомври бр. 1/зграда 1 – приземје, Куманово	Арбен Брешани
36	Ресен 1	Ул. Јосиф Јосифовски бр. 1, Ресен	Арбен Брешани
37	Тетово 2	Ул. 29-ти Ноември бр. 70, Тетово	Арбен Брешани
38	Куманово 4	Ул. Населено место без уличен систем бр. Населба / Бедиње, Режановце, Куманово	Арбен Брешани
39	Дебар 1	Ул. Братство Единство ББ, Дебар	Арбен Брешани
40	Струга 3	Ул. Пролетерски Бригади бр. 39/2, кука 1 – приз. Дел 1, Струга	Арбен Брешани
41	Струмица 2	Ул. Климент Охридски бр. 27/4-13, Скопје - Центар	Арбен Брешани

❖ РАЗВОЈ НА ДРУШТВОТО

Основните развојни цели на Друштвото се профитабилно работење и јакнење на Пазарот на осигурување во Република Македонија, преку современа технологија, квалитетни услуги и врвни услуги спрема клиентите/осигурениците.

Заради остварување на овие цели, Друштвото постојано инвестира во набавка на нова опрема и технологија во насока на обезбедување на сигурност и тајност на податоците, непрекината функција на Системот а со тоа и на бизнисот во било какви услови, воспоставување на процедури за превентивно делување и почитување на техничките аспекти на опремата.

Во текот на 2017 година, реализирани се повеќе активности и проекти за развој и надградба на апликативните системи во насока на реализација на регулаторните барања, задолжителните стандарди за усогласување на работењето на Друштвото со прописите, како и надграба на ИТ инфраструктурата (системска, комуникациска, бази на податоци и сигурност на информации).

Во 2018 година ќе се продолжи да се вложува во квалитетот и асортиманот на производите/услугите и во продажната мрежа со цел нашите производи/услуги да се што подостапни до самите осигуреници.

Ќе се вложува во знаењето на вработените со постојани обуки уште со вработувањето на поедини лица и продолжувајќи со обуки согласно современите европски и светски трендови за осигурување.

Во 2018 година ќе се залагаме за проширување на Портфолиото на Друштвото со воведување на нови класи на осигурување и подобрување на квалитетот на постоечките исто така.

Организациската структура на Друштвото ќе се обликува динамично според потребите и развојот на Друштвото. Ќе се работи и на хармонизација на сите делови на Друштвото бидејќи тоа е најважно за успешно работење на Друштвото во целина.

Потврда на актуарот

- 1) Назив на Друштво: Друштво за Осигурување АЛБСИГ АД Скопје
(Напомена: Од 9.2.2018 називот на Друштвото е НОВА Осигурување АД Скопје)

Адреса: Ул. „1737“ бр.32, влез 1, локал 45 (Палата Зум), 1000 Скопје

Телефон: (02) 3122 385

Веб-адреса: <http://www.albsig.com.mk>

Период за којшто се известува: 2017 година

Име и презиме на актуарот: Роберт Несими

Телефон: 071-200-232

Е-mail адреса: r.nesimi@albsig.mk

- 2) Потврдата се изготвува во однос на следните класи на осигурување:

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	

- 3) Информации и податоци кои ги користи актуарот:

Податоците кои се користат при пресметките се превземени од информацискиот систем кој Друштвото го користи во секојдневната работа. Притоа одговорни лица за податоците и информациите од посебни сектори се:

Одговорно лице за податоците во однос на премиите, тарифите на премии и реосигурувањето е Александар Николовски, Оперативен Директор за Продажба и Прием во Осигурување.

Одговорно лице за податоците во однос на штетите е Славчо Таушанов, Директор на сектор Штети.

Одговорно лице за финансиските податоци, односно валутата, капиталот на друштвото и финансиските извештаи е Дритон Емини, Директор на сектор Финансии.

Одговорноста за совпаѓање на податоците од информацискиот систем на Друштвото со податоците користени при пресметките за потребите на известувања е на актуарот.

4) Валута

Конверзијата на странските валути во денари се врши на денот на утврдувањето на обврската/побарувањето, според средниот курс на Народната банка на Република Македонија.

5) Тарифи на премии

Во тековната година Друштвото има воведено нови тарифи или има направено измена во постоечките тарифи на премии.

- ☒ а) Да б) Не

Во овој период Друштвото нема воведено нови услови и тарифи:

б) Технички резерви

Податоците за бруто техничките резерви и техничките резерви – дел од реосигурување и/или соосигурување од соодветните статистички обрасци кои се составен дел на Правилникот за статистички осигурителни стандарди, се пресметани во согласност со Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви и актуарските стандарди и друштвото за осигурување може да одговори на сите свои обврски од осигурувањето.

а) ☒ Да б) ☐ Не

Методите за пресметка на сите типови резерви се исти со методите опишани во претходната актуарска потврда.

☒ Да б) ☐ Не

6.1. Резерви за преносни премии

Во портфолиото на друштвото за осигурување се вклучени:

① договори за осигурување кај коишто ризикот е рамномерно распределен за времетраењето на договорот,

2) договори за осигурување кај коишто ризикот линеарно се зголемува или намалува за времетраењето на договорот,

3) договори за осигурување кај коишто ризикот нелинеарно се зголемува или намалува за времетраењето на договорот.

Притоа:

- при пресметката на резервите за преносни премии по договорите од точка 1) е користен методот про-рата темпорис опишан во Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви

а) ☒ Да б) ☐ Не

6.1.1. Дополнителна резерва за неистечени ризици

Анализата на неистечените ризици во овој период покажува дека Резервите за Преносни Премии се доволни да се покриват ризиците за активните полиси и дека не постои потреба за чување посебна дополнителна резерва за истите.

6.2. Резерви за бонуси и попусти

6.3. Резерви за штети

6.3.1. Резерви за настанати и пријавени штети

Резервите за настанати и пријавени штети се пресметани во согласност со интерните правила на друштвото за осигурување во врска со штетите и Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви.

а) ☒ Да б) ☐ Не

Друштвото нема пријавени штети во реосигурување/соосигурување.

6.3.1.1. Рентни штети

Друштвото нема пријавени рентни штети.

6.3.2. Резерви за настанати но непријавени штети

Резервите за настанати но непријавени штети (понатаму ИБНР) за сите класи на осигурување се проценети со метод на триангулација на штети, при што триангулацијата е направена за секоја класа на осигурување одделно.

Бидејќи Друштвото веќе има подолга историја на штети, во развојот на штети за сите класи се земени податоци од последните 7 години. Поради овој подолг период на развој, по проценка на актуарот таил-факторот при триангулацијата е земен да биде 1 за сите класи на осигурување, освен за класа 10 каде е земен да биде 1.01.

Повеќе детали за пресметките по одделни класи на осигурување се дадени подолу.

Одделни коментари по класи:

Осигурување од последици на несреќен случај (незгода) – Првичната проценка е направена со триангулација на ликвидираниите штети, за штетите настанати во последните седум години, односно периодот 2011-2017. Забележана е голема релативна варијација за првата година на ликвидација од 21,3%, а за следните години 0,1% или помалку. Ваквиот развој упатува на прифаќање на развојните коефициенти за годините 2-6, и поблиска анализа на првата развојна година.

Како главни параметри кои подетално го одразуваат развојот на штети во првата година се разгледани: 1) износот на ликвидирани штети како процент од заработената премија и 2) годишните коефициенти од првата развојна година.

Година	ликвидирано	коефициент	Ликв. % од заработена
2011	1,163,170	1.98	11.1%
2012	548,085	3.80	5.3%
2013	1,602,744	1.74	11.9%
2014	3,154,406	1.89	19.3%
2015	1,135,378	4.77	6.8%
2016	2,115,863	2.44	15.3%
2017	1,807,601		17.1%

Табелата очигледно покажува застој на ликвидација на штети во годините 2012 и 2015 (5,3% и 6,8% од заработена премија), а приливот на решавање во идната година резултира со високи коефициенти (3.8 и 4.77). Токму овие коефициенти се и главната причина за големата варијација (со нивно отстранување варијацијата е само 3%).

Бидејќи процентот на ликвидирани штети во 2017 година е висок (17,1%), тоа е индикатор дека годините 2012 и 2015 не се репер за идниот развој на штети во 2017. Од таа причина овие години не се земени во предвид и е пресметан нов коефициент за развој во првата година. Така се добива коефициент од 2.01 (наместо 2.44 со сите вклучени години). Овој коефициент е користен при проекција на штетите од 2017 година во идната година. Како што е погоре наведено коефициентите од следните години се земени непроменети.

После ова промена пристапено е на развој на идните години, при што развојните фактори за секоја година се пресметани како тежински пондери на односот на износи помеѓу години.

Во анализата и проекцијата се вклучени сите штети со исклучок на највисоката штета со износ 525.000 денари.

Осигурување на моторни возила (каска) – Триангулацијата е направена со развој на ликвидираните штети, при што се отстранети трите најголеми штети. Добиена е релативна варијација од 1,5% за првата развојна година и 0,5% или помало за следните. Притоа е направена корекција на третиот коефициент од причина што единствено едната година (2011) отскокнува од нормалното. Овој коефициент е сменет од 1.04 на 1.00

Година	Коефициент година 3
2011	1.14
2012	1.00
2013	1.00
2014	1.00

Со ова промена се смета дека се исполнети претпоставките за проекција на ликвидираните штети во наредните години. Триангулацијата е направена за период од 7 години. Инаку пресметаните коефициенти се тежински пондери на односот на износи помеѓу години. Како што е погоре споменато од триангулацијата се одземени три големи штети.

Осигурување на имоти – Триангулацијата е направена со проекција на ликвидираните штети, со изземање на трите најголеми штети кои значително отстапуват од останатите износи на ликвидираните штети.

Иако релативната варијација за првиот коефициент е доста висока, добиениот резултат е земен како меродавен, бидејќи се работи за сосема мал износ на ИБНР и класа со мало портфолио, па се смета дека и евентуалното можно отстапување нема да ја поремети работата и искуството на Друштвото со ова класа.

Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила

Класата 10 учествува со преку 90% во вкупните штети, резерви и ран-оф на Друштвото, па поради тоа е од особена важност за нејзиното целокупно правилно работење. Како што покажуват подолните табели во делот на ран-оф анализата, Друштвото константно се соочуваше со недостаток на резерви во ова класа, а тоа е главен фактор за недостатокот на резерви во целина.

Бидејќи во извештајниот период веќе е помината полна година од пресметката на резервите од 2016 година, веќе се добива поцелосна слика за доволноста на резервите за таа година, а тоа за прв пат покажува тренд на влошување во споредба со претходната година. Тоа беше јасна индикација дека претпоставките при пресметка на резервите за класа 10 во крајот на 2016 година не биле издржливи и треба соодветно да се корегират при пресметката на резервите за 2017 година, како и сите последователни периоди. Истото инаку беше најавено во сите претходни актуарски извештаји во текот на 2017 година.

При пресметката на резервите во 2016 година беа направени корекции на триаголниците за последните две години, односно келиите 2016-1 и 2015-2.

Подолната табела ги покажува износите кои ги даваше првичната несменета проекција во 2016 година во првата колона; износите после направените корекции во втората колона; и вистинските износи кои се реализираа во текот на 2017 година во третата година. Токму ова табела најјасно ја илустрира оправданоста или неоправданоста на тогашните направени корекции. Сите износи се дадени кумулативно.

	Првични триаголници 2016	Корегирано (претпоставка) 2016	Вистински (реализиран) износ
2011-6	104,686,994	104,686,994	107,006,860
2012-5	87,613,773	87,613,773	87,637,531
2013-4	92,324,493	92,324,493	92,924,290
2014-3	98,396,463	98,396,463	98,165,303
2015-2	128,420,485	95,111,169	108,366,557
2016-1	92,297,597	57,866,904	73,749,778

Табелата покажува дека прифаќањето на добиените проекции за годините 2011-214 е оправдано и може да послужи како сигурен индикатор и во иднина.

Се забележува дека неизвесноста доаѓа од последните две години. Од една страна е очигледно дека добиените износи се премногу високи и дека било оправдано да се изврши некаква корекција. Од друга страна јасно е дека корекцијата била премногу агресивна и значително ги потценувала проектираните износи.

Имајќи го тоа предвид, пристапот на актуарот е при пресметките повторно да се извршат одредени корекции кај последните две години, но не на начин како претходната година (тогаш за првата година беше пресметан нов коефициент согласно пропорционалниот однос ликвидирани/заработена премија, а за втората година со менување на основот за проекција).

За пресметката на техничките резерви во ова година направена е триангулација на штети каде вкупниот износ на штетата е под праг од 1.000.000 денари, а за останатите големи штети на крај е додадена дополнителна резерва. И покрај ова воочливо е дека сеуште важи фактот дека првите две развојни години покажуваат голема варијација од година во година, па повторно се наметнува потребата од корекција во овие години. Имајќи го предвид погорно кажаното за искуството од 2016 година, како и индикаторите дадени во наредните четири табели, направени се следните корекции:

Коефициенти пред корекција

Година	0	1	2
2011		2.15	1.52
2012		3.08	1.25
2013		2.51	1.31
2014		3.43	1.20
2015		2.75	1.12
2016		2.10	
2017			
Пондериран просек		2.605	1.255

Ликвидации како процент од заработена премија во годината

Година	0	1	2
2011	10.1%	21.7%	33.0%
2012	7.1%	21.8%	27.2%
2013	8.1%	20.4%	26.8%
2014	6.9%	23.7%	28.4%
2015	11.0%	30.3%	33.9%
2016	13.0%	27.4%	
2017	11.3%		

Пријавени штети како процент од изложеноста на ризик

Година	0	1	2
2011	8.00%	8.98%	9.05%
2012	6.94%	7.74%	7.83%
2013	7.14%	7.96%	8.06%
2014	7.04%	7.77%	7.82%
2015	7.52%	8.22%	8.34%
2016	8.02%	8.78%	
2017	7.59%		

Пријавени штети како процент од изложеноста на ризик (само Зелен Картон)

PO ETR	0	1	2
2011	1.63%	2.63%	2.71%
2012	0.76%	1.04%	1.09%
2013	0.74%	1.05%	1.07%
2014	0.60%	0.89%	0.92%
2015	1.13%	1.46%	1.48%
2016	1.04%	1.38%	
2017	0.90%		

Корекција 1. Очигледно е дека годините 2012-2014 се аутлајери во однос на тоа што се случува во 2017 година, за нултата година на развој. Од таа причина првиот коефициент е повторно пресметан како тежински пондер на ликвидираниите износи во првата и нултата година, но опфаќајќи ги само годините на настан 2011, 2015 и 2016. Добиен е нов коефициент од 2.334, кој е користен при проекцијата.

Значи првата корекција е промена на првиот коефициент од 2.605 на 2.334

Корекција 2. Слично на првата година, за втората година пресметан е нов коефициент во кој не е опфатена година 2011. Ова година се третира како аутлјаер и од причина што има доста повисок број на пријавени штети, посебно за Зелена Карта која има и значително поголема просечна вредност во споредба со ЗАО. Новиот коефициент е тежински пондер на ликвидираниите износи од втората и првата година на развој, за годините на настан 2012-2016, и изнесува 1.204.

Значи втората корекција е промена на вториот коефициент од 1.255 на 1.204

Останатите коефициенти се прифатени какви што се, а тоа е во согласност и со наодите од тестирањето на развојот од 2016 година, опишан погоре.

Инаку како што е погоре наведено во проекцијата се опфатени штетите до 1.000.000 денари, а кои претставуваат над 99% од вкупниот број на штети. Од добиената „ултимате“ проекција се одземени РБНС резервите под 1.000.000 денари за соодветните години, за така да се добие ИБНР-от. На вака добиените износи додаден е и теил-фактор од 1%.

За останатите штети со износи над 1.000.000 денари е пресметана посебна резерва, пропорционално на учеството на износот на овие штети во вкупниот износ на штети. Триангулацијата е направена со развој на ликвидираниите штети во претходните 7 години.

Крајниот резултат на ИБНР за класа 10 е покачување на техничките резерви за ова класа за околу 50.000.000 денари во споредба со претходниот период на известување. Со ваквата нагорна корекција и методолошките промени во однос на претходните периоди, сметаме дека резервите за штети за ова класа се пресметани на прудентен начин.

Резервите за настанати но непријавени штети (ИБНР) се направени за целата класа 10 заедно, што е во согласност со правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви.

Осигурување на Одговорност – Поради минималниот број на штети во минатото, за ова класа на осигурување не е пресметан посебен ИБНР.

Осигурување на туристичка помош – Направена е триангулација на ликвидирани штети од последните седум години, со вклучување на сите штети. Слично на класата имоти добиениот резултат е земен како меродавен, иако развојот дава висока релативна варијација на коефициентите. Бидејќи добиениот ИБНР е доста повисок од претходните години, а и се работи за класа со мало портфолио, се смета дека и евентуалното можно отстапување нема да ја поремети работата и искуството на Друштвото со ова класа.

6.3.3. Резерви за повторно отворени штети

Резервите за повторно отворени штети друштвото за осигурување ги регистрира како:

- а) нови ⑥) развој на постојните

Резервите за повторно отворени штети, односно резервите за штети кои ќе бидат повторно отворени се вклучени во резервите за настанати и пријавени штети, односно во резервите за настанати но непријавени штети.

- а) ☒ Да б) ☐ Не

6.3.4. Резерви за трошоци за обработка на штети

Резервите за директни трошоци за обработка на штети се интегрален дел од резервите за настанати и пријавени штети и резервите за настанати но непријавени штети.

- а) ☒ Да б) ☐ Не

Во делот на директните трошоци за обработка на штети, не сите трошоци кои се сметат како директни трошоци за штети се интегрален дел од резервите за индивидуални штети. Односно очекуваните трошоци за штети кои можат точно да се алоцират на одредени штети се додават на резервациите (и потоа на ликвидираните и исплатените суми при процесот на ликвидација и исплата на штета) на тие штети и се нивен интегрален дел, согласно правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви. Меѓутоа за одредени видови на трошоци за обработка на штети (на пр. за адвокатски, лекарски и други услуги регулирани со договори со паушални месечни износи) не е возможно да се направи точна распределба по одредени штети, па затоа тие не се интегрален дел од резервите за индивидуални штети, туку за нив се пресметува посебна резерва која потоа се дели по класи на осигурување за потребите на статистичките обрасци и други аналитички потреби на Друштвото.

Износот на резервите за индиректни трошоци за обработка на штети изнесува 0,98% од збирот на резервите за настанати и пријавени штети, резервите за настанати но непријавени штети и резервите за директни трошоци за обработка на штети. Износот на резервата е добиен од анализа на индиректните трошоци и е земен како меродавен бидејќи во проценти изнесува повеќе од пропишаниот минимум од 0,5%.

6.4. Еквилизациона резерва

6.5. Други технички резерви

RUN-OFF АНАЛИЗА

Табела 2

		АО															
		незгода		каска моторни возила		имот вкупно		Вкупно		ЗАО		ЗК		општа одговорност		Вкупно	
		износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%
		01.1	01.2	03.1	03.2	89.1	89.2	10.1	10.2	1001.1	1001.2	1002.1	1002.2	13.1	13.2	0000.1	0000.2
31.12.2011	11	-2.068.331	- 736%	-9.156.022	- 215%	-1.491.249	- 596%	-167.016.844	-303%	-148.895.312	-284%	- 18.121.532	-673%	-140.146		- 179,531,44 5	-296%
31.12.2012	12	542.738	19%	-1,025,286	-13%	314.801	18%	-115,277,782	-94%	-111,469,738	-107%	-3,808,044	-22%	-140.146		- 115,126,06 8	-85%
31.12.2013	13	1.715.048	41%	-2,448,664	-60%	-70.564	-4%	-93,239,853	-78%	-86,462,091	-82%	-6,777,762	-46%	-140.146		-94,642,547	-73%
31.12.2014	14	-1.062.640	-30%	2,131,454	35%	766.719	9%	-76,819,747	-48%	-74,032,621	-52%	-2,787,126	-14%	-19.146	-16%	-75,194,601	-42%
31.12.2015	15	-3,481,674	- 115%	373,703	6%	-3,769,299	-84%	-55,292,666	-29%	-45,646,332	-28%	-9,646,334	-39%	0		-62,442,533	-31%
31.12.2016	16	-1,742,948	-47%	-1,977,513	-38%	63,182	4%	-65,135,172	-43%	-62,957,961	-49%	-2,177,211	-9%	-15,098	-24%	-69,335,237	-43%

Во анализата на RUN-OFF резултатот вклучени се сите штети.

RUN-OFF резултатите се дадени збирно за настанати и пријавени штети и настанати но сеуште непријавени штети.

Податоците за RUN-OFF-от покажуваат недостаток на резерви во изминатите години, при што е забележлив трендот на континуирано подобрување на резултатите од 2011 до 2015 година. Сепак овој тренд престанува да продолжи за резервите од 2016 година, иако тука треба да се напомене дека голем удел во резултатот од 2016 година има параметарот „ИБНР за штети непријавени штети во 2016, кои сеуште се непријавени“ и тоа 24% од вкупниот ран-оф. Ова е резултат на значителното покачување на сегашните резерви за ИБНР за класа 10, како што е погоре наведено, но и без тоа ран-оф-от за 2016 година покажува дека треба да се променат претпоставките под кои се пресметани техничките резерви.

Токму негативниот ран-оф резултат за 2016 година беше причина да се корегира пресметката на ИБНР како што е погоре наведено. Со тоа се очекува драстично подобрување на ран-оф резултатот во идните периоди, а евентуалниот негативен резултат ќе упатува на понатамошни промени во иднина. Поради тоа Друштвото со посебно внимание ќе го следи исходот на ран-оф-от во наредните периоди, како показател за претпоставките при пресметка на техничките резерви, особено за класата 10, која учествува со повеќе од 90% во штетите, резервите и ран-оф резултатот.

При правењето на run off анализата употребен е следниот пристап:

- а) бруто б) нето

7) Реосигурување и соосигурување

7.1. Реосигурување

Во 2017 година друштвото за осигурување има склучено договори за реосигурување со следните карактеристики:

Табела 5-2017

Ред. бр.	Година	Ризици кои се опфатени	Класи на осигурување на коишто се однесува	Вид на договор (факултативен или трити)	Тип на договор (W X/L, CAT X/L, QS, Surplus, Stop Loss...)	Премија предадена во реосигурување	Провизија примена од реосигурителот
1.	2017	Зелена карта	10	трети	W X/L	5.544.840	
2.	2017	АО (дома)	10	трети	W X/L	2.023.352	
3.	2017	Имоти и Каско	03, 08, 09	трети	W X/L	3.364.052	

1. Реосигурувачи: Aspen Re, Swiss RE, SCOR Global, Partner Re, Trust Re Bahrain – Cyprus Branch, VIG Re, Liberty Specialty Markets. Ретенција: EUR 300.000. Ниво 1: EUR 700.000 xs 300.000; Ниво 2: EUR 4.000.000 xs 1.000.000; Ниво 3: Unlimited xs 5.000.000.
2. Реосигурувачи: VIG Re, SCOR Global, Trust Re Bahrain – Cyprus Branch, Sava Re, Swiss Re, Chaucer Syndicate 1084, Ниво 1: EUR 50.000 xs 200.000, Ниво 2: 1.300.000 xs 250.000.
Реосигурувачи: Trust Re Bahrain – Cyprus Branch, VIG Re Ниво 1: EUR 50.000 xs 200.000.
3. Реосигурувач: Hannover Re. Ретенција: EUR 200.000 за Имоти, EUR 20.000 за Каско. Лимит (Risk): EUR 9.800.000 xs 200.000 за Имоти, EUR 180.000 xs 20.000 за Каско

Во 2016 година друштвото за осигурување има склучено договори за реосигурување со следните карактеристики:

Табела 5-2016

Ред. бр.	Година	Ризици кои се опфатени	Класи на осигурување на коишто се однесува	Вид на договор (факултативен или трити)	Тип на договор (W X/L, CAT X/L, QS, Surplus, Stop Loss...)	Премија предадена во реосигурување	Провизија примена од реосигурителот
1.	2016	Зелена карта	10	трети	W X/L	5.276.700	
2.	2016	АО (дома)	10	трети	W X/L	1.807.608	
3.	2016	Имоти (Risk and Cat XL)	07, 08 & 09	трети	W X/L	3.293.448	
4.	2015	Каско	03	трети	W X/L	630.375	

4. Реосигурувачи: Swiss RE, Aspen Re, SCOR Global, Partner Re, Trust Re Bahrain – Cyprus Branch, VIG Re, Liberty Specialty Markets. Ретенција: EUR 300.000. Ниво 1: EUR 700.000 xs 300.000; Ниво 2: EUR 4.000.000 xs 1.000.000; Ниво 3: Unlimited xs 5.000.000.
5. Реосигурувачи: SCOR Global, Swiss Re, Trust Re Bahrain – Cyprus Branch, VIG Re, Chaucer Syndicate 1084, Sava Re, Ниво 1: EUR 1.300.000 xs 250.000.
Реосигурувачи: Trust Re Bahrain – Cyprus Branch, VIG Re Ниво 1: EUR 50.000 xs 200.000.
6. Реосигурувач: Hannover Re. Ретенција: EUR 200.000. Лимит (Risk): EUR 14.800.000 xs 200.000.
7. Реосигурувач: Hannover Re. Ретенција: EUR 20.000. Лимит: EUR 100.000 xs 20.000, за секоја штета и сèвкупно за едно возило.

Во 2015 година друштвото за осигурување има склучено договори за реосигурување со следните карактеристики:

Табела 5-2015

Ред. бр.	Година	Ризици кои се опфатени	Класи на осигурување на коишто се однесува	Вид на договор (факултативен или трити)	Тип на договор (W X/L, CAT X/L, QS, Surplus, Stop Loss...)	Премија предадена во реосигурување	Провизија примена од реосигурителот
1.	2015	Зелена карта	10	трети	W X/L	5.636.475	
2.	2015	АО (дома)	10	трети	W X/L	1.377.600	
3.	2015	Имоти (Risk and Cat XL)	07, 08 & 09	трети	W X/L	3.228.750	
4.	2015	Каско	03	трети	W X/L	568.875	

8. Реосигурувач: лидер Swiss RE, Aspen Re, Partner Re. Ретенција: EUR 300.000. Ниво 1: EUR 700.000 xs 300.000; Ниво 2: EUR 4.000.000 xs 1.000.000; Ниво 3: Unlimited xs 5.000.000.

Реосигурувач: лидер SCOR Global P&G, Trust Re Bahrain – Cyprus Branch, VIG Re. Ретенција: EUR 250.000. Ниво 1: EUR 750.000 xs 250.000; Ниво 2: EUR 4.000.000 xs 1.000.000; Ниво 3: Unlimited xs 5.000.000.

9. Реосигурувач: лидер SCOR Global P&G, Trust Re Bahrain – Cyprus Branch, Swiss RE, VIG Re, Sava Re, Ниво 1: EUR 1.300.000 xs 250.000.

10. Реосигурувач: Hannover Re. Ретенција: EUR 200.000. Лимит (Risk): EUR 5.800.000 xs 200.000.

11. Реосигурувач: Hannover Re. Ретенција: EUR 20.000. Лимит: EUR 100.000 xs 20.000, за секоја штета и сèвкупно за едно возило.

Табела 6

Годишен коефициент на штети		Коефициент на штети со ефект на реосигурување	Коефициент на штети без ефект на реосигурување
незгода	01	58,25%	58,25%
каска моторни возила	03	114,52%	109,57%
карго	07	0%	0%
имоти пожар	08	12,01%	10,16%
Имоти останато	09	65,35%	52,15%
Имоти вкупно	8+9	43,26%	35,35%
АО	10	71,23%	69,22%
Општа одговорност	13	3,88%	3,88%
Туристичка помош	18	16,65%	16,65%
Тотал		69,31%	66,93%

7.2. Соосигурување

Друштвото за осигурување нема склучено договори за соосигурување.

8) Потребно ниво на маргина на солвентност и гарантен фонд

Пресметката на потребното ниво на маргината на солвентност, гарантниот фонд и капиталот е направена согласно Законот, Правилникот за пресметка на потребното ниво на маргина на солвентност и Правилникот за видовите и описот на ставките што ќе се земат предвид при пресметка на капиталот.

а) ☒ Да б) ☐ Не

Потребното ниво на маргината на солвентност на 31.12.2017 изнесува 56.373.711 денари, а висината на капиталот на друштвото на 31.12.2017 изнесува 144.188.690 денари. Со тоа друштвото го исполнува условот од член 75 став 1 од Законот за Супервизија на осигурување, односно капиталот на Друштвото е поголем од потребното ниво на маргина на солвентност. Суфицитот на капиталот над маргината на солвентност изнесува 87.814.979 денари.

Со висина на капиталот од 144.188.690 денари Друштвото не го исполнува условот од член 77 од Законот за Супервизија на Осигурување, и тоа има недостаток на капитал во однос на Гарантниот Фонд и тоа во износ од 40.283.410 денари.

Заклучно со 31.12.2017 Друштвото нема доволно средства за покривање на техничките резерви. Односно вкупниот износ на техничките резерви изнесува 371.268.584 денари, а Друштвото има вложени дозволени средства во висина 328.817.937 денари, што значи дека има недостаток на средства за покривање на техничките резерви од 42.450.647 денари и не усогласено со член 86 од Законот за Супервизија на Осигурување.

9) Финансиски извештаи и годишен извештај за работењето

		Динамика на решавање на штети	Динамика на исплата на штети	Просечно времетраење на ликвидација (денови)	Просечно времетраење на исплата (денови)
незгода	01	78,0%	86,1%	233	6
каска моторни возила	03	52,8%	79,6%	157	13
имоти	08 & 09	52,7%	62,9%	266	10
АО	10	66,9%	90,8%	245	5
Одговорност	13	83,3%	90,0%	127	5
Туристичка помош	18	83,1%	100,0%	130	10
СИТЕ КЛАСИ		65,7%	89,0%	234	6

Конечното мислење за состојбата на друштвото за осигурување прикажана во финансиските извештаи и годишниот извештај за работењето е:

а) позитивно

б) мислење со резерва

☒ в) негативно

Во однос на премиите и техничките резерви Друштвото истите ги пресметува во согласност со Законот за Супервизија на Осигурување и Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви.

Друштвото го исполнува условот од член 75 став 1 од Законот за Супервизија на Осигурување и капиталот на Друштвото е поголем од потребното ниво на маргина на солвентност.

Друштвото не го исполнува условот од член 77 од Законот за Супервизија на Осигурување и капиталот на Друштвото е под потребното ниво на Гарантниот Фонд.

Друштвото исто така не го исполнува условот од член 86 од Законот за Супервизија на Осигурување, односно нема доволно средства за покривање на техничките резерви.

Додатно на тоа Друштвото три години по ред работи со негативен финансиски резултат.

Од овие причини за состојбата на Друштвото заклучно со 31.12.2017 се дава негативно мислење.

За обектуса е заложен е н органот на управување на Друштвото.

Датум: 25.04.2018

Потпис:

- ✦ **НЕПРОВЕРЕНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА 2017 ГОДИНА** се составен дел на овој Годишен извештај за работењето на Друштвото за 2017 година

Непровериените финансиски извештаи на Друштвото со состојба на 31 декември 2017 година се составен дел на овој Годишен извештај за работењето на Друштвото.

Претседател на Одборот на директори

Оливер Јованов

Извршен директор

Нена Абаз

Содржина

Вовед ii

Прилог 1 - Мислење на ревизорот за финансиските извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2017 година и Финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2017 година	1
Прилог 2 - Писмо на друштвото за ревизија до надзорниот орган и органот на управување на Друштвото	64
Прилог 3 - Преглед на корекциите на финансиските извештаи на друштвото за осигурување предложени од страна на друштвото за ревизија	98
Прилог 4 - Извештај за состојбата и промените на техничките резерви	100
Прилог 5 - Извештај за состојбата и структурата на вложувањата на средствата кои ги покриваат техничките резерви и/или математичката резерва	103
Прилог 6 - Извештај за состојбата и структурата на вложувањата на останатите средства (од капиталот)	105
Прилог 7 - Извештај за спроведување на прописите за управување со ризик	106
Прилог 8 - Извештај за спроведување на внатрешната ревизија	109
Прилог 9 - Извештај за начинот на водење на трговските книги	111
Прилог 10 - Извештај за квалитетот на информатичкиот систем	112
Прилог 11 - Извештај за точноста и комплетноста на извештаите кои се доставуваат до Агенцијата за супервизија на осигурување	114
Прилог 12 - Извештај за вреднување на билансните и вонбилансните ставки и сметководствени политики	115
Прилог 13 - Неревидирана годишна сметка	116

Вовед

Со Правилникот за формата и содржината на ревиозорскиот извештај и минималниот опфат на ревизија на друштвата за осигурување и реосигурување (Службен весник на РМ бр.169/2010) од 28 декември 2010 година се пропишува формата и содржината, односно опфатот на ревизијата на работењето и на годишните финансиски извештаи на друштвата за осигурување. Ревизијата на Албсиг АД Скопје (Нова Осигурување АД Скопје) („Друштвото“) за 2017 година беше извршена во согласност со овој Правилник, и во согласност со Законот за ревизија, Законот за супервизија на осигурување, Меѓународните стандарди за ревизија и Кодексот за етика на професионалните сметководители утврдени од страна на Меѓународната федерација на сметководители.

Согласно одредбите на Правилникот, друштвото за ревизија треба да изготви ревизорски извештај за финансиските извештаи на друштвото за осигурување, односно мислење за тоа дали финансиските извештаи на друштвото за осигурување се изработени во согласност со важечката сметководствена регулатива. Кон овој извештај ревизорот треба да ги приложи финансиските извештаи на друштвото за осигурување кои се предмет на ревизијата.

Мислењето на ревизорот за финансиските извештаи на Друштвото за годината завршена на 31 декември 2017 година и финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2017 година се дадени во **Прилог 1** кон овој извештај.

Ревизорот исто така, треба да ги приложи и:

- Писмото на друштвото за ревизија до надзорниот орган и органот на управување на друштвото за осигурување - **Прилог 2**;
- Прегледот на корекциите на финансиските извештаи на друштвото за осигурување предложени од страна на друштвото за ревизија и тоа одделно корекции коишто друштвото за осигурување ги прифатило и коишто соодветно се внесени во финансиските извештаи и корекции коишто друштвото за осигурување не ги прифатило - **Прилог 3**;
- Извештај за состојбата и промените на техничките резерви - **Прилог 4**;
- Извештај за состојбата и структурата на вложувањата на средствата кои ги покриваат техничките резерви и/или математичката резерва - **Прилог 5**;
- Извештај за состојбата и структурата на вложувањата на останатите средства (од капиталот) - **Прилог 6**;
- Извештај за спроведување на прописите за управување со ризик - **Прилог 7**;
- Извештај за спроведување на внатрешната ревизија - **Прилог 8**;
- Извештај за начинот на водење на трговските книги - **Прилог 9**;
- Извештај за квалитетот на информатичкиот систем - **Прилог 10**;
- Извештај за точноста и комплетноста на извештаите кои се доставуваат до Агенцијата за супервизија на осигурување („Агенцијата“) - **Прилог 11**; и

- Извештај за вреднување на билансните и вонбилансните ставки и сметководствени политики - **Прилог 12.**

Согласно Правилникот горенаведените дополнителни извештаи треба да го содржат следното:

- *Писмото до надзорниот орган и органот на управување на друштвото* треба да содржи опис на уочените неправилности, слабости или пропусти во работењето на друштвото за осигурување утврдени во текот на ревизијата и препораки за отстранување на тие неправилности, слабости и пропусти.
- *Извештајот за состојбата и промените во техничките резерви* треба да содржи:
 - Состојба на техничките резерви на почетокот и на крајот на деловна година и промената во износот на техничките резерви во текот на годината;
 - Мислење во однос на методите за пресметка на техничките резерви кои друштвото за осигурување ги применува за утврдување на техничките резерви на друштвото а во случај кога друштвото за осигурување не ги применило донесените методи, опис на таквото отстапување и неговите ефекти врз финансискиот резултат и финансиската состојба на друштвото за осигурување;
 - Мислење за состојбата на техничките резерви дадено од страна на независен овластен актуар кое мора да содржи оценка на состојбата и адекватноста на издвоените технички резерви;
 - Опис на преземените активности на друштвото за осигурување во однос на исполнување на препораките на друштвото за ревизија во претходната деловна година, заедно со оценка на ревизорот во однос на соодветноста на преземените активности;
 - Препорака на друштвото за ревизија со наведување на уочените слабости и ризици кои произлегуваат од начинот на издвојување на технички резерви.
- *Извештајот за состојбата и структурата на вложувањата на средствата кои ги покриваат техничките резерви и/или математичката резерва* треба да содржи:
 - Опис на состојбата и структурата на средствата кои ги покриваат техничките резерви и/или математичката резерва со споредбен преглед на издвоените технички резерви, односно математичка резерва, како и состојба на вложување на средствата кои ги покриваат техничките и/или математичката резерва на почетокот и на крајот на деловната година и промената во текот на годината;
 - Мислење за преземените активности на друштвото за осигурување во однос на исполнување на препораките на друштвото за ревизија во претходната деловна година, заедно со оценка на ревизорот во однос на соодветноста на преземените активности;
 - Мислење за состојбата и структурата на вложувањата на средствата кои ги покриваат техничките и/или математичката резерва во однос на усогласеност со

одредбите од Законот за супервизија на осигурување и подзаконските акти донесени врз основа на тој закон, со наведување на уочените слабости, неправилности и ризици кои проилегуваат од начинот на вложување на средствата кои ги покриваат техничките и/или математичката резерва, заедно со Препорака на друштвото за ревизија за отстранување на уочените слабости, неправилности и ризици.

- *Извештајот за состојбата и структурата на вложувањата на останатите средства (од капиталот) треба да содржи:*
 - Опис на состојбата и структурата на вложувањата на останатите средства (од капиталот), како и состојбата на вложувањата на останатите средства (од капиталот) на почетокот и на крајот на деловната година и промената во текот на годината;
 - Мислење за преземените активности на друштвото за осигурување во однос на исполнување на препораките на друштвото за ревизија во претходната деловна година, заедно со оценка на ревизорот во однос на соодветноста на преземените активности;
 - Мислење за состојбата и структурата на вложувањата на останатите средства (од капиталот) во однос на усогласеност со одредбите од Законот за супервизија на осигурување и подзаконските акти донесени врз основа на тој закон, со наведување на уочените слабости, неправилности и ризици кои проилегуваат од начинот на вложувањата на останатите средства (од капиталот), заедно со препорака на друштвото за ревизија за отстранување на уочените слабости, неправилности и ризици кои проилегуваат од начинот на вложувањата на останатите средства (од капиталот).
- *Извештајот за спроведување на правилата за управување со ризик треба да содржи:*
 - Опис на видовите ризик на кои друштвото за осигурување е изложено во своето работење, особено опис на следните ризици: капитал и адекватноста на капиталот и усогласеност со минималните капитални барања, инвестициски ризик, кредитен ризик, инвестициски ризик, валутен ризик, ризик кој произлегува од каматните стапки, реосигурување и ликвидност;
 - Опис на политиките и процедурите за управување со поединечен ризик, нивно спроведување од страна на друштвото за осигурување, уочените недостатоци во управување со поединечен ризик;
 - Мислење за преземените активности на друштвото за осигурување во однос на исполнување на препораките на друштвото за ревизија во претходната деловна година, заедно со оценка на ревизорот во однос на соодветноста на преземените активности;
 - Мислење за адекватноста во идентификување, мерење и управување со поединечни ризици, заедно со Препорака на друштвото за ревизија во однос на евентуални корекции при пресметка на капиталот и адекватноста на капиталот, управување со ризикот од ликвидност и солвентност, и останатите ризици на кои друштвото е изложено, како и Препорака на друштвото за ревизија за подобрување на политиките и процедурите за управување со ризик;

- Мислење на адекватноста и соодветноста на интерните контроли во друштвото врзани за управување со поединечни ризици заедно со Препорака на друштвото за ревизија за подобрување на ефикасноста и соодветноста на системот на интерни контроли во друштвото за осигурување.
- *Извештајот за работењето на внатрешната ревизија треба да содржи:*
 - Опис на работата на внатрешната ревизија со податоци за стручната оспособеност на вработените во Службата за внатрешна ревизија;
 - Мислење за преземените активности на друштвото за осигурување во однос на исполнување на препораките на друштвото за ревизија во претходната деловна година, заедно со оценка на ревизорот во однос на соодветноста на преземените активности;
 - Мислење за работата на внатрешната ревизија (ревизорот треба да оцени дали работата на внатрешната ревизија е усогласена со закон и со општите акти на друштвото, дали ревизорот е независен, дали ги врши работите во согласност со правилата на структурата, дали ревизорот ја проценува законитоста на работењето на друштвото за осигурување и соодветноста на системот на интерни контроли во друштвото за осигурување на начин да обезбеди сигурно и стабилно управување со друштвото за осигурување), попис на недостатоците во работењето на внатрешната ревизија и ризиците кои произлегуваат од тоа, заедно со Препорака на друштвото за ревизија за подобрување на работењето на внатрешната ревизија.
- *Извештајот за начинот на водење на трговските книги треба да содржи:*
 - Опис на начинот на водење на трговските книги;
 - Мислење за преземените активности на друштвото за осигурување во однос на исполнување на препораките на друштвото за ревизија во претходната деловна година, заедно со оценка на ревизорот во однос на соодветноста на преземените активности;
 - Мислење на начинот на водење на трговските книги (ревизорот оценува дали друштвото за осигурување ги води деловните книги, односно дневникот, главната книга и сите останати помошни книги уредно и ажурно, на начин кој овозможува контрола во исправноста на податоците, чување и користење на податоците, како и увид во хронологијата на извршени книжења и согледување на сите промени на контата во тие книги. Ревизорот особено треба да процени дали материјалната евиденција на непополнети полиси за осигурување - обрасци на строга евиденција во друштвото и кај задолжените лица, се води сигурно, потполно и ажурно и да направи попис на недостатоците во начинот на водење на трговските книги и ризиците кои произлегуваат од начинот на водење на трговските книги;
 - Препорака на друштвото за ревизија за подобрување на начинот на водење на трговските книги.
- *Извештајот за информатичкиот систем на друштвото за осигурување треба да содржи:*

- Опис на состојбата и адекватноста на управувањето со информатичкиот систем, негова усогласеност со деловните цели и пропишани интерни процедури за работа на друштвото за осигурување, ефикасноста на работењето на информатичкиот систем, политика и организација на сигурност и заштита на информатичкиот систем и податоците, соодветност на надворешните, системски и останати контроли, технолошката опременост, уочените слабости и ризици на системот и други податоци за функционирањето и безбедноста на информатичкиот систем;
- Мислење за преземените активности на друштвото за осигурување во однос на исполнување на препораките на друштвото за ревизија во претходната деловна година, заедно со оценка на ревизорот во однос на соодветноста на преземените активности;
- Мислење на ревизорот за адекватноста на управување со информатичкиот систем заедно со Препорака на друштвото за ревизија за подобрување на начинот на управување со информатичкиот систем;
- Оценка која се однесува на состојбата и адекватноста во управувањето со информатичкиот систем во согласност со меѓународно признатите стандарди за ревизија на информатички системи.
- *Извештајот за точноста и комплетноста на извештаите кои се доставуваат до Агенцијата од треба да содржи оценка на ревизорот за точноста и комплетноста на извештаите кои, врз основа на Законот за супервизија на осигурување, Законот за задолжително осигурување во сообраќајот и подзаконските акти донесени врз основа на тие закони, друштвото за осигурување ги доставува до Агенцијата. Извештајот треба да содржи и препорака на друштвото за ревизија во однос на подобрување на точноста и комплетноста на извештаите кои се доставуваат до Агенцијата.*
- *Извештајот за вреднување на билансните и вонбилансните ставки и сметководствени политики треба да содржи мислење на ревизорот за применетите сметководствени политики, вреднување на билансните и вонбилансните ставки, користените методи за вреднување на финансиските вложувања и вложувања во недвижности и останати ставки, како и нивна усогласеност со МСФИ, Законот за супервизија на осигурување и подзаконските акти донесени врз основа на тој закон. Извештајот треба да содржи и препорака на друштвото за ревизија во однос на подобрување на начинот на вреднување на билансни и вонбилансни ставки и сметководствени политики.*

Ограничување за употреба

Заклучоците во овој извештај се базираат исклучиво на информации и документи добиени од раководството на Друштвото и ние не сме извршиле дополнителни ревизорски постапки за да ги потврдиме истите. Голем дел од анализите и заклучоците во врска со финансиските информации во овој извештај се базираат на ревидираните финансиски извештаи на Друштвото за годината завршена на 31 декември 2017 година како и на информациите добиени во текот на извршувањето на ревизорските постапки документирани во нашата ревизорска документација.

Овој извештај е наменет само за информација на раководството на Друштвото и Агенцијата за супервизија на осигурување и може да се користи исклучиво за целите за кои е направен.

Прилог 1 - Мислење на ревизорот за финансиските извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2017 година и Финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2017 година

Содржина

Извештај на независниот ревизор	1
Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)	4
Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)	7
Извештај за паричните текови	9
Извештај за промени во капиталот	11
Белешки кон финансиските извештаи	12

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

До акционерите на Албсиг Осигурување АД Скопје (Нова Осигурување АД Скопје)

Извештај на финансиските извештаи

Ние бевме ангажирани да извршиме ревизија на приложените финансиски извештаи на Албсиг осигурување АД Скопје (Нова Осигурување АД Скопје) ("Друштвото") кои ги сочинуваат извештаите за финансиска состојба на 31 декември 2017 година и извештаите за сопствена добитка, извештаите за промените на капиталот, извештаите на паричните текови за годината која што завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвување и објективното презентирање на финансиските извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурувањето, и интерна контрола која што раководството смета дека е релевантна за подготвување на финансиските извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали се резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Нашата одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија прифатени и објавени во Службен весник на РМ бр. 79 на 11 јуни 2010. Меѓутоа, заради прашањата опишани во пасусот Основа за водржување од мислење, ние не бевме во можност да прибавиме достатни и соодветни ревизорски докази за да обезбедиме основа за ревизорско мислење.

Основа за водржување од мислење

- а) На 31 декември 2017 година, Друштвото пријави резерви за штети во износ од 218.046 илјади денари. За одредени претпоставки на раководството во врска со поединечни случаи на пријавени, а неликвидирани штети, вообичаено судски случаи кои беа вклучени во нашите примероци за штети нам не ни беше обезбедена доволна поткрепа. Дополнително, ние идентификувавме поединечни случаи на ненавременно идентифицирање на штети. Поради тоа, ние не бевме во можност да утврдиме дали се потребни дополнителни корекции во однос на направената резервација за штети на Друштвото и потенцијалниот

ефект на таквите корекции кои може да има ефект на неусогласеност со законските барања за минимално пропишан капитал на адекватност и нивото на вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви. Нашето мислење за финансиските извештаи на Албсиг АД Скопје за годината што завршува на 31 декември 2016 година исто така беше модифицирано поради можните ефекти на резервите за штети.

- б) Во текот на нашата ревизија идентификувавме дека на 31 декември 2017 година Друштвото извршило проценка на дел од градежните објекти административни канцеларии врз основа на која вредност по m² е значително пониска во однос на актуелната набавна вредност по m² споредена со последната набавка во истата зграда настаната во текот на месец декември 2017 година. Како резултат на тоа, вредноста на имотот и ревалоризационите резерви на Друштвото на 31 декември 2017 година се прицинети за 26.796 илјади денари.
- в) На 31 декември 2017 година, капиталот на Друштвото изнесува 144.189 илјади денари или 2.345 илјади евра и е под минимално пропишаното ниво на капиталот од 3.000 илјади евра односно помалку за 40.283 илјади денари. Како резултат на квалификацијата од точка б) погоре, оваа неусогласеност ќе се зголеми на износ од 67.080 илјади денари.
- г) На 31 декември 2017 година, дозволеното ниво на инвестиции за покривање на техничката резерва на Друштвото изнесува 328.818 илјади денари и е под минимално пресметано ниво на техничка резерва од 371.269 илјади односно помалку за 42.451 илјади денари.
- д) На 31 декември 2017 година, вложувањето во материјални средства (земјиште и згради) на Друштвото изнесува 130.881 илјади денари и е над максимално дозволеното 60% од капиталот на 31 декември 2017 година. Согласно горенаведеното, Друштвото има потреба од дополнителен капитал од најмалку 75.000 илјади денари.

Условите под в), г) и д) укажуваат на постоење на материјална неизвесност што може да доведе до значајно сомневање околу способноста на Друштвото да продолжи согласно принципот на континуитет без континуирана финансиска поддршка од страна на матичното друштво. Поради тоа, ние не бевме во можност да добиеме доволен и соодветен ревизорски докази во врска со употребата на претпоставката на принципот на континуитет во подготовката на финансиските извештаи.

Воздржување од мислење

Поради значењето на прашањата објаснети во пасусите Основа за воздржување од мислење, ние не бевме во можност да прибавиме достатни и соодветни ревизорски докази за да обезбедиме основа за ревизорско мислење. Соодветно, ние не изразуваме мислење за финансиските извештаи.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството, исто така, е одговорно за подготовка на годишниот извештај за работењето во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај за работењето е конзистентен со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2017 година. Нашите постапки во врска со годишниот извештај за работењето се извршени во согласност со MCS 720 прифатени и објавени во Службен весник на РМ бр. 79 на 11 јуни 2010 и се однесуваат само на оценка дали историските финансиски информации во годишниот извештај за работењето се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото.

Годишниот извештај за работењето е конзистентен, во сите материјални аспекти, со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2017 година. Поради значењето на прашањата објаснети во пасусите "Основа за воздржување од мислење" погоре, ние издаваме Воздржување од мислење на финансиските извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2017 година.

Владимир Соколовски
Управител

Владимир Соколовски
Овластен ревизор

Ернст и Јанг Овластени Ревизори ДОО Скопје

Скопје, 30 април 2018 година

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)

	Број на белешка	Тековна деловна година	Претходна деловна година
		2017	2016
АКТИВА			
А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	6	1.148.816	1.560.938
1. Гудвил		-	-
2. Останати нематеријални средства		1.148.816	1.560.938
Б. ВЛОЖУВАЊА		468.309.198	441.577.410
ЗЕМЈИШТЕ, ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	7	130.880.794	80.975.002
1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста	7.1	130.880.794	80.975.002
1.1 Земјиште		-	-
1.2 Градежни објекти		130.880.794	80.975.002
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста		-	-
2.1 Земјиште		-	-
2.2 Градежни објекти		-	-
2.3 Останати материјални средства		-	-
ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ		12.271.600	13.447.505
1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група Б подружници		-	-
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група - подружници		-	-
3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придружени друштва		-	-
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва		-	-
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група - подружници		-	-
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва		-	-
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети	8	12.271.600	13.447.505
ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА	9	325.156.804	347.154.903
1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување		123.934.842	140.370.119
1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година		123.934.842	140.370.119
1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година		-	-
2. Финансиски вложувања расположливи за продажба		-	-
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година		-	-
2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година		-	-
2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти		-	-
2.4 Акции и удели во инвестициски фондови		-	-
3. Финансиски вложувања за тргување		43.771.728	52.602.412
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година		-	-
3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година		-	-
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти		-	-
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови		43.771.728	52.602.412
4. Депозити, заеми и останати пласмани		157.450.234	154.182.372
4.1 Дадени депозити		156.300.000	154.000.000
4.2 Заеми обезбедени со хипотека		-	-
4.3 останати заеми		-	-
4.4 Останати пласмани		1.150.234	182.372
5. Деривативни финансиски инструменти		-	-
ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ		-	-
В. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ	15	-	-
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија		-	-
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва		-	-
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети		-	-

4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти	-	-
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквизационата резерва	-	-
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви	-	-
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде ризикот од вложувањето е на товар на осигуреникот	-	-
Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)	-	-
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА	1.255.474	1.161.604
1. Одложени даночни средства	-	-
2. Тековни даночни средства	1.255.474	1.161.604
Ѓ. ПОБАРУВАЊА	10	59.231.521
ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ	40.479.045	33.445.349
1. Побарувања од осигуреници	34.654.295	32.066.081
2. Побарувања од посредници	5.824.750	1.379.268
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	-	-
ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	-	-
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување	-	-
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување	-	-
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	-	-
ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА	18.752.476	18.209.636
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	14.359.017	13.317.882
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања	778.209	919.375
3. Останати побарувања	3.615.250	3.972.379
ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ	-	-
Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА	9.106.354	10.621.376
МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ)	11	3.424.857
1. Опрема	3424.857	5.938.182
2. Останати материјални средства	-	-
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	12	4.811.367
1. Парични средства во банка	4.811.153	3.809.068
2. Парични средства во благајна	214	7.628
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва	-	-
4. Останати парични средства и парични еквиваленти	-	-
ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР	870.130	866.498
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА	48.744.075	46.313.961
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини	-	-
2. Одложени трошоци на стекнување	48.744.075	46.313.961
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци	-	-
З. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ	-	-
С. ВКУПНА АКТИВА	587.795.438	552.890.274
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	37.428.019	21.737.362
ПАСИВА		
А. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	14	145.337.506
ЗАПИШАН КАПИТАЛ	214.881.483	214.881.483
1. Запишан капитал од обични акции	214.881.483	214.881.483
2. Запишан капитал од приоритетни акции	-	-
3. Запишан а неуплатен капитал	-	-
ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	-	-
РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА	42.384.047	15.587.797
1. Материјални средства	42.384.047	15.587.797
2. Финансиски вложувања	-	-
3. Останати ревалоризациони резерви	-	-
РЕЗЕРВИ	-	-
1. Законски резерви	-	-
2. Статутарни резерви	-	-
3. Резерви за сопствени акции	-	-
4. Откупени сопствени акции	-	-

5 Останати резерви	-	-	
НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА	-	-	
ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА	88.241.099	79.998.419	
ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	-	-	
ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	23.686.925	8.242.680	
Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	-	46.110.900	
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	15	371.268.584	324.814.090
Бруто резерви за преносни премии		153.222.668	159.371.907
Бруто математичка резерва		-	-
Бруто резерви за штети		218.045.916	165.442.183
Бруто резерви за бонуси и попусти		-	-
Бруто еквализациона резерва		-	-
Бруто останати технички резерви		-	-
Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК		-	-
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ		373.790	603.411
1. Резерви за вработени		-	-
2. Останати резерви		373.790	603.411
Ѓ.ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ		68.309	199.007
1. Одложени даночни обврски		-	-
2. Тековни даночни обврски		68.309	199.007
Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ		-	-
Ж. ОБВРСКИ	16	69.518.937	37.842.711
ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ		15.027.440	8.317.470
1. Обврски спрема осигуреници		15.027.440	8.317.470
2. Обврски спрема застапници и посредници		-	-
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување		-	-
ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ		7.664.397	10.305.631
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување		7.664.397	10.305.631
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети		-	-
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување		-	-
ОСТАНАТИ ОБВРСКИ		46.827.100	19.219.610
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување		3.854.453	4.191.818
2. Обврски по основ на финансиски вложувања		25.522.500	-
3. Останати обврски		17.450.147	15.027.792
З. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАГРАНИЧУВАЊА		1.228.312	1.091.974
С. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА		-	-
И. ВКУПНА ПАСИВА		587.795.438	552.890.274
Ј. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА		37.428.019	21.737.362

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)

	Број на белешка	Тековна деловна година	Претходна деловна година
		2017	2016
А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО		370.864.621	326.831.672
ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА)	17	308.404.279	313.339.479
1. Бруто полисирана премија за осигурување		313.187.284	323.538.335
2. Бруто полисирана премија за соосигурување		-	-
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија		-	-
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување		-	-
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ ретроцесија		(10.932.244)	(11.008.131)
6. Промена во бруто резервата за преносна премија		6.149.239	809.275
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување		-	-
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување		-	-
ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА	18	7.634.130	7.736.757
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети		-	-
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти		-	-
2.1 Приходи од наемнини		-	-
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти		-	-
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти		-	-
3. Приходи од камати		6.909.212	7.114.334
4. Позитивни курсни разлики		20.178	41.475
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)		689.227	580.948
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка		15.513	-
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба		-	-
6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)		15.513	-
6.3 Останати финансиски вложувања		-	-
7. Останати приходи од вложувања		-	-
ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ		-	-
ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	19	7.112.904	4.091.663
ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	20	47.713.308	1.663.773
РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО		394.551.546	335.074.352
НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ)	21	210.070.189	127.942.310
1. Бруто исплатени штети		163.319.094	181.279.980
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања		(5.852.638)	(12.728.512)
3. Бруто исплатени штети - дел за соосигурување		-	-
4. Бруто исплатени штети - дел за реосигурување/ретроцесија		-	-
5. Промени во бруто резервите за штети		52.603.733	(40.609.158)
6. Промени во бруто резервите за штети - дел за соосигурување		-	-
7. Промени во бруто резервите за штети - дел за реосигурување		-	-
ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ		-	-
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување		-	-
1.1 Промени во бруто математичката резерва		-	-
1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување		-	-
2. Промени во еквилизиционата резерва, нето од реосигурување		-	-
2.1 Промени во бруто еквилизиционата резерва		-	-
2.2 Промени во бруто еквилизиционата резерва - дел за соосигурување/реосигурување		-	-
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување		-	-
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви		-	-
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви - дел за соосигурување и реосигурување		-	-
ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ		-	-
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде		-	-

Извештај за паричните текови

	Број на белешка	Тековна деловна година 2017	Претходна деловна година 2016
А. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ			
ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ		368.528.919	371.959.298
1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси		313.977.274	330.543.542
2. Премија за реосигурување и ретроцесија		-	-
3. Приливи од учество во надомест на штети		-	-
4. Примени камати од работи на осигурување		-	-
5. Останати приливи од деловни активности		54.551.645	41.415.756
ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ		(374.345.339)	(393.874.468)
1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси		(163.478.630)	(179.066.746)
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија		-	-
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија		(10.955.937)	(8.256.006)
4. Надоместоци и други лични расходи		(58.128.826)	(59.352.911)
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување		(33.927.002)	(26.958.500)
6. Платени камати		-	-
7. Данок на добивка и останати јавни давачки		(5.199.016)	(187.740)
8. Останати одливи од редовни активности		(102.655.928)	(120.052.565)
НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ		-	-
НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ		5.816.420	21.915.170
Б. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА			
ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА		457.443.521	423.182.382
1. Приливи по основ на нематеријални средства		-	-
2. Приливи по основ на материјални средства		8.294.557	615.000
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото		-	-
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети		-	-
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување		146.930.980	161.522.914
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани		294.583.854	253.307.711
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка		-	-
8. Приливи од камати		7.634.130	7.736.757
ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА		(450.632.430)	(404.657.216)
1. Одливи по основ на нематеријални средства		(205.377)	(910.593)
2. Одливи по основ на материјални средства		(32.086.223)	(1.493.453)
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото		-	-
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети		-	-
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување		(130.495.703)	(147.004.090)
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани		(287.845.127)	(255.249.080)
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка		-	-
8. Одливи од камати		-	-
НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА		6.811.091	18.525.166
НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА		-	-
В. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ			
ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ		-	-
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал		-	-
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми		-	-
3. Приливи по основ на останати долгорочни и краткорочни обврски		-	-
ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ		-	-
1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгорочни кредити и заеми и останати обврски		-	-

2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции	-	-
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда	-	-
НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ	-	-
НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ	-	-
Г. ВКУПНО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ	825.972.440	795.141.680
Д. ВКУПНО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ	(824.977.769)	(798.531.684)
Ѓ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ	-	-
Е. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ	994.671	3.390.004
Ж. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД	3.816.696	7.206.700
З. ЕФЕКТ ОД ПРОМЕНА НА КУРСОТ НА СТРАНСКИ ВАЛУТИ ВРЗ ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	-	-
С. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД	4.811.367	3.816.696

Извештај за промени во капиталот

За годината што завршува на 31 декември 2017 година

Позиција	Број на позиција	Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви					Откупен и сопствен и акции	Ревалоризаци она резерва	Нераспределе на добивка (со знак +) или пренесена загуба (со знак -)	Добивка (со знак +)/ загуба (со знак -) за тековната година	Вкупно капитал и резерви
				Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви	Вкупно резерви					
		1	2	3	4	5	6	7=3+4+5+6	8	9	10	11	12=1+2+7-8+9+10+11
Состојба на 1 јануари претходната деловна година	I	184.034.083	-	-	-	-	-	-	-	15.587.797	(47.875.167)	(32.123.252)	119.623.461
Промена во сметководствените политики	I1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	I2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари претходната деловна година Ы исправено	II	184.034.083	-	-	-	-	-	-	-	15.587.797	(79.998.419)	-	119.623.461
Добивка или загуба за претходната деловна година	III	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(8.242.680)	(8.242.680)
Добивка или загуба за претходната деловна година	III1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(8.242.680)	(8.242.680)
Несопственички промени во капиталот	III2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	III2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот	III2,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот	IV	30.847.400	-	-	-	-	-	-	-	-	(32.123.252)	32.123.252	30.847.400
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал	IV1	30.847.400	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30.847.400
Останати уплати од страна на сопствениците	IV2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	IV3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	IV4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(32.123.252)	32.123.252	-
Состојба на 31 декември претходната деловна година	V	214.881.483	-	-	-	-	-	-	-	15.587.797	(79.998.419)	(8.242.680)	142.228.181
Состојба на 1 јануари тековната деловна година	VI	214.881.483	-	-	-	-	-	-	-	15.587.797	(79.998.419)	(8.242.680)	142.228.181
Промена во сметководствените политики	VI1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	VI2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари тековната деловна година Ы преправено	VII	214.881.483	-	-	-	-	-	-	-	15.587.797	(79.998.419)	(8.242.680)	142.228.181
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(23.686.925)	(23.686.925)
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(23.686.925)	(23.686.925)
Несопственички промени во капиталот	VIII2	-	-	-	-	-	-	-	-	26.796.250	-	-	26.796.250
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	VIII2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	26.796.250	-	-	26.796.250
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот	VIII2,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот	IX	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал	IX1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	IX2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	IX3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	IX4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(8.242.680)	8.242.680	-
Состојба на 31 декември тековната деловна година	X	214.881.483	-	-	-	-	-	-	-	42.384.047	(88.241.099)	(23.686.925)	145.337.506

Белешки кон финансиските извештаи

1 Општи информации

Друштвото за осигурување Албсиг АД, Скопје (во понатамошниот текст "Друштвото") е акционерско друштво регистрирано во Република Македонија во април 2007 година, со седиште на ул. "1737" бр. 32, влез 1, локал 45 (Палата ЗУМ), 1000 Скопје.

На 23.11.2017 година настана промена во сопственичката структура на Друштвото, при што на 31.12.2017 година Друштвото е во сопственост на двајца основачи и тоа:

- Друштво за инвестиции, технологија, градежништво, трговија и услуги ЦЦ Технологија ДОО экспорт – импорт Скопје, со седиште на ул. Славеј Планина бр. 4А 1000 Скопје – Чаир, Македонија кое поседува вкупно 315.000 обични акции, односно 90% од капиталот на Друштвото; и
- Анонимно друштво за осигурување АЛБ Сигурацион АД, со седиште на адреса ул. Џорџ В. Буш бр. 10 Тирана, Албанија кое поседува вкупно 35.000 обични акции, односно 10% од капиталот на Друштвото.

Друштвото е регистрирано за вршење на 11 класи на неживотно осигурување, а најзначајни активности на Друштвото се осигурување на моторни возила, имот и одговорност кон трети лица.

Друштвото ги врши своите активности на територија на Република Македонија и со состојба на 31 декември 2017 година вработува 120 лица (2016: 120 лица).

На 02.02.2018 година Друштвото го промени својот назив во Друштво за осигурување Нова осигурување АД Скопје.

На 01.03.2018 година, Друштвото го промени системот на управување од двостепен во едностепен систем на управување. Претходно двостепениот систем на управување на Друштвото се состоеше од два органи и тоа Управен и Надзорен одбор.

Во едностепениот систем на управување, единствен орган кој управува со Друштвото е Одборот на директори.

2 Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовка на овие финансиски извештаи. Утврдувањето на сметководствените политики на Друштвото се заснова на признаени, познати и практични искуства, на одредбите на Законот за супервизија на осигурување, Меѓународните стандарди за финансиско известување согласно Правилникот за водење на сметководство, Правилникот за вреднување на ставките на билансот на состојба и изготвување на деловните биланси, како и интерните правилници на Друштвото. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1 Основа за подготовка

Друштвото ја води својата сметководствена евиденција и ги составува своите финансиски извештаи во согласност со Законот за трговски друштва (Службен весник број 28/2004 со измените 84/2005....192/2015, 6/16, 30/16 и 61/2016), Сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија објавени во "Правилникот за водење сметководство" во Службен весник број 159/2009, 164/2010 и 107/2011, "Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси" (Службен весник број 169/2010, 141/2013 и 61/2016), и се презентирани во согласност со "Правилникот за формата и содржината

на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или и реосигурување" (Службен весник број 5/2011, 41/2011, 64/2011, 187/2013 и 61/2016).

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2017 и 2016 година.

Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во апсолутни износи во македонски Денари. Известувачка и функционална валута на Друштвото е македонски Денар (МКД).

Финансиските извештаи се изготвени според историска вредност освен финансиските вложувања расположливи за продажба и земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста кои што се мерат по објективна вредност.

Онаму каде што е неопходно, презентацијата за претходна година е прилагодена согласно промените на тековната година.

2.2 Принципи на континуитет

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на претпоставката на континуитет. Во проценката на соодветноста на претпоставката на континуитет, ние ги земавме во предвид сите релевантни информации во период од најмалку дванаесет месеци од датумот на овој извештај. Натомошното работење на Друштвото ќе зависи исклучиво од намерата на основачите финансиски да го поддржат во остварувањето на оперативната активност на Друштвото. Раководството на Друштвото верува дека доминантниот основач има намера да продолжи да го поддржува работењето на Друштвото во наредниот период од најмалку дванаесет месеци по датумот на известување на 31 декември 2017 година. Поткрепа по претпоставката за континуитет, раководството наоѓа во Писмото за поддршка, со кое доминантниот основач ја потврди неговата намера да поддржи тековните активности на Друштвото и во наредниот пресметковен период. Дополнително, Доминантниот основач даде и писмена гаранција со која се обврза во текот на следниот пресметковен период да уплати доволно ликвидни средства, преку субординиран долг со цел да се елиминира било каков ризик со кој би се соочило Друштвото во своето работење во текот на следниот пресметковен период. Намерата на Доминантниот основач е да изврши уплата на дополнителни финансиски средства во третиот квартал од следниот пресметковен период.

Земајќи ги во предвид сите овие факти, раководството на Друштвото верува дека употребата на принципот на континуитет е соодветна во подготовката на финансиските извештаи и дека нема материјална неизвесност што може да предизвика сомневање во врска со способноста на Друштвото да продолжи да работи врз основа на принципот на континуитет"

2.3 Користење на проценки и расудувања

Изготвувањето на финансиските извештаи бара од Раководството да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на политиките и прикажаните износи на средствата и обврските, приходите и расходите.

Проценките и со нив поврзаните претпоставки се засноваат на минато искуство и различни други фактори за кои се смета дека се разумни земајќи ги предвид околностите и претставуваат основа за донесување на судови за сметководствената вредност на средствата и

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

обврските, чија вредност не може да се утврди на друг начин. Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки.

Проценките и претпоставките постојано се прегледуваат. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката, доколку измената влијае само на тој период или се признаваат и во идните периоди доколку измената влијае и на идните периоди.

Расудувањата направени од страна на Раководството кои имаат значително влијание врз финансиските извештаи и проценките со значителен ризик од материјални корекции во следната година се објаснети во Белешка 3.

2.4 Трансакции во странска валута

Трансакциите деноминирани во странски валути се искажани во Денари со примена на официјалните курсеви на Народна Банка на Република Македонија кои важат на денот на нивното настанување.

Средствата и обврските кои гласат во странски валути се искажани во денари со примена на официјалните курсеви кои важат на денот на составувањето на Извештајот за финансиската состојба, додека пак сите позитивни и негативни курсни разлики кои произлегуваат од претворањето на износите во странска валута, се вклучени во Извештајот за сеопфатна добивка во периодот кога тие настануваат. Официјалните девизни курсеви важечки на 31 декември кои беа применети за прикажување на позициите во Извештајот за финансиската состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	2017 МКД	2016 МКД
1 ЕУР	61.4907	61.4812

2.5 Нематеријални средства

Нематеријалните средства кои се однесуваат на набавен софтвер за потребите на Друштвото се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради оштетување доколку постојат.

Последователните издатоци се капитализираат само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Сите останати издатоци се признаваат во добивките и загубите како трошоци како што настануваат.

Амортизација

Амортизацијата на нематеријалните средства се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот употребен век на траење од денот кога се расположливи за употреба. Годишната стапка на амортизација согласно проценетиот век на употреба, за тековниот и претходниот период за софтверот изнесува 25%.

2.6 Материјални средства

Признавање и мерење

Материјалните средства се состојат од недвижности и опрема. Недвижностите се евидентирани според нивната ревалоризирана вредност, утврдена по пат на процена извршена од независен овластен проценител, намалена за акумулираната депрецијација и акумулираните загуби по оштетувања, доколку постојат. Зголемувањето на евидентираната вредност на недвижностите поради ревалоризацијата е признаено во корист на ревалоризационите резерви во рамките на

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

капиталот на Друштвото. Кога овие средства се расходуваат или продаваат, соодветниот дел од ревалоризационите резерви се пренесува во корист на задржаната добивка за периодот. Сите останати ставки на материјални средства се евидентирани по набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација и акумулираните загуби поради оштетување, доколку постојат.

Набавната вредност ги вклучува трошоците кои што се директно поврзани со стекнувањето на средството.

Кога делови од ставките на недвижностите и опремата имаат различен корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите и опремата.

Добивките и загубите од продажбите на недвижностите и опремата се определуваат споредувајќи ги надоместите од продажбата со сегашната вредност на недвижностите и опремата и се признаваат на нето основа како "останати приходи" од дејноста во добивките и загубите.

Последователни издатоци

Издатоците направени за замена на дел од недвижностите и опремата се додаваат на сметководствената вредност на средството кога е веројатно дека ќе има идни економски користи за Друштвото и трошоците на истиот може да се измерат веродостојно. Сегашната вредност на заменетиот дел се отпишува. Трошоците на секојдневното одржување на недвижностите и опремата се признаваат во тековните добивки и загуби како трошоци како што настануваат.

Депрецијација

Депрецијацијата на недвижностите и опремата се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет век на употреба, како што следи:

Градежни објекти	40 години
Компјутери	4 години
Мебел и опрема	5 години
Моторни возила	4 години

Методите на депрецијација, корисниот век на траење и резидуалната вредност на средствата се преоценуваат на секој датум на известување.

2.7 Обезвреднување на нефинансиски средства

Сметководствените вредности на нефинансиските средства на Друштвото, се разгледуваат на секој датум на известување со цел да се определи дали постојат објективни докази за обезвреднување. Ако постои индикација, се проценува износот на средството кој би бил наплатлив.

Загуба поради обезвреднување се признава доколку сметководствената вредност на дадено средство или неговата единица која генерира пари го надминува неговиот надоместлив износ. Единицата која генерира пари е најмалата група на средства која може да се идентификува како таква која генерира парични приливи од континуирана употреба кои што во голем степен се независни од парични приливи од други средства или групи на средства. Загубите поради обезвреднување се признаваат во добивката или загубата. Загубите поради обезвреднување признаени во однос на единиците кои генерираат пари се распределуваат на средствата на единиците (група на единици) на пропорционална основа.

Надоместувачкиот износ на дадено средство или на единицата која генерира пари претставува повисокиот износ од неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба на средството и неговата употребна вредност. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството.

Загубата поради обезвреднување признаена во минатите периоди се проценува на секој датум на известување заради утврдување на индикации дека загубата е намалена или можеби веќе не постои. Загубата поради обезвреднување се анулира доколку постои промена во проценките користени за утврдување на надоместувачкиот износ. Загубата поради обезвреднување се анулира само до износот до кој сметководствената вредност на средството не ја надминува сметководствената вредност која би била определена, нето од амортизацијата, кога не би била признаена загуба поради обезвреднување.

2.8 Финансиски инструменти

Класификација на финансиските средства

Финансиските средства се класифицираат во четири категории, зависно од целта за која биле стекнати, како што следи:

Финансиски инструменти чувани за тргување се финансиски инструменти кои што се стекнати со цел со истите да се тргува или кои при почетното признавање од страна на Друштвото се класифицирани како средства по објективна вредност преку добивки и загуби. Друштвото има средства, вложувања во удели, класифицирани во оваа категорија на датумот на известување.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата и со фиксен период на доспевање кои Друштвото има намера и можност да ги чува до периодот на доспевање. Финансиските средства кои се чуваат до доспевање на Друштвото на датумот на известување се состојат од вложувања во државни записи.

Заеми и побарувања се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата коишто не котираат на официјалните пазари, освен оние коишто Друштвото има намера да ги продаде во краток рок, оние коишто при почетното признавање Друштвото ги класифицирало како средства по објективна вредност преку добивки и загуби или расположливи за продажба или оние за кои Друштвото нема да биде во можност да го поврати почетното вложување што не е резултат на кредитното вложување. На датумот на известување, заемите и побарувањата се состојат од побарувања од осигуреници и останати побарувања, орочени депозити во домашни банки, средствата од реосигурување и вложувања во заеднички контролирани ентитети.

Вложувања расположливи за продажба се не-деривативни финансиски инструменти кои се, или класифицирани во оваа категорија или не се класифицирани во било која од останатите категории. Друштвото нема средства класифицирани во оваа категорија на датумот на известување.

Класификација на финансиските обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорениот ангажман. Финансиските обврски по амортизирана набавна вредност се состојат од обврски по основ на осигурување и останати обврски.

Обврските кон реосигурители, обврските по основ на осигурување и останатите обврски се евидентираат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

Почетно признавање

Друштвото почетно ги признава заемите и побарувањата на денот кога тие се настанати. Сите останати финансиски средства и обврски (вклучувајќи ги и финансиските средства и обврски по објективна вредност преку добивки и загуби) почетно се признаваат на датумот на тргување на кој што Друштвото станува странка на договорните одредби за инструментот.

Сите финансиски средства, освен финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби, почетно се мерат по нивната објективна вредност зголемена за трансакционите трошоци коишто можат директно да се припишат на стекнувањето на финансиското средство.

Отпис на финансиските средства

Друштвото ги отпишува финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од средството со трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг.

Доколку на пренесените финансиски средства или обврски Друштвото оствари камата и истата ја задржи, каматата се признава како посебно средство или обврска.

Друштвото ги отпишува финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во извештајот за финансиска состојба само кога Друштвото има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да ги реализира плаќањата истовремено.

Приходите и расходите се нетираат и нето износот се прикажува во добивките и загубите само доколку тоа е дозволено со стандардите, или за одредени добивки и загуби кои што произлегуваат од групи на слични трансакции, како што се активностите за тргување.

Последователно мерење на финансиските средства

По почетното признавање, Друштвото ги мери финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби по нивната објективна вредност без било какви намалувања за трансакционите трошоци кои може да настанат при нивната продажба.

Објективната вредност на финансиските средства кои котираат на активниот пазар се базира на нивната куповна цена на денот на известување.

Доколку пазарот на кој котира финансиското средство не е активен, Друштвото ја утврдува објективната вредност на средството со примена на техники за вреднување. Техниките за вреднување вклучуваат употреба на нормални, комерцијални трансакции помеѓу запознаени, подготвени страни, ако се достапни, референца на тековната објективна вредност на друг инструмент кој е во суштина ист, анализа на дисконтирани парични текови и алтернативни модели на одредување на цената. Доколку вредноста на сопственичките инструменти не може соодветно да се измери, тие се мерат по набавна вредност.

Вложувањата чувани до доспевање и заемите и побарувањата се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата намалени за евентуалните загуби поради обезвреднување.

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

Реализираните добивки и загуби кои произлегуваат од промените на објективната вредност на финансиските средства кои се определени како средства по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во добивките и загубите во периодот во кој настануваат.

Нето промените во објективната вредност на финансиските средства класифицирани како средства по објективна вредност преку добивките и загубите го вклучуваат и приходот од камата.

Нереализираните добивки и загуби кои произлегуваат од промените на објективната вредност на средствата расположливи за продажба се признаваат во сеопфатната добивка, освен загубите од обезвреднување и добивките и загубите од курсни разлики на монетарните ставки како што се должничките хартии од вредност, кои се признаваат во добивките и загубите.

При продажба или обезвреднување на финансиските средства расположливи за продажба кумулативните добивки и загуби кои претходно биле признаени во сеопфатната добивка се признаваат во добивките и загубите. Во случај кога финансиските средства расположливи за продажба носат камата, каматата пресметана со методот на ефективна камата се признава во добивките и загубите.

2.9 Обезвреднување на финансиските средства

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

Друштвото редовно врши вреднување на ставките од Билансот на состојба (Извештајот за финансиска состојба) согласно Правилникот за вреднување на ставките од Билансот на состојба и изготвување на деловните биланси, Законот за трговски друштва и согласно Правилникот за водење сметководство.

Друштвото ги класифицира своите побарувања по основ на премија за осигурување, како и побарувањата по основ на регрес, во зависност од времето на доцнење во исполнување на обврските од страна на должникот, сметано од денот на доспевање на побарувањето и останати побарувања. Врз основа на таа класификација, Друштвото утврдува соодветна исправка на вредност - Посебна резерва на побарувањата на следниот начин:

Група побарување	на Период на доцнење во исплатата на обврската од страна на должникот	Исправка на вредност (во % од вкупната вредност на поединечното побарување)
А	До 30 дена	0%
Б	Од 31 до 60 дена	10% - 30%
В	Од 61 до 120 дена	31% - 50%
Г	Од 121 до 270 дена	51% - 70%
Д	Од 271 до 365 дена	71% - 90%
Ѓ	Над 365 дена	100%

Во 2017 и 2016 година Друштвото ги користи пониските стапки за исправка на вредноста според периодот на доцнење на исплатата на обврската од страна на должникот.

Исправка на вредноста во однос на побарувањата од правни лица против кои е покрената стечајна постапка е признаена во износ од 100% од вредноста на побарувањето.

Понатаму, Друштвото врши поединечна проценка на тужените побарувања и доколку постои објективен доказ за нивно обезвреднување признава траен отпис.

Средства евидентирани по објективна вредност

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

На секој датум на известување, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за обезвреднување на финансиското средство. Значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под неговата набавна вредност претставува објективен доказ при утврдувањето на можноста од обезвреднување. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност се признава во тековните добивки или загуби. Доколку, во последователен период, објективната вредност на должнички инструмент класифициран како расположлив за продажба се зголеми, а зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се јавува по признавањето на загубата поради обезвреднување во тековните добивки или загуби, загубата поради обезвреднување се анулира преку добивки или загуби. Загубата поради обезвреднување на сопственичките вложувања, призната во тековните добивки или загуби, последователно не се анулира низ билансот на успех, а секое последователно зголемување на објективната вредност се признава како останата сеопфатна добивка.

2.10 Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти ги сочинуваат паричните средства во благајна, депозити по видување како и високоликвидните хартии од вредност со оригинален рок на доспевање пократок од три месеци, кај кои постои незначителен ризик од промените во нивната објективна вредност.

2.11 Користи за вработените

Планови за дефинирани придонеси

Друштвото плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на домашното законодавство.

Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платите на вработените се уплаќаат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите.

Друштвото нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси во плановите за дефинирани придонеси се признаваат како расход во тековните добивки и загуби.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие.

Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус или како удел во добивката и доколку Друштвото има сегашна законска или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

2.12 Тековен и одложен даночен расход

Согласно Законот за данокот на добивка (ИСлужбен весник на РМ, бр. 112/14 од 25.07.2014, 129/15 од 31.07.2015 и бр.23 од 18.02.2016 година) за утврдување на данокот на добивка за деловната 2017 година, основа за пресметување на данокот е добивката утврдена како разлика меѓу вкупните приходи и вкупните расходи на даночниот обврзник, во износи утврдени согласно со прописите за сметководство и сметководствените стандарди и искажана во билансот на успех. Основата се зголемува за непризнаените расходи за даночни цели, но и за дел од потенцијално неостварените приходи од поврзани лица (приходи од камати и трансферни цени). Законот за данокот на добивка како даночно непризнаени ги дефинира оние расходи кои не се во функција на дејноста на субјектот, односно не се непосреден услов за извршување на

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

дејноста и не се последица од вршењето на таа дејност (подароци, репрезентација, премии за менаџерско осигурување, исплатени надоместоци на трошоци од работен однос над утврдените износи и сл). Стапката на данокот на добивка изнесува 10%.

Во периодот од 1 јануари 2009 година до 31 декември 2013 година, друштвата не требаа да плаќаат данок на добивката пред оданочување, се додека таа не се дистрибуира во форма на дивиденди или друга форма на распределба на добивката. Ако дивидендната, која произлегува од добивката генерирана во периодот 2009-2013 е исплатена, 10% данок ќе се плаќа во моментот на исплата на дивидендата, без оглед на тоа дали е во паричен или непаричен облик. Со оглед на тоа дека данокот произлегува од акумулираната добивка, таквиот данок се признава во капиталот.

Одложениот даночен расход се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот даночен расход се користат тековните важечки даночни стапки. Одложениот даночен расход се задолжува или одобрува во Извештајот за сеопфатната добивка, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот.

Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка.

Со состојба на 31 декември 2017 година и 2016 година, Друштвото нема евидентирано одложени даночни средства или обврски, бидејќи не постојат временни разлики на овие датуми.

2.13 Резервирања

Резервирање се признава во извештајот за финансиска состојба кога Друштвото како резултат на минат настан има сегашна законска или изведена обврска која може веродостојно да се измери и е веројатно дека ќе има одлив на ресурси кои содржат економски користи од Друштвото за подмирување на обврската. Резервирањата се утврдуваат со дисконтирање на очекуваните идни парични текови користејќи дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и каде што е потребно, ризиците, специфични за обврската.

Резервирањата за неповолни договори се признаваат кога очекуваните користи кои произлегуваат од договорот се пониски од неизбежните трошоци за извршување на обврските по договорот. Резервирањето се мери по пониската од сегашната вредност на очекуваните трошоци за прекинување на договорот и очекуваните нето трошоци од продолжување со работењето по договорот. Пред да го утврди резервирањето Друштвото признава, доколку има, загуба од обезвреднување на средствата поврзани со тој договор.

2.14 Акционерски капитал

Обични акции

Обичните акции се класификувани како капитал. Трошоците директно поврзани со издавање на инструменти на главнина се признаваат како намалување на почетното мерење на инструментот на главнина.

Откуп на сопствени акции

Кога Друштвото откупува сопствени акции, износот на платениот надомест, вклучувајќи ги и директните зависни трошоци, се признаваат како промени во капиталот.

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

Откупените акции се класифицираат како сопствени акции и претставуваат одбитна ставка од вкупниот капитал. Кога сопствените акции последователно се продадени, добиениот износ се признава како зголемување во капиталот, и вишокот или кусокот од трансакцијата се пренесува на/од премија од акции.

Резерви

Резервите кои се состојат од задолжителни резерви се создадени во текот на периодите по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законската регулатива и одлуките на раководството и акционерите на Друштвото.

Дивиденди

Дивидендите се признаваат како обврски во периодот кога се објавени.

2.15 Приходи

Заработени премии од договори за осигурување

Сметководствените политики за признавање на приходите од договорите за осигурување се прикажани во Белешка 2.17.

Приходи од вложувања

Приходот од вложувања во финансиски средства се состои од приходи од камати, кои се признаваат земајќи го во предвид ефективниот принос на средствата или применливата каматна стапка.

2.16 Расходи

Трошоци за запишани премии

Трошоците за запишани премии се составени од сите директни и индиректни трошоци кои произлегуваат од склучените договори за осигурување како што се провизиите за агенти, брокери и останати дистрибутивни канали како и останати трошоци вклучени во продажбата.

Трошоци за стекнување

Трошоци за стекнување на полиси за осигурување опфаќаат плати на вработени, провизија за агенти и брокери, трошоци за печатење на полиси и други трошоци за стекнување на нови или обновување на постоечките договори за осигурување. Горенаведените трошоци за стекнување на нови или обновување на постоечките договори за осигурување кои настануваат во периодот на известување, се разграничуваат до степен до кој што ќе се покријат од идните приходи.

Расходи од закупнини направени за оперативен наем

Плаќањата по основ на оперативен наем се признаваат како расход во добивките и загубите според пропорционална метода во времетраење на наемот. Примените попусти се признаваат во добивките и загубите како составен дел на вкупните трошоци од наемот.

2.17 Класификација на договорите за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен неизвесен иден настан (осигурен настан) неповолно влијае на осигуреникот.

Ризикот од осигурување се разликува од финансискиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од специфицираните каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на добрата, курсевите на странски валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која се менува во случај на нефинансиска променлива која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансиски ризик.

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

Ризикот од осигурување е значителен ако, и само ако, осигурениот настан може да предизвика, Друштвото да плати значителни дополнителни користи. Доколку еден договор се класифицира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

2.18 Договори за осигурување

Признавање и мерење

Премии

Бруто полисираните премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на премии.

Заработениот дел од премиите се признава како приход. Премиите се заработени од датумот на склучување на договорот за осигурување до крајот на периодот на известување, врз основа на методот про рата темпорис. Пренесената премија на реосигурителот се признава како трошок во согласност со методот про рата темпорис во истиот сметководствен период како и директно поврзаната премија за соодветното осигурување.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии кој се проценува дека ќе се заработи во следната година, пресметан за секој поодделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, коригиран за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

Штети

Настанатите, пријавените и исплатените штети ги опфаќаат трошоците за подмирување и решавање на платени и неподмирени штети кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година заедно со корекциите на резервата за штети од претходната година.

Исплатените штети се признаваат во моментот на обработката на штетите и во износ кој ќе биде исплатен при подмирувањето на штетата. Износот на исплатената штета во неживотното осигурување се зголемува за трошоците за обработка на штетата.

Неподмирени штети ги опфаќаат резервите на Друштвото за проценетите конечни трошоци за подмирување на сите настанати, но неподмирени штети на денот на билансот на состојба без оглед дали штетите се пријавени или не, и со нив поврзаните интерни трошоци за решавање на штетите, како и соодветната маржа за внимателност. Неподмирените штети се проценуваат преку прегледување на поодделни штети и определување на посебна резерва за настанатите, но непријавени штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, како што е промената на процедурите за разрешување на штетите, инфлацијата, судските трендови, промени во законската регулатива, како и минати искуства и трендови. Резервите за неподмирени штети не се дисконтираат.

Додека Раководството смета дека бруто резервите за штети и поврзаните со нив надомести од реосигурителот се објективно презентирани врз основа на податоците моментално достапни, конечната обврска ќе варира како резултат на последователни информации и настани и може да резултира со значајни корекции на резервирањето износ. Корекциите на резервите за штети направени во претходните години се рефлектираат во финансиските извештаи за периодот во кој корекциите се направени и посебно се обелоденети, доколку се материјални. Применетите методи и направените проценки, се проверуваат редовно.

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

Средства од реосигурување

Друштвото цедира реосигурување при своето редовно работење заради намалување на потенцијалните нето загуби преку дисперзирање на ризиците.

Реосигурувањето, Друштвото го извршува преку својот Малцински основач кој во име на Друштвото ги склучува договорите за реосигурување со реосигурителни брокери и го преотстапува на Друштвото соодветниот дел од средствата, обврските, приходите и расходите по основ на реосигурување кои произлегуваат од ризиците и штетите од соодветните договори за осигурување.

Средствата, обврските, приходите и расходите кои произлегуваат од договорите за реосигурување се презентираат одвоено од со нив поврзаните средства, обврски, приходи и расходи од договорите за осигурување, поради тоа што договорите за реосигурување не го ослободуваат Друштвото од неговите директни обврски кон осигурениците.

Само правата од договорите кои предизвикуваат значителен пренос на ризикот од осигурување се сметаат за средства од реосигурување. Правата од договорите со кои не се врши пренос на значителен дел на ризикот од осигурување се сметаат за финансиски инструменти.

Премиите за реосигурување се признаваат како трошок конзистентно со основата за признавање на премиите од со нив поврзаните договори за осигурување. За основниот осигурителен бизнис, премиите од реосигурување се признаваат како расход во текот на периодот покриен со реосигурувањето, во согласност со очекуваното однесување на реосигурениот ризик.

Делот од преотстапената премија за реосигурување што не се признава како расход се вклучува во средствата од реосигурување.

Нето износот платен на реосигурителот на почетокот на договорот може да биде помал од средствата од реосигурување признаени од Друштвото врз основа на правата од договорот за реосигурување.

Разликата помеѓу премијата за реосигурителот и признаеното средство од реосигурување се вклучува во добивките и загубите во периодот кога премијата од реосигурување доспева.

Износот на признаеното средство од реосигурување се мери конзистентно со мерењето на резервата за со нив поврзаните договори за осигурување. На секој датум на известување се проценува обезвреднувањето на средствата од реосигурување. Средството се смета дека е оштетено доколку постои објективен доказ дека, како резултат на настан кој се случил по почетното признавање, Друштвото не е во можност да го поврати целиот преостанат износ на средството и дека настанот има влијание на износот кој Друштвото ќе го прими од реосигурителот и кој може соодветно да се измери.

Одложени трошоци за стекнување

Трошоците настанати при склучувањето на општите договори за осигурување се одложуваат до таа мерка до која можат да се надоместат од идните маржи. Трошоците за запишани премии вклучуваат директни трошоци како што се провизиите и индиректните трошоци, како на пример административните трошоци поврзани со обработка на понуди и издавањето на полисите.

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

Одложените трошоци за запишани премии се амортизираат низ периодот во кој се очекува трошоците да се надоместат од идните маржи во приходите од поврзаните договори. Стапката на амортизација е конзистентна со појавувањето на таквите маржи.

Кај општите договори за осигурување одложените трошоци за запишани премии претставуваат пропорција од трошоците за запишани премии која кореспондира со пропорцијата на бруто полисираната премија која не е заработена на датумот на известување.

Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на, осигурениците, агентите и други побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

2.19 Трансакции со поврзани страни

Согласно Законот за супервизија на осигурување поврзани лица се сметаат две или повеќе правни и физички лица кои се меѓусебно поврзани на следните начини:

- а) управувачко или капитално, или на кој било друг начин, при што тие заедно ја определуваат нивната деловна политика или работат во координација едни со други за да обезбедат вообичаени комерцијални предности;
- б) кога едно лице значително влијае на донесувањето на финансиски и деловни одлуки на другото лице;
- в) работењето или резултатите од работењето на едното лице значително влијаат врз работењето на другото лице. Лицата се поврзани и на тој начин што едно правно или физичко лице има учество во друго правно лице.

Поврзани лица се сметаат и лица кои се поврзани:

- а) како членови на потесно семејство;
- б) како членови на орган на управување, надзорен орган или прокуратор, како и членови на нивното потесно семејство;
- в) како лица вработени врз база на договор за работа со посебни услови, како и членови на нивното потесно семејство;
- г) на начин што едно лице, односно лица кои се сметаат за поврзани лица заедно директно или индиректно имаат учество во друго лице;
- д) на начин што во двете лица учество има исто лице, односно лица кои се сметаат за поврзани.

2.20 Настани по датумот на известување

Оние настани по датумот на известување кои даваат дополнителни информации за финансиската состојба на Друштвото на датумот на Извештајот за финансиската состојба (корективни настани) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние настани по датумот на известување кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

3 Сметководствени проценки и расудувања

Друштвото прави проценки и претпоставки кои влијаат на износите на средствата и обврските во наредната финансиска година. Проценките и со нив поврзаните претпоставки постојано се предмет на преоценување и се темелат на минато искуство и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани за кои се верува дека се извесни во соодветните околности.

Клучни извори на несигурност во проценките

Подолу се презентирани проценките и претпоставките во врска со обврските по основ на осигурување. Во Белешката 4 се обелоденети факторите на ризик кои произлегуваат од овие договори.

Резерви по договори за осигурување

Претпоставките кои влијаат на прикажаните износи на средства и обврски од осигурување се користат за да се утврди резервата по договори за осигурување, која е доволна за да се покријат обврските кои можат да произлезат од договорите за осигурување, доколку тие можат да се предвидат.

Како и да е, земајќи ја во предвид неизвесноста при утврдувањето на резервацијата на неподмирени штети, возможно е дека крајниот резултат ќе се разликува од оригинално утврдената обврска.

Општи договори за осигурување

На датумот на известување се одредуваат резерви за очекуваните конечни трошоци за подмирување на сите штети кои настанале до тој датум, без оглед дали се пријавени или не, вклучувајќи ги и трошоците за разрешување на штетите, намалени за износите кои се веќе исплатени.

Резервите за штети не се дисконтираат.

Изворите на податоци употребени како влезни информации за градење на претпоставките се типични и интерни за Друштвото, притоа применувајќи детални анализи кои се прават најмалку еднаш годишно.

Претпоставките се проверуваат со цел да се утврди дали се конзистентни со информациите од пазарот или други објавени информации.

Друштвото обрнува посебно внимание на тековните трендови. Во почетните години на работењето на Друштвото во недостиг на информации за правење на реални проценки за развојот на штетите, Друштвото користи повнимателни претпоставки.

Проценката на настанатите, но сеуште непријавени штети ("ИБНР") генерално е предмет на повисок степен на несигурност во однос на проценките на пријавените штети, за кои што Друштвото располага со повеќе информации. ИБНР штетите многу често може да станат видливи за Друштвото дури по неколку години по случувањето на настанот кој ја предизвикал таа штета.

Секоја пријавена штета се проценува поодделно, земајќи ги предвид условите во кои настанала штетата, информациите достапни од проценителите на штети и минатите искуства за големината на слични штети. Проценките по поодделните предмети редовно се прегледуваат и се ажурираат со нови информации.

Потешкотиите при проценувањето на резервите се разликуваат кај различните класи на осигурување од повеќе причини, вклучувајќи ги следниве:

- Разлики во условите на договорите за осигурување;
- Различна сложеност на штетите;
- Разлики во тежината на секоја штета;
- Разлики во периодот помеѓу настанувањето и пријавувањето на штетите.

Кај одредени класи на осигурување може да постојат значајни одолговлекувања од моментот на пријавување на штетата до моментот на разрешување на истата, така да не може со сигурност да се знаат конечните трошоци на датумот на известување.

Методите на проценка се менуваат во зависност од условите. Причините може да бидат:

- Економски, правни, политички и социјални трендови (кои резултираат со, на пример разлики во очекуваното ниво на инфлација);
- Промена во портфолиото на договорите за осигурување;
- Влијанието на големите загуби.

Штетите од општите договори за осигурување се плаќаат по настанување на штетата. Договорите се склучуваат на кратки рокови, најчесто за период од една година, при што Друштвото има обврски по сите настанати осигурани настани за време траењето на договорот.

Пократкиот рок на разрешување на овие штети му овозможува на Друштвото да има поголема сигурност при проценката на трошоците за штети и да пресметува помало ниво на резерви за настанатите, но сеуште непријавени штети.

Претпоставки

Клучна претпоставка при оценките на Друштвото е искуството со развојот на штетите во минатото. Ова вклучува претпоставки за просечните трошоци за штети, трошоците за решавање на штетите, факторот на инфлацијата и бројот на штети во секоја година. При утврдувањето до која мера влијаат надворешните фактори, како што се судските одлуки и законската регулатива врз оценките се користи расудување.

Обезвреднување кај финансиски средства

Обезвреднувањето на спорни побарувања се мери врз основа на проценка на ризик од потенцијални загуби кои резултираат од неможноста купувачите да ги подмират своите обврски, применувајќи ги релевантните одлуки на Раководството. При проценка на соодветноста на загубата поради обезвреднување на спорните побарувања, проценката се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање на клиентите. Ова подразбира правење претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на паричните средства.

4 Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик

4.1 Управување со ризик од осигурување

Цели на управување со ризикот и политики за намалување на ризикот од осигурување

Управувањето на Друштвото со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се критични за работењето на Друштвото. За општите договори за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при доспевање ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори.

Главната осигурителна активност на Друштвото претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на имот, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурани настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори. Друштвото исто така е изложено и на пазарен ризик преку осигурителните и инвестиционите активности.

Друштвото управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити за осигурување, процедури за одобрување на трансакции со нови производи или со кои се надминуваат поставените лимити, ценовни тарифи, централизирано управување со реосигурувањето и следење на вонредни настани.

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило избалансирано портфолио кое се базира на големо портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот.

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е презентирана во годишниот деловен план во кој се утврдени класите за осигурување, територијата на дејствување, како и индустриските сектори во кои Друштвото е подготвено да осигурува. Сите општи договори за осигурување се по природа годишни и осигурителот има право да одбие обновување или продолжување на истите, како и промена на условите на договорот при неговото продолжување.

Стратегија за реосигурување

Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал.

Реосигурувањето Друштвото го извршува преку својот Малцински основач кој во име на Друштвото ги склучува договорите за реосигурување со реосигурителни брокери и го преотстапува на Друштвото соодветниот дел од средствата, обврските, приходите и расходите по основ на реосигурување кои произлегуваат од ризиците и штетите од соодветните договори за осигурување.

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото.

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

Друштвото активно управува со својата финансиска позиција користејќи пристап со кој се балансира квалитетот, дисперзија, ликвидноста и повратот на вложувањата, земајќи ги во предвид лимитите одредени во Законот за супервизија на осигурувањето. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските.

Во табелата во продолжение е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата што ги покриваат техничките резерви:

усогласувањето на средствата со обврските

	2017	2016
Средства		
Парични средства*	4.811.367	3.816.696
Депозити во банки**	156.300.000	154.000.000
Државни записи***	123.934.842	140.370.119
Удели и акции во инвестициски фондови	43.771.728	52.602.412
	328.817.937	350.789.227
Обврски (Нето технички резерви)		
Резерви за преносни премии нето од делот на реосигурителот	153.222.668	159.371.907
Резерви за штети нето од делот на реосигурителот	218.045.916	165.442.183
	371.268.584	324.814.090
Усогласеност на средствата и обврските	(42.450.647)	25.975.137

* Паричните средства во износ од 4.811.367 денари презентирани во делот на средствата што ги покриваат техничките резерви, претставуваат дел од вкупните парични средства и останати парични средства, кои со состојба на 31 декември 2016 година изнесуваат 3.816.696 денари (Белешка 12).

** Депозитите кај банки во износ од 156.300.000 денари презентирани во делот на средствата што ги покриваат техничките резерви, претставуваат дел од вкупните депозити, заеми и останати пласмани, кои со состојба на 31 декември 2016 година изнесуваат 154.000.000 денари (Белешка 9).

*** Државните записи во износ од 123.934.842 денари (2016: 140.370.119 денари) презентирани во делот на средствата што ги покриваат техничките резерви, се презентирани според нивната дисконтирана вредност. Вредноста на државните записи во Билансот на состојба на 31 декември 2017 година изнесува 123.934.842 денари (2016: 140.370.119 денари) (Белешка 9).

Според пресметката на капиталот (образец ВТР) со состојба на 31 декември 2017 година Друштвото има недостаток на средства во однос на Гарантниот фонд во износ од 40.283.410 денари. Во истиот образец КС на Друштвото, евидентиран е недостаток на средства на Друштвото за покривање на техничките резерви во износ од 42.050.647 денари. Ова не е во согласност со Законот за супервизија на осигурување.

Во следната табела се прикажани ограничувањата согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето за одделните средства кои ги покриваат резервите по договорите за осигурување во однос на вкупните средства кои ги покриваат техничките резерви, како и нивна споредба со остварените проценти:

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

	Ограничување	Остварено 2017	Во % Остварено 2016
Средства			
Парични средства	< 3%	1.5%	1.1%
Депозити во банки	< 60%	47.5%	43.9%
Државни записи	< 80%	37.7%	40.0%
Удели и акции во инвестициски фондови	< 20%	13.3%	15.0%

Исто така, согласно одредбите на Законот за супервизија на осигурувањето, вкупните депозити за покривање на капиталот на едно осигурително друштво во една банка не смеат да надминат 25% од капиталот на Друштвото. На 31 декември 2017 и 2016 година, Друштвото нема вложувања во депозити во банки кои служат за покривање на капиталот.

Одговорност кон трети лица

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување од одговорност кон трети лица. Согласно овие договори надомест се исплатува за претрпени повреди од физички лица, вклучувајќи вработени или трети лица. Главно оваа класа на осигурување се однесува на претрпени телесни повреди.

Времетраењето на процесот на исплата на штетата од датумот на пријавување на штета до датумот на разрешување на истата зависи од повеќе фактори како што се природата на покривањето, условите на полисата како и тоа кој суд е надлежен според договорот.

Поголемиот дел од штетите за претрпени телесни повреди имаат релативно краток период на разрешување, а најчесто тој период изнесува една година. Најголем дел од договорите за осигурување од одговорност кон трети лица не се предмет на значајна комплексност така да и крајниот исход е помалку неизвесен. Генерално овие договори резултираат со помала неизвесност во проценките.

Управување со ризикот

Управувањето со ризикот од договори за осигурување од одговорност кон трети лица се прави главно преку цената, дизајнот на производот, изборот на ризик, соодветна стратегија за инвестирање, проценка и реосигурување. Друштвото ги следи и реагира на промените на општите економски и комерцијални услови во опкружувањето во кое работи за да се осигура дека само оние ризици кои се во согласност со критериумите на Друштвото се предмет на осигурување.

Главен ризик во договорите за осигурување од одговорност кои резултираат со претрпени телесни повреди е трендот судовите да одредуваат високо ниво на надомест. При утврдувањето на премијата Друштвото претпоставува дека трошоците ќе се зголемат пропорционално со крајно расположливите информации.

Клучните ризици поврзани со овие договори се поврзани со осигурувањето, конкуренцијата, искуството со штети и евентуалноста осигурениците да преувеличат или измислат штета.

Имот

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување на имот што се наоѓа на територијата на Република Македонија. Договорите за осигурување на имот до одредени лимити го заштитуваат осигуреникот од загуба или штета на нивниот имот.

Цел на Друштвото е да заработува приход од вложувања заради временската разлика помеѓу наплатата на премии и плаќањето на штети по основ на овој вид на осигурување.

Настанот што предизвикува штета на градежни објекти или друг имот најчесто се случува ненадејно (како што е пожар или кражба) при што причината за штета лесно се определува. Во овој случај штетата ќе биде брзо пријавена и може да биде разрешена без одлагање. Соодветно имотното осигурување се класификува како краткорочно, што значи дека зголемувањето на трошоците и повратот на вложувањето се од помало значење.

Управување со ризикот

Главните ризици поврзани со овие договори е ризикот од осигурување, ризикот од дејствувањата на конкуренцијата и искуството со штети (вклучувајќи го и променливото настанување на природни непогоди). Друштвото исто така е изложено и на ризик од осигурениците да ја преувеличат или измислат штетата. Ова во голема мерка објаснува зошто економските услови се во корелација со профитабилноста на портфолиото на договори за осигурување на имот.

Ризикот од овие осигурувања е ризикот Друштвото да наплати несоодветна премија за различните имоти што ги осигурува. Ризикот од секоја поодделна полиса ќе варира во зависност од повеќе фактори како што се локацијата, воспоставените сигурносни мерки и староста на имотот. За осигурувањето на домашен имот, се очекува голем број од имотите да бидат изложени на слични ризици. Меѓутоа, ова не важи за деловните објекти.

Голем број од деловните објекти претставуваат специфична комбинација на локација, вид на работење и воспоставени сигурносни мерки. Пресметката на премијата е пропорционална со ризикот овие полиси да бидат субјективни и со тоа и поризични.

Осигурување на возила

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување на возила на територијата на Република Македонија. Ова осигурување вклучува осигурување од автоодговорност и каско осигурување. Договорите за автоодговорност покриваат телесни повреди и штети на имот на територијата на Република Македонија како и штети настанати во странство предизвикани од осигурени возачи врз основа на системот на зелен картон. штетите и на имот и одговорност кон трети лица се пријавуваат во краток рок од настанување на истите. Брзото плаќање го заштитува осигуреникот од загубата на вредноста на физичка штета на возилото и на имотот во моментот на случување на штетниот настан.

За разрешување на штетите во кои се претрпени телесни повреди е потребно повеќе време и се покомплексни за да се проценат. Овие видови на осигурување на моторни возила исто така покриваат и штети од одговорност кон трети лица и смртен случај или повреда.

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

Управување со ризикот

Генерално гледано овие штети се помалку комплексни и е потребно пократок период за да се разрешат, така што тие носат умерен ризик. Друштвото редовно ги следи трендовите и соодветно реагира на промените на надоместот за овој вид на повреди, судските парници и зачестеноста на пријавување на штети.

Зачестеноста на овие штети зависи од неповолните временски услови и бројот на пријавени штети кој е поголем во зимските месеци. Исто така тие зависат и од цената на горивото и економските активности, кои што влијаат на сообраќајните активности.

Развој на штети

Ran off анализата се прави во согласност со Правилникот за минимални стандарди за пресметка на технички резерви, кој стапи на сила на 01 јануари 2011 година.

Концентрација на ризикот од осигурување

Главен аспект на ризикот од осигурување со кој се соочува Друштвото е концентрацијата на ризик која може да постои доколку се случи одреден штетен настан кој би можел значително да влијае врз обврските на Друштвото. Ова може да произлезе од еден договор за осигурување или повеќе помали, но поврзани договори кои би можеле да предизвикаат значителни обврски за Друштвото. Важен аспект на концентрација на ризикот од осигурување е дека може да настане со кумулирање на ризиците од повеќе поодделни класи на осигурување.

Концентрација може да настане и кај многу сериозни, ретки настани, како што се природни катастрофи, како и кај настани кои се поврзани со одредени групи или територии.

Географска и секторска концентрација

Ризиците на кои е изложено Друштвото се лоцирани во Република Македонија.

Раководството верува дека Друштвото не е изложено на значителна концентрација кон ниедна група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект.

Концентрација од многу сериозни, ретки настани

Според нивната природа и настанување овие настани ретко се случуваат. Тие претставуваат сериозен ризик за Друштвото бидејќи случувањето на ваков настан, би имал значително влијание врз паричните одливи на Друштвото.

Друштвото управува со овие ризици на следните начини:

Првенствено ризикот се управува преку склучување на соодветни договори за осигурување. Агентите за осигурување не смеат да склучат договор доколку очекуваните добивки не се пропорционални на ризикот.

Како второ, овој ризик се управува и преку склучување на договори за реосигурување. Друштвото склучува договори за реосигурување, како што се - вишок над покриеност на загуба за следните класи на осигурување: имот и одговорност кон трети лица како и целосно реосигурување кое обезбедува заштита од вкупниот ризик. Друштвото редовно ја следи програмата за реосигурување, како и трошоците и користите од истата.

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

4.2 Финансиски ризик

Друштвото е изложено на финансиски ризик преку финансиските средства и финансиските обврски. Поконкретно, главен финансиски ризик е дека приливите по основ на финансиски средства нема да бидат доволни за да се подмират обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување. Финансискиот ризик ги опфаќа ризикот од каматни стапки, валутниот ризик, ликвидносниот ризик и кредитниот ризик.

Цел на Друштвото е да ги усогласи обврките по основ на договорите за осигурување со средства со ист или сличен ризик. Ова му обезбедува на Друштвото сите доспеани обврски редовно да ги исплаќа.

Финансиски инструменти по категории

Евидентираниите вредности на финансиските средства и обврски на Друштвото признаени на датумот на известувањето за објавените периоди можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин:

	Заеми и побарувања	Чувани до доспевање	Вкупно
31 декември 2017			
Средства според Билансот на состојба			
Финансиски средства кои се чуваат до доспевање	-	123.934.842	123.934.842
Депозити, заеми и останати пласмани	157.450.234	-	157.450.234
Финансиски вложувања за тргувања	43.771.728	-	43.771.728
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	12.271.600	-	12.271.600
Средства од реосигурување	-	-	-
Побарувања	59.231.521	-	59.231.521
Парични средства и еквиваленти	4.811.367	-	4.811.367
	277.536.450	123.934.842	401.471.292
		Останати финансиски обврски по амортизирана набавна	Вкупно
Субординирани обврски и Обврски според Билансот на состојба			
Субординирани обврски		-	-
Обврски		69.518.937	69.518.937
		69.518.937	69.518.937
	Заеми и побарувања	Чувани до доспевање	Вкупно
31 декември 2016			
Средства според Билансот на состојба			
Финансиски средства кои се чуваат до доспевање	-	140.370.119	140.370.119
Депозити, заеми и останати пласмани	154.182.372	-	154.182.372
Финансиски вложувања за тргувања	52.602.412	-	52.602.412
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	13.447.505	-	13.447.505
Средства од реосигурување	-	-	-
Побарувања	51.654.985	-	51.654.985
Парични средства и еквиваленти	3.816.696	-	3.816.696
	275.703.970	140.370.119	416.074.089
		Останати финансиски обврски по амортизирана набавна	Вкупно
Субординирани обврски и Обврски според Билансот на состојба			
Субординирани обврски		46.100.900	46.100.900
Обврски		37.842.711	37.842.711
		83.943.611	83.943.611

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

Каматен ризик

Изложеноста на Друштвото на каматен ризик првенствено произлегува од портфолиото на вложувања. Друштвото е изложено на ризик од каматни стапки првенствено од депозитите во банки кои се со променлива каматна стапка. Според раководството на Друштвото најголем дел од осигурителните договори се краткорочни и каматниот ризик се намалува преку вложување во должнички инструменти. Краткорочните обврски за осигурување и реосигурување не се директно чувствителни на пазарните каматни стапки бидејќи се недисконтирани и се некаматносни.

На 21.12.2017 година, Друштвото склучи Договор за одобрување на долгорочен кредит со Комерцијална банка АД Скопје со променлива каматна стапка. Согласно со одредбите од овој Договор, Друштвото треба да го отплати кредитот во 120 месечни еднакви отплати во износ од 212.688 денари. На 31.12.2017 година, обврските по овој кредит на Друштвото изнесуваат 25.522.500 денари. Вкупната каматна до целосната отплата на овој кредит изнесува 6.394.835 денари.

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
 За годината што завршува на 31 декември 2017 година
 Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжува)

Каматен ризик (продолжува)

За годината завршена на 31 декември 2017 година

(во Денари)	Белешка	Вкупно	Инструменти со променлива каматна стапка	Инструменти со фиксна каматна стапка					
				До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	Повеќе од 5 години	Некаматонотни
Средства									
Финансиски средства кои се чуваат до доспевање	9	123.934.842	-	-	-	123.934.842	-	-	-
Депозити, заеми и останати пласмани	9	157.450.234	157.450.234	-	-	-	-	-	-
Финансиски вложувања за тргувања	9	43.771.728	43.771.728	-	-	-	-	-	-
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	8	12.271.600	12.271.600	-	-	-	-	-	-
Средства од реосигурување	15	-	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања	10	59.231.521	-	-	-	-	-	-	59.231.521
Парични средства и парични еквиваленти	12	4.811.367	4.811.367	-	-	-	-	-	-
Обврски									
Субординирани обврски		-	-	-	-	-	-	-	-
Обврски	16	(69.518.937)	(25.522.500)	-	-	-	-	-	(43.996.437)
Нето		331.952.355	192.782.429	-	-	123.934.842	-	-	15.235.084

За годината завршена на 31 декември 2016 година

(во Денари)	Белешка	Вкупно	Инструменти со променлива каматна стапка	Инструменти со фиксна каматна стапка					
				До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	Повеќе од 5 години	Некаматонотни
Средства									
Финансиски средства кои се чуваат до доспевање	9	140.370.119	-	-	-	140.370.119	-	-	-
Депозити, заеми и останати пласмани	9	154.182.372	154.182.372	-	-	-	-	-	-
Финансиски вложувања за тргувања	9	52.602.412	52.602.412	-	-	-	-	-	-
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	8	13.447.505	13.447.505	-	-	-	-	-	-
Средства од реосигурување	15	-	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања	10	51.654.985	-	-	-	-	-	-	51.654.985
Парични средства и парични еквиваленти	12	3.816.696	3.816.696	-	-	-	-	-	-
Обврски									
Субординирани обврски		(46.110.900)	-	-	-	-	-	(46.110.900)	-
Обврски	16	(37.842.711)	-	-	-	-	-	-	(37.842.711)
Нето		332.120.478	224.048.985	-	-	140.370.119	-	(46.110.900)	13.812.274

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
 За годината што завршува на 31 декември 2017 година
 Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжува)

Анализа на сензитивноста на каматни стапки

Анализата на сензитивноста е одредена врз основа на изложеноста на Друштвото на промена на каматните стапки на финансиските инструменти на датумот на известување.

Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува сметководствена загуба што би била признаена доколку договорната странка не ги исполни договорените обврски. За да ја контролира изложеноста кон кредитниот ризик, Друштвото редовно врши кредитна проценка на финансиската состојба на овие странки. Максималната изложеност на Друштвото на кредитен ризик е ограничена на евидентираната вредност на финансиските средства признаени на датумот на финансиските извештаи, кои се прикажани во следната табела:

	2017	2016
Класи на финансиски средства - евидентирана вредност		
Финансиски средства кои се чуваат до доспевање	123.934.842	140.370.119
Депозити, заеми и останати пласмани	157.450.234	154.182.372
Финансиски вложувања за тргување	43.771.728	52.602.412
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	12.271.600	13.447.505
Средства од реосигурување	-	-
Побарувања	59.231.521	51.654.985
Парични средства и еквиваленти	4.811.367	3.816.696
	401.471.292	416.074.089

Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање и депозити во банка

Друштвото е изложено на кредитен ризик кај хартиите од вредност кои се чуваат до доспевање во однос на можната ненаплатливост од другите странки. Сепак земајќи во предвид дека Друштвото вложува во државни записи и орочени депозити во домашни банки, не се очекува овие вложувања да не се надоместат.

Средства од реосигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик и преку средствата од реосигурување. Реосигурувањето, Друштвото го извршува преку својот Малцински основач кој во име на Друштвото ги склучува договорите за реосигурување со реосигурителни брокери и го преотстапува на Друштвото соодветниот дел од средствата, обврските, приходите и расходите по основ на реосигурување кои произлегуваат од ризиците и штетите од соодветните договори за осигурување.

Побарувања по основ на осигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога осигурениците нема да ги исполнат своите финансиски обврски што произлегуваат од договорите за осигурување. Изложеноста на Друштвото изнесува максимално до износот на сметководствената вредност на побарувањата по основ на премија и останатите побарувања. Побарувањата по основ на премии се од голем број на клиенти и се на нормална комерцијална основа. Друштвото редовно ги следи побарувањата по основ на премии, со што изложеноста на кредитен ризик од побарувањата по основ на осигурување е контролирана. Анализата на старосната структура на доспеаните побарувања од купувачите за ненаплатени премии е дадена во Белешка 10.

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

Валутен ризик

Друштвото е изложено на ризик во однос на ефектите на движењата на нивото на девизните курсеви кои се одразува врз финансиската позиција и готовинскиот тек. Друштвото не користи финансиски инструменти за заштита од ризикот бидејќи ваквиот вид на инструменти не се во вообичаена употреба во Република Македонија.

Во табелите подолу е прикажана изложеноста на Друштвото на валутен ризик.

31 декември 2017	МКД	ЕУР	Вкупно
Вкупно средства	587.795.438	-	587.795.438
Нематеријални средства	1.148.816	-	1.148.816
Вложувања во останати материјални средства	130.880.794	-	130.880.794
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	12.271.600	-	12.271.600
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	123.934.842	-	123.934.842
Финансиски вложувања за тргување	43.771.728	-	43.771.728
Депозити, заеми и останати пласмани	157.450.234	-	157.450.234
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	-	-	-
Одложени и тековни даночни средства	1.255.474	-	1.255.474
Побарувања	59.231.521	-	59.231.521
Парични средства и останати парични еквиваленти	4.811.367	-	4.811.367
Останати средства	4.294.987	-	4.294.987
Активни временски разграничувања	48.744.075	-	48.744.075
Вкупно обврски	434.793.535	7.664.397	442.457.932
Субординирани обврски	-	-	-
Бруто технички резерви	371.268.584	-	371.268.584
Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	-	-	-
Останати резерви	373.790	-	373.790
Одложени и тековни даночни обврски	68.309	-	68.309
Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај cedenti, по основ на договори за реосигурување	-	-	-
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	61.854.540	7.664.397	69.518.937
Пасивни временски разграничувања	1.228.312	-	1.228.312
Разлика - неусогласена валутна структура	153.001.903	(7.664.397)	145.337.506

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

Валутен ризик (продолжува)

31 декември 2016	МКД	ЕУР	Вкупно
Вкупно средства	552.890.274	-	552.890.274
Нематеријални средства	1.560.938	-	1.560.938
Вложувања во останати материјални средства	80.975.002	-	80.975.002
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	13.447.505	-	13.447.505
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	140.370.119	-	140.370.119
Финансиски вложувања за тргување	52.602.412	-	52.602.412
Депозити, заеми и останати пласмани	154.182.372	-	154.182.372
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	-	-	-
Одложени и тековни даночни средства	1.161.604	-	1.161.604
Побарувања	51.654.985	-	51.654.985
Парични средства и останати парични еквиваленти	3.816.696	-	3.816.696
Останати средства	6.804.680	-	6.804.680
Активни временски разграничувања	46.313.961	-	46.313.961
Вкупно обврски	354.245.562	56.416.531	410.662.093
Субординирани обврски	-	46.110.900	46.110.900
Бруто технички резерви	324.814.090	-	324.814.090
Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	-	-	-
Останати резерви	603.411	-	603.411
Одложени и тековни даночни обврски	199.007	-	199.007
Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување	-	-	-
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	27.537.080	10.305.631	37.842.711
Пасивни временски разграничувања	1.091.974	-	1.091.974
Разлика - неусогласена валутна структура	198.644.712	(56.416.531)	142.228.181

Друштвото е изложено на промените во странски валути. Следната табела ја прикажува сензитивноста на Друштвото при зголемувањето на денарот во споредба со странските валути. Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот за 1% во однос на ЕУР. Негативен износ подолу означува намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај ако денарот ја зголеми својата вредност во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР. При намалување на вредноста на денарот во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР, ефектот врз добивката или останатиот капитал е еднаков, но со обратен предзнак, како што е прикажано во табелата подолу.

	Промени во 2017	Промени во 2016	2017	2016
			Добивка или загуба	
			Во Денари	
ЕУР	1%	1%	76.644	564.165

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

Ризик на ликвидност

Ризикот на ликвидност претставува ризик дека едно лице ќе се соочи со тешкотии при обезбедувањето на средства за да ги подмири паричните обврски што произлегуваат од финансиските инструменти. Ризикот на ликвидност може да произлезе или од неможноста да се продадат финансиски средства во најкус можен рок по нивната објективна вредност; или неспособност за подмирување на обврските кои произлегуваат од договорите; или пак обврските за осигурување доспеале порано за исплата од очекуваното; или пак неспособност да генерира парични средства според предвидувањата.

Најголемото ризик од ликвидност со кој се соочува Друштвото се дневните барања за расположливи парични средства во однос на појавата на штети од договорите за осигурување.

Друштвото управува со ликвидноста преку политиката за ризик на ликвидност која определува што го сочинува ризикот на ликвидност за Друштвото; ги утврдува минималните фондови за да излезе во пресрет на итните барања; определува резервен план за финансирање на можните обврски; ги утврдува изворите на финансирање и настаните кои би го активирале планот; концентрацијата на извори на финансирање; известување за изложеноста на ризик од ликвидност и прегледување на политиката за ризик на ликвидност во однос на нејзината адекватност и во однос на околностите кои се менуваат.

Анализа според доспевањето на средствата и обврските

На 21.12.2017 година, Друштвото склучи Договор за одобрување на долгорочен кредит со Комерцијална банка АД Скопје со променлива каматна стапка. Согласно со одредбите од овој Договор, Друштвото треба да го отплати кредитот во 120 месечни еднакви отплати во износ од 212.688 денари. На 31.12.2017 година, обврските по овој кредит на Друштвото изнесуваат 25.522.500 денари. Вкупната каматна до целосната отплата на овој кредит изнесува 6.394.835 денари.

Анализата на средствата и обврските на Друштвото во соодветни групи на доспевање, според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена доспеаност е како што следи:

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)

За годината што завршува на 31 декември 2017 година

Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжува)

	до 1 година	1-3 години	3-5 години	5-10 години	10-15 години	15-20 години	20 и повеќе год.	Вкупно
31 декември 2017								
Вкупно средства	542.659.216	43.987.406	1.148.816	-	-	-	-	587.795.438
Нематеријални средства	-	-	1.148.816	-	-	-	-	1.148.816
Вложувања	468.309.198	-	-	-	-	-	-	468.309.198
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	-	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик (договори за осигурување)	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени и тековни даночни средства	1.255.474	-	-	-	-	-	-	1.255.474
Побарувања	15.244.115	43.987.406	-	-	-	-	-	59.231.521
Останати средства	9.106.354	-	-	-	-	-	-	9.106.354
Активни временски разграничувања	48.744.075	-	-	-	-	-	-	48.744.075
Вкупно обврски	442.457.932	-	-	-	-	-	-	442.457.932
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-	-
Бруто технички резерви	371.268.584	-	-	-	-	-	-	371.268.584
Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати резерви	373.790	-	-	-	-	-	-	373.790
Одложени и тековни даночни обврски	68.309	-	-	-	-	-	-	68.309
Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување	-	-	-	-	-	-	-	-
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	69.518.937	-	-	-	-	-	-	69.518.937
Пасивни временски разграничувања	1.228.312	-	-	-	-	-	-	1.228.312
Разлика - неусогласена рочна структура	100.201.284	43.987.406	1.148.816	-	-	-	-	145.337.506

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

31 декември 2016	до 1 година	1-3 години	3-5 години	5-10 години	10-15 години	15-20 години	20 и повеќе год.	Вкупно
Вкупно средства	502.631.984	48.697.352	1.560.938	-	-	-	-	552.890.274
Нематеријални средства	-	-	1.560.938	-	-	-	-	1.560.938
Вложувања	441.577.410	-	-	-	-	-	-	441.577.410
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	-	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик (договори за осигурување)	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени и тековни даночни средства	1.161.604	-	-	-	-	-	-	1.161.604
Побарувања	2.957.633	48.697.352	-	-	-	-	-	51.654.985
Останати средства	10.621.376	-	-	-	-	-	-	10.621.376
Активни временски разграничувања	46.313.961	-	-	-	-	-	-	46.313.961
Вкупно обврски	364.551.193	46.110.900	-	-	-	-	-	410.662.093
Субординирани обврски	-	46.110.900	-	-	-	-	-	46.110.900
Бруто технички резерви	324.814.090	-	-	-	-	-	-	324.814.090
Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати резерви	603.411	-	-	-	-	-	-	603.411
Одложени и тековни даночни обврски	199.007	-	-	-	-	-	-	199.007
Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување	-	-	-	-	-	-	-	-
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	37.842.711	-	-	-	-	-	-	37.842.711
Пасивни временски разграничувања	1.091.974	-	-	-	-	-	-	1.091.974
Разлика - неусогласена рочна структура	138.080.791	2.586.452	1.560.938	-	-	-	-	142.228.181

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

Управување со капиталот

Агенцијата за супервизија на осигурувањето при Министерството за финансии е главен регулатор кој ја следи адекватноста на капиталот на Друштвото во целина.

Капитал на Друштвото

Капиталот на Друштвото согласно законските барања е составен од основен и дополнителен капитал и е пресметан на следниот начин:

При пресметка на основниот капитал на Друштвото се земаат предвид следните ставки:

- Уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции.
- Резерви на друштвото (законски и статутарни) кои не произлегуваат од договорите за осигурување.
- Пренесена нераспределена добивка.
- Нераспределена добивка од тековната година (по одбивање на даноците и останати придонеси, како и дивидендата предвидена за исплата), доколку износот на добивка е потврден од овластен ревизор.

При пресметка на основниот капитал на Друштвото за осигурување следните ставки ќе се сметаат за одбитни:

- Сопствени акции кои ги поседува Друштвото за осигурување.
- Долгорочни нематеријални средства.
- Пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година.

Друштвото за осигурување е должно во резервите на сигурност да издвои најмалку една третина од остварената добивка искажана во годишната сметка, ако добивката не се користи за покривање на загубите од претходните години, се додека резервите на сигурност на Друштвото не достигнат најмалку 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка.

При пресметка на дополнителниот капитал на Друштвото за осигурување ќе се земат во предвид следниве ставки:

- уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- субординирани должнички инструменти;
- хартии од вредност со неопределен рок на доспевање.

При пресметка на капиталот на Друштвото, дополнителниот капитал се зема во износ не повеќе од 50% од основниот капитал.

При пресметка на капиталот на Друштвото за осигурување, износот на основниот и дополнителниот капитал ќе се намали за следниве ставки:

- Вложувања на Друштвото за осигурување во акции или субординирани должнички инструменти издадени од друго друштво за осигурување или друга финансиска институција кај кои Друштвото има удел од повеќе од 10%, како и други вложувања во тие субјекти, кои се вклучени во пресметката на капиталот на тие субјекти.

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

Управување со капиталот (продолжува)

- Вложувања на Друштво во акции или субординирани должнички инструменти, издадени од друштва за осигурување или финансиски институции освен оние наведени погоре, кои се во износ поголем од 10% од капиталот на друштвото за осигурување пресметан пред одбивање на ставките наведени погоре.

Гарантен фонд

Според барањата на Законот за супервизија на осигурувањето друштвата за осигурување треба да имаат капитал од Евра 3,000,000 доколку врши работи на осигурување во оние класи на осигурување во групата на неживотно осигурување за кои има добиено дозвола, не подоцна од 03 јануари 2009 година. Со состојба на 31 декември 2016 година Друштвото е во согласност со овие законски барања. Во текот на 2017 година Друштвото оствари загуба по оданочување во износ од 23.686.925 Денари и со состојба на 31 декември 2017 година вкупниот капитал и резервите на Друштвото изнесуваат 144.188.690 Денари. Според пресметката на капиталот (образец КС) со состојба на 31 декември 2017 година Друштвото има недостаток на Капитал во однос на Гарантниот Фонд во износ од 40.283.410 Денари. Натamoшното работење на Друштвото ќе зависи исклучиво од намерата на основачите финансиски да го поддржат во остварувањето на оперативната активност на Друштвото. Раководството на Друштвото верува дека Доминантниот основач има намера да продолжи да го поддржува работењето на Друштвото во наредниот период од најмалку дванаесет месеци по датумот на известување на 31 декември 2017 година. Доминантниот основач ја потврди неговата намера со Писмо за поддршка во кое наведе дека ќе ги поддржи тековните активности на Друштвото и во наредниот пресметковен период. Дополнително, Доминантниот основач даде и писмена гаранција со која се обврза во текот на следниот пресметковен период да уплати доволно ликвидни средства, преку субординиран долг со цел да се елиминира било каков ризик со кој би се соочило Друштвото во своето работење во текот на следниот пресметковен период. Намерата на Доминантниот основач е да изврши уплата на дополнителни финансиски средства во Третиот квартал од следниот пресметковен период.

Потребна маргина на солвентност

Капиталот на Друштвото за осигурување кое врши работи на неживотно осигурување и/или реосигурување во секое време треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргината на солвентност на Друштвото за осигурување кое се пресметува со примена на методот - стапка на премија или методот -стапка на штети, во зависност од тоа кој ќе даде повисок резултат. Маргината на солвентност за годината што завршува на 31 декември 2017 изнесува 56.373.711 Денари.

Политика на Раководството на Друштвото е да одржи стабилност на капиталот на Друштвото за да ги одржи довербата на инвеститорите и пазарот и да го поддржи идниот развој на бизнисот. Раководството на Друштвото го следи повратот на капиталот, што Друштвото го дефинира како добивка од редовно работење. Друштвото исто така го има во предвид влијанието кое нивото на капиталот го има на повратот на акционерите како и потребата да одржува сооднос помеѓу повисоките поврати и повисоката задолженост и предностите и сигурноста обезбедени со цврста позиција на капиталот.

Друштвото не е изложено на надворешни влијанија за промени на капиталот. Во текот на годината немаше материјални промени во пристапот на Друштвото за управување со капиталот.

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

5 Објективна вредност

5.1 Финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност

Прифатената сметководствена рамка бара финансиските средства и обврски да се групираат во три нивоа според значајноста на влезните податоци користени при мерењето на нивната објективна вредност. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котирани цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот.

5.2 Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективната вредност

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Билансот на состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	Евидентирана вредност		Објективна вредност	
	2017	2016	2017	2016
Средства				
Финансиски средства кои се чуваат до доспевање	123.934.842	140.370.119	123.934.842	140.370.119
Депозити, заеми и останати пласмани	156.300.000	154.000.000	156.300.000	154.000.000
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	12.271.600	13.447.505	12.271.600	13.447.505
Средства од реосигурување	-	-	-	-
Побарувања	59.231.521	51.654.985	59.231.521	51.654.985
Парични средства и парични еквиваленти	4.811.367	3.816.696	4.811.367	3.816.696
Вкупни средства	356.549.330	363.289.305	356.549.330	363.289.305
Обврски				
Обврски од непосредни работи на осигурување и останати обврски	43.996.437	37.842.711	43.996.437	37.842.711
Обврски по основ на кредити	25.522.500	-	25.522.500	-
Вкупни обврски	69.518.937	37.842.711	69.518.937	37.842.711

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Објективната вредност на вложувањата во финансиските средства кои се чуваат до доспевање е нивната сметководствена вредност со оглед на тоа што нивната сметководствена вредност е утврдена врз основа на дисконтираните парични текови.

Депозити, заеми и останати пласмани

Сметководствената вредност на депозити, заеми и останати пласмани соодветствува на нивната објективна вредност со оглед дека истите вклучуваат готовина, сметки во банки и депозити со краток рок на достасување.

Парични средства и парични еквиваленти

Сметководствената вредност на паричните средства и паричните еквиваленти соодветствува на нивната објективна вредност со оглед дека истите вклучуваат готовина, сметки во банки и депозити со краток рок на достасување.

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

Побарувања

Побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради обезвреднување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност, поради нивното краткорочно доспевање.

Останати обврски

Објективната вредност на останатите обврски соодветствува на нивната сметководствена вредност со оглед на нивниот краток рок на доспевање.

На 21.12.2017 година, Друштвото склучи Договор за одобрување на долгорочен кредит со Комерцијална банка АД Скопје со променлива каматна стапка. Согласно со одредбите од овој Договор, Друштвото треба да го отплати кредитот во 120 месечни еднакви отплати во износ од 212.688 денари. На 31.12.2017 година, обврските по овој кредит на Друштвото изнесуваат 25.522.500 денари. Вкупната каматна до целосната отплата на овој кредит изнесува 6.394.835 денари.

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

6 Нематеријални средства

	Софтвер
Набавна вредност	
На 31 декември 2016 / 01 јануари 2017	5.479.481
Набавки во текот на годината	205.377
На 31 декември 2016	5.684.858
Акумулирана амортизација	
На 31 декември 2016 / 01 јануари 2017	3.918.543
Амортизација за годината	617.498
На 31 декември 2016	4.536.042
Нето евидентирана вредност	
На 01 јануари 2017	1.560.938
На 31 декември 2017	1.148.816

7 Земјиште, градежни објекти и останати материјални средства

	Градежни објекти	Вкупно
Набавна вредност		
На 01 јануари 2016	86.282.918	86.282.918
Набавки	99.104	99.104
Ревалоризационен вишок	-	-
На 31 декември 2016 / 01 јануари 2017	86.382.022	86.382.022
Набавки	30.602.769	30.602.769
Продажби	(5.998.958)	(5.998.958)
Зголемување поради ревалоризационен вишок	26.796.250	26.796.250
На 31 декември 2017	137.782.083	137.782.083
Акумулирана депрецијација		
На 01 јануари 2016	3.242.352	3.242.352
Депрецијација за годината	2.164.668	2.164.668
Продажби	-	-
На 31 декември 2016 / 01 јануари 2017	5.407.020	5.407.020
Депрецијација за годината	2.678.805	2.678.805
Продажби	(1.184.536)	(1.184.536)
На 31 декември 2017	6.901.289	6.901.289
Нето евидентирана вредност		
На 01 Јануари 2016	83.040.566	83.040.566
На 31 декември 2016	80.975.002	80.975.002
На 31 декември 2017	130.880.794	130.880.794

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

На 31 декември 2017 година Друштвото има градежни објекти кои служат за вршење на дејноста и истите ги евидентира согласно сметководствените политики, според нивната ревалоризациона вредност, утврдена по пат на процена извршена од независен овластен проценител, намалена за вредноста на акумулираната депрецијација.

На датумот на известувањето, вложувањата на Друштвото во градежни објекти за покривање на капиталот изнесува 90.80%, што не е во согласност со Законот за супервизија на осигурување.

Со состојба на 31.12.2017 година Друштвото има залог (хипотека) на градежни објекти во корист на Комерцијална Банка АД Скопје заради обезбедување на долгорочен кредит, чија што нето сегашна вредност изнесува 30.602.769 денари.

8 Вложувања во заеднички контролирани ентитети

На 31 декември 2017 година, вложувањата во заеднички контролирани ентитети во износ од 12.271.600 денари (2016: 13.447.505 денари) се однесуваат на депозит во Националното Биро за Осигурување за членување во согласност со барањата на Законот за супервизија на осигурувањето на Република Македонија. Националното Биро за Осигурување е непрофитна организација основана од страна на сите домашни осигурителни компании чија цел е да го заштити интересот на нејзините членови при меѓународно осигурување на моторни возила и да ги претставува членовите пред меѓународните осигурителни компании. Вложувањата во заеднички контролирани ентитети претставуваат вложени каматоносни депозити кои се чуваат на посебна сметка во банка. Националното Биро за Осигурување е обврзано да не ги вложува овие средства и да го врати депозитот на секој член при престанување на нивното работење со осигурување на моторни возила.

9 Останати финансиски вложувања

	2017	2016
Финансиски средства кои се чуваат до доспевање	123.934.842	140.370.119
Финансиски вложувања расположливи за тргување	43.771.728	52.602.412
Депозити, заеми и останати пласмани	157.450.234	154.182.372
	325.156.804	347.154.903
Финансиски средства кои се чуваат до доспевање		
	2017	2016
Државни записи	124.760.000	141.770.000
Одложени приходи од камата	(825.158)	(1.399.881)
Должнички хартии од вредност со рок на	123.934.842	140.370.119
Котирани	-	-
Некотирани	123.934.842	140.370.119
	123.934.842	140.370.119

Вложувањата кои се чуваат до доспевање претставуваат државни записи издадени од Министерство за финансии на Република Македонија, кои доспеваат во период до една година и носат камата од 1.0%-1.8% на годишно ниво (2016: 2.0%-2.6% на годишно ниво).

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

Финансиски вложувања за тргувања, Депозити, заеми и останати пласмани

	2017	2016
Орочени депозити во домашни банки кои доспеваат до 1 година		
-во денари - каматна стапка 1.0%-1.8% (2016: 2.0%-3.0%)	156.300.000	154.000.000
-во странска валута	-	-
Останати пласмани	1.150.234	182.372
	157.450.234	154.182.372
Финансиски вложувања за тргување		
- должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	-	-
-должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	-	-
- акции и удели и останати сопственички инструменти	-	-
- акции и удели во инвестициски фондови	43.771.728	52.602.412
	43.771.728	52.602.412
Вкупно финансиски вложувања	325.156.804	347.154.903

10 Побарувања

	2017	2016
Побарувања произлезени од договори за осигурување	87.190.486	90.233.887
Намалено за: Исправка на вредноста на побарувања од договори за осигурување	(52.536.191)	(58.167.806)
	34.654.295	32.066.081
Побарувања од застапници и посредници	5.824.750	1.379.268
	5.824.750	1.379.268
Останати побарувања од непосредни работи	46.844.880	45.323.173
Намалено за: Исправка на вредноста на останати побарувања од непосредни работи	(32.485.863)	(32.005.291)
	14.359.017	13.317.882
Побарувања по основ на камати од Национално биро за осигурување	365.220	552.921
Побарувања по основ на камати од останати финансиски вложувања	412.989	366.454
	778.209	919.375
Дадени аванси	-	-
Побарувања од вработени	65.909	62.822
Побарувања од купувачи	30.598	245.848
Побарувања за повеќе платен данок на добивка	1.255.474	1.161.604
Останати побарувања	2.263.269	2.502.105
	3.615.250	3.972.379
Вкупно побарувања	59.231.521	51.654.985

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

Анализата на старосната структура на побарувањата произлезени од договори за осигурување со состојба на 31 декември 2017 и 2016 година е како што следи (во Денари):

	2017			2016		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
До 30 дена	11.804.437	-	11.804.437	7.487.360	-	7.487.360
31-60 дена	3.398.569	(339.857)	3.058.712	3.039.696	(303.970)	2.735.726
61-120 дена	4.423.750	(1.371.362)	3.052.388	6.610.739	(2.049.329)	4.561.410
121-270 дена	5.521.891	(2.816.164)	2.705.727	9.983.783	(5.091.729)	4.892.054
271-365 дена	1.642.623	(1.166.263)	476.360	2.852.713	(2.025.426)	827.287
над 365	46.842.545	(46.842.545)	-	48.697.352	(48.697.352)	-
Доспеани побарувања	73.633.815	(52.536.191)	21.097.624	78.671.643	(58.167.806)	20.503.837
Недоспеани побарувања	13.556.671	-	13.556.671	12.941.512	-	12.941.512
	87.190.486	(52.536.191)	34.654.295	91.613.155	(58.167.806)	33.445.349

Анализата на старосната структура на останати побарувања од непосредни работи со состојба на 31 декември 2017 и 2016 година е како што следи (во Денари):

	2017			2016		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
До 30 дена	479.276	-	479.276	25.789	-	25.789
31-60 дена	844.045	(84.405)	759.640	149.470	(14.947)	134.523
61-120 дена	616.663	(191.166)	425.497	633.390	(196.351)	437.039
121-270 дена	1.839.326	(935.055)	901.271	742.569	(378.710)	363.859
271-365 дена	293.624	(208.473)	85.151	1.973.488	(1.401.176)	572.312
Над 365 дена	31.063.764	(31.063.764)	-	30.014.106	(30.014.106)	0
Доспеани побарувања	35.136.698	(32.485.863)	2.650.835	33.538.812	(32.005.290)	1.533.522
Недоспеани побарувања	11.708.182	-	11.708.182	11.784.360	-	11.784.360
Останати побарувања од непосредни работи	46.844.880	(32.485.863)	14.359.017	45.323.172	(32.005.290)	13.317.882

Резервирање поради обезвреднување и отписи поради ненаплатливост

Движењето на сметката на резервирањата од оштетувања на побарувања произлезени од договори за осигурување во текот на 2017 и 2016 година е како што следи:

	2017	2016
На 01 јануари	90.173.096	77.769.473
Дополнителна исправка за годината на побарувањата по договори за осигурување (Белешка 26)	(5.631.615)	2.228.327
Дополнителна исправка за годината на регресните побарувања (Белешка 27)	480.573	10.175.296
На 31 декември	85.022.054	90.173.096

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

11 Материјални средства кои служат за вршење на дејноста (освен земјиште и градежни објекти)

	Опрема
Набавна вредност	
На 01 јануари 2016	28.046.418
Зголемување	1394.349
Продажба	(615.000)
На 31 декември 2016 / 01 јануари 2017	28.825.767
Зголемување	692.676
Продажба	(1.857.819)
На 31 декември 2017	27.660.624
Акумулирана депрецијација	
На 01 јануари 2016	19.876.192
Депрецијација за годината	3.208.706
Продажба	(197.313)
На 31 декември 2016 / 01 јануари 2017	22.887.585
Депрецијација за годината	3.080.439
Продажба	(1.732.257)
На 31 декември 2017	24.235.767
Нето евидентирана вредност	
На 1 Јануари 2016	8.170.226
На 31 декември 2016	5.938.182
На 31 декември 2017	3.424.857

Залог врз опрема

На 31 декември 2017 и 2016 година Друштвото нема дадена под залог опрема и истата во целост се користи за вршење на дејноста на Друштвото.

12 Парични средства и останати парични еквиваленти

	2017	2016
Парични средства во банка		
-во денари	4.746.875	3.809.049
-во странска валута	64.279	19
Парични средства во благајна	213	7.628
	4.811.367	3.816.696

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

13 Активни временски разграничувања

Одложени трошоци за стекнување

Со состојба на 31 декември 2017 година и 2016, одложените трошоци за стекнување по класи на осигурување се како што следи:

	2017	2016
01 - незгода	1.314.799	1.397.417
02 - каско	2.062.301	1.253.987
07 - карго	-	-
89 - имот	1.303.736	1.435.461
10 - АО	43.315.515	41.382.055
13 - одговорност	200.874	301.733
18 - туристичка	546.850	543.308
Вкупно	48.744.075	46.313.961

Промените во текот на годината на одложените трошоци за стекнување се прикажани во трошоците за стекнување (Белешка 23).

14 Капитал и резерви

На 31 декември 2017 година акционерскиот капитал се состои од 350.000 обични акции (2016: 300.000) со номинална вредност од 10 Евра по акција. Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на еден глас на Собрание на Друштвото за еквивалент од 1 обична акција. Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса.

На 23.11.2017 година настана промена во сопственичката структура на Друштвото, при што на 31.12.2017 година Друштвото е во сопственост на двајца основачи и тоа:

- Друштво за инвестиции, технологија, градежништво, трговија и услуги ЦЦ Технологија ДОО експорт – импорт Скопје, со седиште на ул. Славеј Планина бр. 4А 1000 Скопје – Чаир, Македонија кое поседува вкупно 315.000 обични акции, односно 90% од капиталот на Друштвото; и
- Анонимно друштво за осигурување АЛБ Сигурацион АД, со седиште на адреса ул. Џорџ В. Буш бр. 10 Тирана, Албанија кое поседува вкупно 35.000 обични акции, односно 10% од капиталот на Друштвото.

Законски и статутарни резерви

Според законската регулатива Друштвото пресметува и издвојува една третина од нето добивката за годината за резерва за сигурност (доколку добивката не се користи за покривање на загуби од претходни години), се додека нивото на резервите не достигне износ кој е најмалку еднаков на 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка. Резервите на сигурност се наменети за покривање на обврските од договорите за осигурување во подолг временски период.

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

15 Бруто технички резерви

	2017			2016		
	Бруто	Реосигу- рување	Нето	Бруто	Реосигу- рување	Нето
Преносна премија	153.222.668	-	153.222.668	159.371.907	-	159.371.907
<i>Резерви за преносна премија</i>	<i>153.222.668</i>	<i>-</i>	<i>153.222.668</i>	<i>159.371.907</i>	<i>-</i>	<i>159.371.907</i>
Пријавени штети	119.065.772	-	119.065.772	116.341.003	-	116.341.003
Настанати, но непријавени штети	95.659.273	-	95.659.273	46.797.518	-	46.797.518
Резерви на индиректни трошоци	2.247.246	-	2.247.246	1.487.969	-	1.487.969
Резерви за директни трошоци	1.073.625	-	1.073.625	815.693	-	815.693
<i>Резерви за штети</i>	<i>218.045.916</i>	<i>-</i>	<i>218.045.916</i>	<i>165.442.183</i>	<i>-</i>	<i>165.442.183</i>
Состојба на 31 декември	371.268.584	-	371.268.584	324.814.090	-	324.814.090

Резерви за преносна премија

	2017			2016		
	Бруто	Реосигу- рување	Нето	Бруто	Реосигу- рување	Нето
Состојба на 01 јануари	159.371.907	-	159.371.907	160.181.182	-	160.181.182
Полисирана премија во тековната година	313.187.284	(10.932.244)	302.255.040	323.538.335	(11.008.131)	312.530.204
Заработена премија во тековната година	(319.336.523)	10.932.244	(308.404.279)	(324.347.610)	11.008.131	(313.339.479)
Состојба на 31 декември	153.222.668	-	153.222.668	159.371.907	-	159.371.907

Резерви за штети

	2017			2016		
	Бруто	Реосигу- рување	Нето	Бруто	Реосигу- рување	Нето
Состојба на 01 јануари	165.442.183	-	165.442.183	206.051.341	-	206.051.341
Настанати, пријавени штети (Белешка 21)	2.724.769	-	2.724.769	(28.583.057)	-	(28.583.057)
Настанати, но непријавени штети (Белешка 21)	48.861.755	-	48.861.755	(10.410.844)	-	(10.410.844)
Резерви на индиректни трошоци (Белешка 21)	257.932	-	257.932	(409.626)	-	(409.626)
Резерви на директни трошоци (Белешка 21)	759.277	-	759.277	(1.205.632)	-	(1.205.632)
Состојба на 31 декември	218.045.916	-	218.045.916	165.442.183	-	165.442.183

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

Бруто технички резерви (продолжува)

Движење во преносната премија и резервите за штети во 2017 година:

	Осигурување од незгода	Авто- Одговорност	Каско на моторни возила	Зелен картон	Осигурување на стока во превоз	Осигурување на имот од пожар	Други осигуру- вања на имот	Патничко осигурување	Здрав- ствено осигуру- вање	Гранични полиси	Други осигуру- вања	Вкупно
Резервирања за преносна премија	(941.254)	(5.454.844)	3.328.610	(853.740)	(154.019)	(1.424.119)	(73.247)	(59.520)	-	38.710	(555.816)	(6.149.239)
Преносна премија за реосигурителот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нето преносна премија (намалена за преносната премија за реосигурителот)	(941.254)	(5.454.844)	3.328.610	(853.740)	(154.019)	(1.424.119)	(73.247)	(59.520)	-	38.710	(555.816)	(6.149.239)
Резерви за штети	249.072	40.967.588	3.268.542	6.042.772	(430.672)	2.139.985	-	351.530	-	9.171	5.745	52.603.733
Пренесен дел на реосигурителот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нето резерви за штети (намалена за пренесениот дел на реосигурителот)	249.072	40.967.588	3.268.542	6.042.772	(430.672)	2.139.985	-	351.530	-	9.171	5.745	52.603.733
	(692.182)	35.512.744	6.597.152	5.189.032	(584.691)	715.866	(73.247)	292.010	-	47.881	(550.071)	46.454.494

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

Бруто технички резерви (продолжува)

Движење во преносната премија и резервите за штети во 2016 година:

	Осигуру- вање од незгода	Авто- одговорност	Каско на моторни возила	Зелен картон	Осигурува- ње на стока во превоз	Осигурува- ње на имот од пожар	Други осигуру- вања на имот	Патничко осигурување	Здрав- ствено осигуру- вање	Гранични полиси	Други осигуру- вања	Вкупно
Резервирања за преносна премија	(752.688)	584.037	2.595	(789.455)	(40.412)	(2.281.166)	2.304.253	(38.625)	-	(74.197)	276.383	(809.275)
Преносна премија за реосигурителот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нето преносна премија (намалена за преносната премија за реосигурителот)	(752.688)	584.037	2.595	(789.455)	(40.412)	(2.281.166)	2.304.253	(38.625)	-	(74.197)	276.383	(809.275)
Резерви за штети	696.600	(36.353.000)	(767.124)	(1.745.538)	479.329	(2.776.929)	-	(207.093)	-	-	64.597	(40.609.158)
Пренесен дел на реосигурителот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нето резерви за штети (намалена за пренесениот дел на реосигурителот)	696.600	(36.353.000)	(767.124)	(1.745.538)	479.329	(2.776.929)	-	(207.093)	-	-	64.597	(40.609.158)
	(56.088)	(35.768.963)	(764.529)	(2.534.993)	438.917	(5.058.095)	2.304.253	(245.718)	-	(74.197)	340.980	(41.418.433)

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

16 Обврски

	2017	2016
Обврски спрема соосигуреници за штети		
Обврски спрема соосигуреници за штети	15.027.440	8.317.470
	15.027.440	8.317.470
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување		
Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	7.664.397	10.305.631
	7.664.397	10.305.631
Останати обврски од непосредни работи на осигурување		
Обврски за провизија по основ на работи за посредување и застапување	1.358.795	2.042.558
Обврски по основ на противпожарен придонес	911.291	595.683
Обврски спрема фонд за здравство	1.456.025	1.484.149
Обврски за придонес за безбедност во сообраќајот	128.342	69.428
	3.854.453	4.191.818
Обврски по основ на финансиски вложувања		
Обврски по основ на заеми	25.522.500	-
	25.522.500	-
Останати обврски		
Обврски спрема добавувачи во земјата	13.043.264	5.759.682
Обврски спрема работниците	4.230.655	4.744.916
Обврски спрема надзорен одбор	43.186	1.600.471
Обврски за надоместоци по основ на договор на дело	-	55.350
Останати обврски	133.042	2.867.373
	17.450.147	15.027.792
Вкупно обврски	69.518.937	37.842.711

На 21.12.2017 година, Друштвото склучи Договор за одобрување на долгорочен кредит со Комерцијална банка АД Скопје со променлива каматна стапка. Согласно со одредбите од овој Договор, Друштвото треба да го отплати кредитот во 120 месечни еднакви отплати во износ од 212.688 денари. На 31.12.2017 година, обврските по овој кредит на Друштвото изнесуваат 25.522.500 денари. Вкупната каматна до целосната отплата на овој кредит изнесува 6.394.835 денари.

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

17 Заработена премија (нето приходи од премија)

Анализа на заработени премии со состојба на 31 декември 2017 година

	Бруто полисирана премија	Промена во бруто резерви за преносна премија	Пренесена премија на реосигури- телите	Промена во резерви за преносна премија на реосигури- тели	Нето приходи од премија за осигурува-ње
Осигурување од незгода	10.499.000	941.254	-	-	11.440.254
Автоодговорност	203.970.000	5.454.844	(2.023.000)	-	207.401.844
Каско на моторни возила	20.431.000	(3.328.610)	(738.244)	-	16.364.146
Зелен картон	55.688.000	853.740	(5.545.000)	-	50.996.740
Осигурување на стока во превоз	9.000		-	-	9.000
Осигурување на имот од пожар	5.677.000	73.247	(885.000)	-	4.865.247
Други осигурувања на имот	7.198.000	1.424.120	(1.741.000)	-	6.881.120
Патничко осигурување	5.543.000	59.519	-	-	5.602.519
Општа Одговорност	1.864.000	555.816	-	-	2.419.816
Гранични полиси	1.672.000	(38.710)	-	-	1.633.290
Други осигурувања	636.284	154.019	-	-	790.303
Вкупно премии	313.187.284	(6.149.240)	(10.932.244)	-	308.404.279

Анализа на заработени премии со состојба на 31 декември 2016 година

	Бруто полисирана премија	Промена во бруто резерви за преносна премија	Пренесена премија на реосигури- телите	Промена во резерви за преносна премија на реосигури- тели	Нето приходи од премија за осигурува-ње
Осигурување од незгода	13.631.000	752.688	-	-	14.383.688
Автоодговорност	212.145.335	(584.036)	(1.807.608)	-	209.753.691
Каско на моторни возила	11.465.000	(2.595)	(630.375)	-	10.832.030
Зелен картон	56.557.000	789.455	(5.276.700)	-	52.069.755
Осигурување на стока во превоз	-	5.223	-	-	5.223
Осигурување на имот од пожар	6.588.000	2.281.166	(1.105.752)	-	7.763.414
Други осигурувања на имот	11.399.000	(2.304.253)	(2.187.696)	-	6.907.051
Патничко осигурување	6.013.000	38.625	-	-	6.051.625
Општа Одговорност	2.664.000	(281.607)	-	-	2.382.393
Гранични полиси	1.940.000	74.197	-	-	2.014.197
Други осигурувања	1.136.000	40.412	-	-	1.176.412
Вкупно премии	323.538.335	809.275	(11.008.131)	-	313.339.479

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

18 Приходи од вложувања

	2017	2016
Приходи од камати од државни записи	2.826.091	3.202.614
Приходи од камати од орочени депозити во банки	3.717.584	3.357.806
Приходи од камати од Гарантен Фонд	365.220	552.921
Приходи од курсни разлики	20.178	41.474
Приходи од камати од тековни сметки во банки	317	994
Нереализирани добивки од сведување на објективна вредност	689.227	580.948
Капитална добивка од продажба на вложувања расположливи за продажба	15.513	-
	7.634.130	7.736.757

19 Останати осигурително технички приходи, намалени за реосигурување

	2017	2016
Приходи од регреси	2.986.929	3.438.676
Останати осигурително технички приходи	4.125.975	652.987
	7.112.904	4.091.663

20 Останати приходи

	2017	2016
Отпис на субординирани обврски	47.279.846	-
Приходи од продажба на основни средства	286.488	375.150
Приходи по основ на задршки од плата	146.974	194.043
Приходи од пресметка на штети од Национално биро за осигурување	-	835.069
Останати приходи	-	259.511
	47.713.308	1.663.773

Во текот на 2017 година малцинскиот основач на Друштвото донесе Одлука за отпис на субординираните обврски на Друштвото во полн износ од 47.279.846 денари. Отписот на субординираните обврски од страна на Друштвото е евидентиран како приход остварен во текот на годината што заврши на 31.12.2017 година.

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

21 Настанати штети (нето трошоци за штети)

	Бруто		Реосигурување		Нето	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Настанати, исплатени штети во тековната година	163.319.000	181.279.980	-	-	163.319.000	181.279.980
Промени во резервите за пријавени, неисплатени штети (Белешка 15)	2.724.769	(28.583.057)	-	-	2.724.769	(28.583.057)
Промени во резервите за настанати, но непријавени штети (Белешка 15)	48.861.755	(10.410.844)	-	-	48.861.755	(10.410.844)
Промени во резервите за индиректни трошоци (Белешка 15)	759.276	(409.626)	-	-	759.276	(409.626)
Промени во резервите за директни трошоци (Белешка 15)	257.933	(1.205.631)	-	-	257.933	(1.205.631)
Приходи од регресни побарувања	(5.852.544)	(12.728.512)	-	-	(5.852.544)	(12.728.512)
	210.070.189	127.942.310	-	-	210.070.189	127.942.310

Анализа на настанати штети со состојба на 31 декември 2017 година

	Вкупно исплатени штети	Промени во резервите за штети	Учество на реосигурителите во платените штети	Учество на реосигурителите во промените во резервите за штети	Нето
Осигурување од незгода	6.429.000	232.909	-	-	6.661.909
Автоодговорност	119.582.000	40.999.714	-	-	160.581.714
Каско на моторни возила	15.477.000	3.246.001	-	-	18.723.001
Зелен картон	17.433.000	6.053.115	-	-	23.486.115
Осигурување на стока во превоз	-	-	-	-	-
Осигурување на имот од пожар	994.000	2.135.022	-	-	3.129.022
Други осигурувања на имот	1.944.000	-	-	-	1.944.000
Патничко осигурување	585.000	350.580	-	-	935.580
Општа Одговорност	89.000	5.810	-	-	94.810
Гранични полиси	-	9.139	-	-	9.139
Други	786.094	(428.556)	-	-	357.538
Вкупно	163.319.094	52.603.733	-	-	215.922.827

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

Анализа на настанати штети со состојба на 31 декември 2016 година

	Вкупно исплатени штети	Промени во резервите за штети	Учество на реосигури- телите во платените штети	Учество на реосигу- рителите во промените во резервите за штети	Нето
Осигурување од незгода	7.293.000	696.599	-	-	7.989.599
Автоодговорност	123.335.980	(36.353.000)	-	-	86.982.980
Каско на моторни возила	8.295.000	(767.124)	-	-	7.527.876
Зелен картон	31.765.000	(1.745.538)	-	-	30.019.462
Осигурување на стока во превоз	-	-	-	-	-
Осигурување на имот од пожар	1.299.000	(2.776.929)	-	-	(1.477.929)
Други осигурувања на имот	8.532.000		-	-	8.532.000
Патничко осигурување	520.000	(207.093)	-	-	312.907
Општа Одговорност	16.000	64.597	-	-	80.597
Гранични полиси	26.000	-	-	-	26.000
Други	198.000	479.330	-	-	677.330
Вкупно	181.279.980	(40.609.158)	-	-	140.670.822

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

22 Трошоци за бонуси и попусти, нето од реосигурување

	2017	2016
Останати трошоци за бонуси и попусти	981.640	5.016.076
	981.640	5.016.076

23 Трошоци за стекнување

	2017	2016
Трошоци за промотивни цели	37.583.908	35.033.358
Трошоци за вработени и продажба	25.421.233	23.905.147
Провизија	35.323.704	31.022.007
Маркетинг и трошоци за нови продукти	973.376	1.263.121
Промена во одложени трошоци за стекнување (Белешка 13)	(2.430.114)	2.450.232
Трошоци за продадени полиси	484.062	543.907
	97.356.169	94.217.772

Трошоците за провизии од основно неживотно осигурување во 2017 и 2016 година се прикажани како што следува:

	2017	2016
Провизија		
Осигурително брокерски друштва	33.207.692	28.772.245
Застапници во осигурување	1.391.654	1.447.440
Туристички агенции	724.358	802.322
	35.323.704	31.022.007

24 Административни трошоци

	2017	2016
Трошоци за вработени	32.462.096	35.447.764
- плати администрација	31.273.395	28.659.401
- останати трошоци за вработени	1.188.701	6.788.363
Закупнина	8.023.779	9.148.643
Трошоци за членови на органи на управување	3.937.376	3.025.824
Амортизација и депрецијација	5.759.244	6.346.494
Телефонски трошоци	3.427.596	3.325.894
Потрошена електрична енергија	2.053.019	1.891.752
Трошоци за услуги од физички лица	1.341.909	885.510
Трошоци за гориво	980.737	841.609
Трошоци за судски такси и извршители	2.583.400	1.565.046
Трошоци за одржување	1.852.262	1.662.187
Нето-евидентирана вредност на отпишана опрема	671.093	396.669
Останати трошоци	2.370.797	6.588.096
	65.463.308	71.125.488

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

Трошоци за вработените

Трошоците за вработените во Друштвото се евидентираат одделно, односно делот од платите во продажба се дел од трошоците за стекнување, додека платите за вработените во администрацијата и во процена и ликвидација на штети се прикажуваат како административни трошоци (Белешка 23 и 24).

	2017	2016
Нето плати за вработените	38.251.221	41.904.209
Даноци и придонеси од плати	19.632.108	17.448.702
	57.883.329	59.352.911

25 Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување

	2017	2016
Национално биро за осигурување	11.808.121	7.881.412
Трошоци по основ на противпожарен придонес	4.398.358	7.902.068
Агенција за супервизија на осигурувањето	2.861.732	3.057.892
Останати надомести и придонеси	3.396.845	2.571.186
	22.465.056	21.412.558

26 Вредносно усогласување на побарувања по основ на премија

	2017	2016
Исправка на вредноста на побарувања од осигуреници (Белешка 10)	(5.631.615)	2.228.327
Траен отпис на застарени побарувања	-	-
	(5.631.615)	2.228.327

27 Останати расходи, вклучувајќи и вредносни усогласувања

	2017	2016
Дополнителна исправка на вредноста на регресните побарувања (Белешка 10)	480.573	10.175.296
Дополнително утврдени расходи од минати години	2.571.874	2.017.662
Платени казни и надоместоци	-	381.768
Останати трошоци	671.092	417.689
	3.723.539	12.992.415

28 Данок на добивка односно загуба

	2017	2016
Тековен даночен трошок	-	-
Даночен кредит за расходи со одложено признавање	-	-
	-	-

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

29 Заработка по акција

Основната заработка по акција е пресметана така што нето добивката за годината која припаѓа на обичните акционери се дели со пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината.

	2017	2016
Заработка/(загуба) која припаѓа на акционерите	(23.686.925)	(8.242.680)
Намалено за: дивиденди за приоритетните акции	-	-
Нето (загуба) / добивка која припаѓа на имателите на обични акции	(23.686.925)	(8.242.680)
Пондериран просечен број на обични акции	350.000	350.000
Основна заработка/(загуба) по акција (Денари по акција)	(67,68)	(107,08)

30 Потенцијални и превземени обврски

Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на раководството на Друштвото и на датумот на овие извештаи не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијално материјално значајни обврски по овој основ. Последен пат во Друштвото е извршена даночна контрола во 2010 година.

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на известување кои не се веќе признати во финансиските извештаи.

Пензиски планови

Друштвото нема дефинирано планови за надомести при пензионирање или опции за надоместување базирани на акции со состојба на 31 декември 2017 и 2016 година. Раководството смета дека сегашната вредност на идните обврски кон вработените во врска со надоместите при пензионирање и јубилејни награди не е од материјално значење за финансиските извештаи со состојба на 31 декември 2017 и 2016 година.

31 Усогласеност со законска регулатива

Според пресметката на капиталот (образец КС) со состојба на 31 декември 2017 година Друштвото има недостаток на средства во однос на Гарантниот фонд во износ од 40.283.410 денари. Во истиот образец КС на Друштвото, евидентиран е недостаток на средства на Друштвото за покривање на техничките резерви во износ од 42.050.647 денари. Ова не е во согласност со Законот за супервизија на осигурување. Раководството на Друштвото верува дека доминантниот основач има намера да продолжи да го подржува работењето на Друштвото во наредниот период од најмалку дванаесет месеци по датумот на известување на 31 декември 2017 година.

На датумот на известувањето, вложувањата на Друштвото во градежни објекти за покривање на капиталот изнесува 90.80%, што не е во согласност со законскиот лимит како што е попишан во Законот за супервизија на осигурување. Раководството на Друштвото последователно, презема мерки за усогласување на вложувањата во градежни објекти со законски пропишаниот лимит. Доминантниот основач даде писмена гаранција со која се обврза во текот на следниот пресметковен период да уплати доволно ликвидни средства, преку субординиран долг со цел да се елиминира било каков ризик со кој би се соочило Друштвото во своето работење во текот на следниот пресметковен период. Намерата на

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

Доминантниот основач е да изврши уплата на дополнителни финансиски средства во третиот квартал од следниот пресметковен период.

32 Трансакции со поврзани лица

Трансакции со АЛБ Сигурацион АД, Тирана, Албанија и ЦЦ Технологија ДОО Скопје, Македонија

На 23.11.2017 година настана промена во сопственичката структура на Друштвото, при што на 31.12.2017 година Друштвото е во сопственост на двајца основачи и тоа:

- Друштво за инвестиции, технологија, градежништво, трговија и услуги ЦЦ Технологија ДОО експорт – импорт Скопје, со седиште на ул. Славеј Планина бр. 4А 1000 Скопје – Чаир, Македонија кое поседува вкупно 315.000 обични акции, односно 90% од капиталот на Друштвото; и
- Анонимно друштво за осигурување АЛБ Сигурацион АД, со седиште на адреса ул. Џорџ В. Буш бр. 10 Тирана, Албанија кое поседува вкупно 35.000 обични акции, односно 10% од капиталот на Друштвото.

Состојбата на крајот на годината и трансакциите со АЛБ Сигурацион АД, Тирана, Албанија и ЦЦ Технологија ДОО Скопје, Македонија во текот на годината биле како што следи:

31 декември 2017	АЛБ Сигурацион	ЦЦ Технологија	Клучен раководен кадар
Вкупно средства	910.302	-	-
Побарувања		-	-
-Побарувања по основ на услужни штети	710.701	-	-
-Останати побарувања	199.601	-	-
Вкупно обврски	7.664.397	-	-
Обврски			
-Обврски спрема друштва за осигурување по основ на премија за реосигурување	7.664.397	-	-
-Обврски по основ на финансиски вложувања	-	-	-
Вкупно приходи	49.374.697	-	-
Приходи			
-Отпис на субординирани обврски	46.118.025	-	-
-Останати приходи осигурително - технички приходи	3.256.672	-	-
Вкупно расходи	10.955.937	377.501	3.937.376
Расходи			
-Трошоци за услуги	10.955.937	377.501	-
-Краткорочни користи за клучен раководен кадар	-	-	3.937.376

31 декември 2016	АЛБ Сигурацион	ЦЦ Технологија	Клучен раководен кадар
Вкупно средства	697.931	-	-
Побарувања	697.931	-	-
-Побарувања по основ на регрес	498.330	-	-
-Останати побарувања	199.601	-	-
Вкупно обврски	56.416.531	-	-
Обврски			
-Обврски спрема друштва за осигурување по основ на премија за реосигурување	10.305.631	-	-
-Обврски по основ на финансиски вложувања	46.110.900	-	-
Вкупно приходи	-	-	-
Вкупно расходи	-	-	3.025.824
Краткорочни користи за клучен раководен кадар	-	-	3.025.824

Белешки кон неревидираните финансиски извештаи (продолжува)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

Трансакции со Националното Биро за Осигурување на Република Македонија

	2017	2016
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	12.271.600	13.447.505
Побарувања од Националното Биро за Осигурување	8.201.392	7.126.290
Обврски кон Националното Биро за Осигурување	289.617	277.181
Приходи од вложувања	365.220	552.921
Приходи од обработка на штети	522.025	647.536
Приходи од реализирани регресни побарувања	2.362.704	2.738.401
Трошоци	9.247.860	7.557.284

33 Настани после датумот на известување

По денот на изготвување на извештајот за финансиска состојба не се случиле настани од материјално значење, а кои имаат влијание на финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017.

На 02.02.2018 година Друштвото го промени својот назив во Друштво за осигурување Нова осигурување АД Скопје.

На 01.03.2018 година, Друштвото го промени системот на управување од двостепен во едностепен систем на управување. Претходно двостепениот систем на управување на Друштвото се состоеше од два органи и тоа Управен и Надзорен одбор.

Во едностепениот систем на управување, единствен орган кој управува со Друштвото е Одборот на директори.

Прилог 2 - Писмо на друштвото за ревизија до надзорниот орган и органот на управување на Друштвото

Албсиг АД Скопје

Писмо до раководството од ревизијата

За годината што завршува на

31 декември 2017 година

1.	Неусогласеност со локалната законската регулатива.....	65
2.	Неусогласеност помеѓу евиденцијата на бруто билансот и регистрот на основни средства.....	67
3.	Процедури за усогласување на салдата со поврзани страни	68
4.	Мониторирање на логичкиот пристап	69
5.	Временски пресек на обврските (cut off процедури)	71
6.	Проценка на наплатливоста на побарувањата од агенти и специфична исправка на вредност	74
7.	Недоследности во имплементација на Програмата за реосигурување	77
8.	Одобрување на попусти на премија за склучени договори за задолжително осигурување од автомобилска одговорност и зелени картони	80
9.	Евиденција на штети на пресечен датум.....	82
10.	Ажурирање на резервација за штети	85
11.	Системска ликвидација на штети	90
12.	Методологија на пресметка на техничките резерви за настанати непријавени штети (ИБНР резерви)	93
13.	Вонсудски спогодби со рок за исплата во рок од 30 денови	96

A. ВОВЕД

Почитувани,

Ние ги завршивме нашите ревизорски процедури на финансиските извештаи на Албсиг Осигурување АД Скопје (Нова Осигурување АД Скопје) ("Друштвото") за 2017 година. Со ова писмо би сакале да Ве информираме за наодите што произлегоа од нашите ревизорски процедури, за кои сметаме дека треба да Ви обврземе внимание.

Нашiot преглед на системот на интерни контроли на Албсиг АД Скопје, земен како целина, е извршен со цел да ни помогне во формирање на мислење за финансиските извештаи за тековната година на Друштвото, земен како целина. Прегледот не беше првенствено насочен кон откривање на слабости, измами или други неправилности (освен оние кои би илијаале при формирањето на нашето мислење) и следствено, не треба да се претпоставува дека не постојат други слабости. Според тоа, наодите содржани во ова писмо се однесуваат само на оние прашања кои ни привлекоа внимание во текот на нашата ревизорска работа и немаат за цел да укажат на сите можни подобрувања кои би можеле да се идентификуваат со посебен преглед.

Би сакале да напоменеме дека ова писмо, по неговата природа, е од клучно значење и ги содржи нашите коментари и препораки околу идентификуваните слабости во текот на нашата проверка. Ова писмо ги презентира деталните наоди кои се разговарани со раководството на Друштвото кога се идентификувани, така што некои од оние прашања можеби се веќе предмет на разгледување од страна на Друштвото. Не се вклучени нашите согледувања на позитивните карактеристики на системот на интерни контроли на Друштвото.

Би сакале да ја искористиме оваа можност за да ја изразиме нашата благодарност до Вас и Вашите вработени за соработката во текот на нашата работа. Со задоволство ќе ви обезбедиме подетални објаснувања или појаснувања во однос на позачените наоди во ова писмо.

Со почит,

Ернст и Јанг
Ернст и Јанг Областени Ревизори ДОО, Скопје

1. Неусогласеност со локалната законската регулатива

Наод

Во текот на нашата ревизија забележавме дека Друштвото не е усогласено со барањата на локалната законска регулатива во врска со следното:

а) На 31 декември 2017 година, капиталот на Друштвото изнесува 144.189 илјади денари или 2.345 илјади евра и е под минимално пропишаното ниво на капиталот од 3.000 илјади евра односно помалку за 40.283 илјади денари.

б) на 31 декември 2017 година, дозволеното ниво на инвестиции за покривање на техничката резерва на Друштвото изнесува 328.818 илјади денари и е под минимално пресметано ниво на техничка резерва од 371.269 илјади односно помалку од 42.451 илјади денари.

в) На 31 декември 2017 година, вложувањето во материјални средства (земјиште и згради) на Друштвото изнесува 130.881 илјади денари и е над максимално дозволеното 60% од капиталот на 31 декември 2017 година.

Импликации

Неусогласеноста со барањата на локалната законска регулатива може да доведе до губење на лиценца и не можност на Друштвото да продолжи со работа.

Препораки

Препорачуваме Друштвото во најскоро време да изврши усогласување со барањата на локалната законска регулатива.

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Погоре наведените констатации произлегуваат од лошото управување со Друштвото во претходните периоди. Претходното Раководство на Друштвото не вршело соодветна анализа на сите финансиски ризици со кои се соочувало Друштвото во текот на своето оперативно работење.

Кон крајот на 2017 година, во Четвртиот квартал, сопственичката структура на Друштвото се промени. Доминантниот основач е со намера да ја зголеми оперативната активност на Друштвото, преку проширување на пазарот и воведување на нови производи на осигурување на Друштвото. Веќе уште првиот квартал од 2018-та намерите за проширување се потврдија преку раст на продажбата на друштвото за 24%, подобрување на структурата на портфолиото, намалување на оперативните

трошоци итн. Токму заради тоа, Друштвото купи и нови деловни простории бидејќи е со намера да ја зголемува својата деловна активност.

Што се однесува на недостатокот од ликвидни средства, Раководството на Друштвото верува во намерата на Доминантниот основач да ја продолжи деловната активност на Друштвото и да го прошири обемот на работење на Друштвото. Поткрепа во ваквата намера, Раководството наоѓа во писмото за поддршка на Доминантниот основач како и поврзаните субјекти во Македонија, каде е наведена неговата намера да уплати дополнителни средства за целосно усогласување со Законската регулатива. Дополнително, Доминантниот основач, писмото за поддршка го поткрепи и со писмена гаранција во која се обврза дека уплатата на дополнителни средства ќе се изврши во Третиот квартал од 2018 година или поконкретно во месец Септември 2018 година.

2. Неусогласеност помеѓу евиденцијата на бруто билансот и регистерот на основни средства

Наод

Во текот на нашата ревизија ние ги идентификувавме разликите помеѓу бруто билансот и регистерот на основни средства. Како резултат на тоа, основните средства во бруто билансот се пониски од евиденцијата во регистерот на основни средства за МКД 762 илјади. Горенаведената разлика нема финансиски ефект на финансиските извештаи.

Импликации

Разликите помеѓу бруто билансот и регистерот на основни средства може да доведат до потценување или преценување на средствата и обврските и целокупното презентирање на финансиските извештаи на Друштвото.

Препораки

Друштвото треба да ги усогласи сите разлики идентификувани меѓу главната книга и аналитичките евиденции. Причината за неусогласеноста треба да се истражувањето се со цел да се обезбеди правилно евидентирање на средствата и обврските на Друштвото.

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Регистарот на основни средства на 31.12.2017 година е целосно усогласен со Сметководствената евиденција на Друштвото што може да се види и од веќе приложената документација, при што согласно горецитираното, сметаме дека овој Наод треба да го избришете.

3. Процедури за усогласување на салдата со поврзани страни

Наод

За време на ревизијата идентификувавме дека одговорот на писмото за усогласување со поврзаната страна Албсиг Албанија не е усогласен со евиденцијата на Друштвото за околу 419 илјади денари или 6.8 илјади евра (нето обврските беа повисоки во писмото за усогласување отколку во евиденцијата на Албсиг АД Скопје). До денот на ова писмо не добивме соодветно објаснување за горенаведената разлика.

Импликации

Неусогласените салда од поврзаните страни може да доведат до неправилна презентација на побарувањата и обврските од поврзаните и третите страни во финансиските извештаи.

Препорака

Препорачуваме Друштвото да воведо процедури за периодично усогласување со поврзаните страни преку писма за усогласување на салдата.

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Во Секторот за сметководство и финансии, во тек е ретроактивна целосна и детална анализа на сите поврзани трансакции со АЛБ СИГУРАЦИОН Албанија, трансакции кои ги генерираат овие разлики, со цел истите да се сведуваат на реално ниво. Поради големината на периодот, не успеавме да дадеме соодветно објаснување, при што се вложени дополнителни напори и истото ќе биде завршено заклучно со 30.06.2018 година.

Заклучно со 30.06.2018 година, Раководството на Друштвото ќе изготви и процедури за периодично усогласување со поврзаните страни.

4. Мониторирање на логичкиот пристап

Наод

Утврдено е дека нема воспоставено формален процес за мониторирање на активностите на корисниците во системите, како и за мониторирање на активностите од страна на администраторските кориснички сметки на системско (оперативни системи и бази со податоци) и апликациско ниво.

Импликации

Без формално воспоставен процес за мониторирање на корисничките активности, како и активностите извршени со администраторските сметки, Друштвото може да се соочи со ризик од неовластен пристап до чувствителни информации и потенцијални измамнички активности.

Препораки

Наша препорака е да се обезбеди воспоставување, документирање и следење на формален процес на мониторирање на логичкиот пристап до ИТ системите. Процесот треба да вклучи чување и мониторирање на лог документите, како и соодветни корективни чекори (доколку се потребни такви).

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Во врска со нагласениот наод по оваа точка Друштво е во постапка на изготвување на Процедура кој ќе го регулира логичкиот пристап до ИТ системите. Краен датум на имплементација до 30.06.2015 година.

Проследување со ревизијата заклучно со 31 декември 2015

Друштвото во 2015 нема воспоставено формален процес за мониторирање на активностите на корисниците во системите.

Препораката во однос на мониторирање на логичкиот пристап останува со 31.12.2015.

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Во врска со нагласениот наод по оваа точка, Друштвото, иако немаше изготвено Процедура со која ќе го регулира логичкиот пристап до ИТ системите, сепак во Друштвото во 2015 година се спроведувааше мониторирање на корисничките активности. Донесувањето и имплементацијата на посебна Процедура за мониторирање на логичкиот пристап до ИТ Системот на Друштвото ќе се заврши најдоцна до 30.06.2016 година.

Проследување со ревизијата заклучно со 31 декември 2016

Друштвото во 2016 нема воспоставено формален процес за мониторирање на активностите на корисниците во системите.

Препораката во однос на мониторирање на логичкиот пристап останува со 31.12.2016.

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Во врска со нагласениот наод по оваа точка, Друштвото и во 2016 година нема изготвено посебна Процедура со која ќе го регулира логичкиот пристап до ИТ системите, меѓутоа, за регулирање на овој Процес се предвидени одредби во Правилникот за користење на ИС на Друштвото и воспоставувањето на формален процес за мониторирање на активностите на корисниците во ИС на Друштвото и за мониторирање на активностите од страна на администраторските кориснички сметки на системско (оперативни системи и бази со податоци) и апликациско ниво, е еден од приоритетите на Управниот одбор на Друштвото за подобрување на работењето на Друштвото во 2017 година.

Проследување со ревизијата заклучно со 31 декември 2017

Друштвото во 2017 нема воспоставено формален процес за мониторирање на активностите на корисниците во системите.

Препораката во однос на мониторирање на логичкиот пристап останува со 31.12.2017.

Одговор на раководството со 31 декември 2017 (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Во врска со нагласениот наод по оваа точка, Раководството на Друштвото ќе преземе активности за изготвување и донесување на посебна Процедура со која ќе го регулира логичкиот пристап до ИТ системите и за воспоставувањето на Процесот за мониторирање на активностите на корисниците во ИС на Друштвото и за мониторирање на активностите од страна на администраторските кориснички сметки на системско (оперативни системи и бази со податоци) и апликациско ниво, најдоцна до 30.06.2018 година како еден од приоритетите за подобрување на работењето на Друштвото во 2018 година.

5. Временски пресек на обврските (cut off процедури)

Наод

Во текот на извршувањето на ревизорските процедури беше идентификувано дека Друштвото ги евидентира трошоците по добивањето на фактурите наместо да ги евидентира трошоците кога ќе настанат. Како резултат на тоа, трошоци во износ од 3.715 илјади денари коишто се однесуваат на 2014 година се евидентирани во 2015 година. Додека пак, трошоци од 2013 година во износ од 5.292 илјади денари се евидентирани во 2014 година.

Импликации

Ваквото евидентирање на трошите може да доведе до материјално погрешно прикажување на трошоците и обврските.

Препорака

Ние препорачуваме раководството да спроведе процедури за соодветен временски пресек преку зајакнување на контролните процедури при вршењето на завршното затварање на сметките.

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Во врска со нагласениот наод по оваа точка Друштвото сите влезни фактури кои ги прима пред датумот на затварање на книжењата за претходната година ги евидентира за соодветната година, односно за 2014 година. Имајќи предвид краткиот рок за изготвување на извештаите и доставувањето на истите до АСО, и до матичното Друштво во Албанија, од моментот на затварање на сите книжења за претходната година сите влезни фактури кои доаѓат после датумот на отпочнување на процесот на изготвување на завршната сметка се евидентират во тековната година, односно за 2015 година. Во нагласениот случај најголемо влијание имаат фактурите од НБО за 4-ти квартал од 2014. Оваа состојба се повторува години уназад, но секогаш во годината се евидентират 4 пресметки за 4 квартали, односно во 2014 година се евидентирани 4-ти квартал од 2013 година, и прв втор и трет квартал од 2014 година. Како дополнителна причина за постоење таква делумна неусогласеност се можеби и односите на Друштвото со мајката дур друштвото било во целосна сопственост на Албисигурацион Албанија.

Проследување со ревизијата заклучно со 31 декември 2015

Друштвото во 2015 нема воспоставено дополнителни процедури за соодветен временски пресек на обврските. Како резултат на тоа, трошоци во износ од 3.566 илјади денари коишто се однесуваат на 2015 година се евидентирани во 2016 година.

Препораката во однос на временскиот пресек на обврските останува со 31.12.2015.

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Раководството на Друштвото во 2015 година пристапи кон решавање на утврдените неправилности со претходниот наод и во најголем дел е постапено согласно препораката од 2014 година, односно најдоцна до 30.06.2016 година ќе изготви и посебни Процедури за евидентирање во Сметководствената евиденција на Друштвото со определување и на временскиот пресек на обврските за сите завршни евидентирања.

Проследување со ревизијата заклучно со 31 декември 2016

Друштвото во 2016 нема воспоставено дополнителни процедури за соодветен временски пресек на обврските. Како резултат на тоа, трошоци во износ од 3.930 илјади денари коишто се однесуваат на 2016 година се евидентирани во 2017 година.

Препораката во однос на временскиот пресек на обврските останува со 31.12.2016.

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Во врска со нагласениот наод по оваа точка, Друштвото во 2017 година ќе воспостави процедури за соодветен временски пресек на обврските, односно датумот на евидентирање на обврските за 2017 година ќе го предвиди за втората половина од месец јануари наредната 2018 година и покрај фактите дека заради големиот број на неработни денови во почетокот на годината, сите влезни фактури и други документи доаѓаат со задоцнување во Друштвото од една страна, како и покрај тоа што роковите се кратки за изготвување на извештаите за Матичното Друштво во Албанија и за Агенцијата за супервизија на осигурување, од друга страна.

Проследување со ревизијата заклучно со 31 декември 2017

Друштвото во 2017 нема воспоставено дополнителни процедури за соодветен временски пресек на обврските. Како резултат на тоа, трошоци во износ од 4.511 илјади денари коишто се однесуваат на 2017 година се евидентирани во 2018 година.

Препораката во однос на временскиот пресек на обврските останува со 31.12.2017.

Одговор на раководството со 31 декември 2017 (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Вакво евидентирање на обврските е појава која се провлекува со години наназад во Друштвото, односно, истото е направено поради утврдените рокови за изготвување и доставување на финансиски извештаи до Агенцијата за супервизија на осигурување. Веќе постои интерна препорака, оваа затекната состојба да се отстрани во идното работење на Друштвото.

Раководството на Друштвото, најдоцна до 30.06.2018 година ќе изготви и воспостави процедури за соодветен временски пресек на обврските на Друштвото, односно ќе постапи согласно препорачаната мерка.

6. Проценка на наплатливоста на побарувањата од агенти и специфична исправка на вредност

Наод

Врз основа на извршените ревизорски процедури на побарувањата, ние идентификувавме значајни износи на побарувања од агенти кои произлегуваат од склучени спогодби за превземени стари долгови по основ на полисирана премија во вкупен нето износ од 9.109 илјади денари и тековни побарувања по основ на наплатена полисирана премија за којашто паричните средства не се префрлени на банкарска сметка на Друштвото.

Друштвото врши старосна анализа на овие побарувања и исправка на вредност врз основа на Правилникот за методот за вредување на ставките во билансот на состојба и изготвување на деловните биланси користејќи го минималниот процент за исправка на вредност во секоја група на побарувања согласно периодот на доцнење со наплатата. Сепак, друштвото не прави поединечна проценка на финансиската состојба на секој должник имајќи ги предвид следните критериуми: солвентност, ликвидност, паричен тек во периодот, покритие на побарувањата, навременост на исполнување на обврските од страна на агентот и сл. а врз основа на тоа и евидентирање на специфична исправка на вредност во случај кога се идентификувани специфични фактори на обезвреднување.

Импликации

Немањето на соодветна контрола врз процесот на наплата на побарувањата за полисирана премија продадена од страна на агентите може да доведе до сериозни проблеми во ликвидноста на Друштвото а на долг рок и проблеми со континуитетот во работењето.

Препорака

Потребно е раководството да воспостави систем на интерна контрола врз наплатата на побарувањата особено на полисираната премија продадена и наплатена од страна на агентите вработени од страна на Друштвото. Тоа би можело да се постигне на повеќе начини меѓу кои: поставување на лимит до кој агентите може да се задолжуваат (кој би соодветствувал на нивната финансиска состојба), следење на уплатите на дневниот промет од страна на филијалите на дневна основа и сл.

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Во врска со нагласениот наод по оваа точка, Друштвото во 2015 година формира посебна Служба за наплата на побарувања со единствена задача за следење на наплатата и преземањето на сите потребни мерки за реализирање на истата.

Исто така најдоцна до 30.06.2015 година, ќе се воспостави поригорозен систем на интерна контрола како што е: воспоставување на лимити за сите агенти, следење на

уплатите на дневниот промет и нивно уплаќање на сметки на Друштвото, односно целосно почитување на процедурите и правилата за наплата и преземање на казни мерки согласно Закон и Актите на Друштвото.

Проследување со ревизијата заклучно со 31 декември 2015

Врз основа на извршените ревизорски процедури на побарувањата заклучно со 31 декември 2015 година, ние идентификувавме износи на побарувања на износ од 1.726 илјади денари од агенти кои произлегуваат од наплатени побарувања каде паричните средства не се префрлени на Друштвото. Исто така, во 2015 идентификувавме склучени спогодби за превземени стари долгови со некои од агентите по основ на полисирана премија. Со ваквата практика Друштвото се изложува на кредитен ризик, и би требало да прави соодветна поединечна проценка на финансиската состојба на секој агент и специфична исправка на вредност, доколку истата е потребна.

Препораката во однос на специфична исправка на вредноста останува со 31.12.2015.

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Решавањето на нагласениот наод, односно на проблемот со наплата на побарувања е еден од постојаните приоритети на Раководството на Друштвото и затоа, од страна на Раководството се превземени и постојано се превземаат активности и мерки за подобрување на наплатата со постојано следење и контрола на истата, со доставување на поединечни предупредувања до агентите за непостапување согласно Закон и согласно Актите на Друштвото, како и за дел од нив се преземени и понатамошни постапки како тужби за присилна наплата по нотарски односно судски пат.

Проследување со ревизијата заклучно со 31 декември 2016

Врз основа на извршените ревизорски процедури на побарувањата заклучно со 31 декември 2016 година, ние идентификувавме износи на побарувања на износ од 1.618 илјади денари од агенти кои произлегуваат од наплатени побарувања каде паричните средства не се префрлени на Друштвото.

Препораката во однос на специфична исправка на вредноста останува со 31.12.2016.

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Наплатата на побарувањата од полисирана премија е постојан приоритет на Раководството на Друштвото и во 2016 година како резултат на преземените засилени активности за наплата на побарувањата, посебно од страна на Службата за наплата, истите резултираа со намалување на вкупните побарувања за 10,18% во споредба со претходната 2015 година. Друштвото и понатаму ќе продолжи да ја следи и контролира наплатата на побарувањата и ќе презема активности и мерки за целосно

почитување, односно ќе презема мерки против агентите и другите лица за непочитување на Законот и Актите на Друштвото а кои се однесуваат на наплатата на побарувањата од полисирана премија. Исто така, Друштвото ќе врши проценки и за финансиската способност на секој клиент и посебно на агентите пред склучување на договори, односно полиси за осигурување.

Проследување со ревизијата заклучно со 31 декември 2017

Препораката во однос на специфична исправка на вредноста е отстранета со 31.12.2017.

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Раководството на Друштвото по однос на овој наод презема детални чекори по преземањето на Друштвото од страна на Доминантниот оснивач. Во текот на Првиот Квартал од 2018 година, наплатата на побарувањата на Друштвото е подобрена. Раководството и понатаму ќе продолжи со ваквата политика со цел да се елиминира ризикот од ненаплатливост на побарувањата.

Исто така, Друштвото има веќе потпишан договор за изработка на софтверско решение со цел зголемување на контролата како во други така и во оваа област на работењето.

7. Недоследности во имплементација на Програмата за реосигурување

Наод

Голем дел од реосигурителните работи на Друштвото се спроведуваат преку матичната компанија т.е. Друштвото не се јавува како потписник на договорите за реосигурување туку во договорот за реосигурување е наведено дека се покриени и ризици на територијата на Република Македонија. Понатаму, во текот на 2015 година Друштвото има превземено ризици над максималната сума на самопокрите, кои не се реосигурени што не е во согласност со усвоената Програма за реосигурување за 2015 година.

Импликации

Несоодветно реосигурително покритее може да доведе до големи загуби за Друштвото при настанување на штетен настан, што може да го загрози принципот на континуитет.

Препорака

Потребно е Друштвото да воспостави формален систем на комуникација за реосигурување со матичната компанија, која ги склучува договорите. Целиот процес треба да продолжи со соодветна контрола за доследно имплементирање на Програмата за реосигурување.

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Во врска со нагласениот наод по оваа точка, Друштвото воспостави поинтензивен систем на комуникација за реосигурување со Матичното Друштво со склучување на договорите за реосигурување за 2015 година, имено за секоја потреба или надминување на сумата на осигурување над максималната сума на самопокрите согласно Табелата за самопокрите, го известува Матичното Друштво преку Службата за осигурување и реосигурување.

Проследување со ревизијата заклучно со 31 декември 2015

Во 2015 оформен е департман за реосигурување, кој ја разгледува потребата за реосигурување во однос на максималната сума на самопокрите на Друштвото и доставува барање до Матичното друштво за факултативно реосигурување.

Врз основа на спроведените постапки, идентификувавме дека Друштвото го прифаќа ризикот, без да добие повратна информација од Матичното друштво дали ризикот ќе биде реосигуран, што означува дека Друштвото има превземено ризици над максималната сума на самопокрите и во 2015 (пример полиса бр. 300002954, 300002955 итн.).

Препораката во однос на воспоставување на поинтензивен систем на комуникација за реосигурување со Матичното Друштво останува со 31.12.2015.

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Со доставување на постојани Известувања за работењето на Друштвото од страна на Управниот Одбор, минимум еднаш месечно, во 2015 година се доставуваа и известувања, барања за потребата од преземање на дополнителни ризици по одредени полиси за осигурување до Матичното Друштво АЛБ-СИГУРАЦИОН во Албанија, што значи дека, иако немаме писмен повраток на нашите барања за потребата на дополнителни реосигурувања над максималните суми на самопокрите од страна на Матичното Друштво, тоа не значи дека тие не се согласни за обезбедување на реосигурително покритие за нагласените полиси издадени од Друштвото.

Проследување со ревизијата заклучно со 31 декември 2016

Врз основа на спроведените постапки, идентификувавме дека Друштвото го прифаќа ризикот, без да добие повратна информација од Матичното друштво дали ризикот ќе биде реосигуран, што означува дека Друштвото може да превземени ризици над максималната сума на самопокрите.

Препораката во однос на воспоставување на поинтензивен систем на комуникација за реосигурување со Матичното Друштво останува со 31.12.2016.

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Во врска со наодот по оваа точка, нагласуваме дека Друштвото за набавка на услуги за РЕОсигурување за 2016 година, го овласти Матичното Друштво АЛБ-СИГУРАЦИОН од Албанија со склучениот Договор бр. 0307-5069 на 31.12.2015 година, да Матичното Друштво го договара реосигурителното покритие во име и за сметка на АЛБСИГ АД Скопје и тоа за реосигурително покритие за сите класи на осигурување со параметри на реосигурително покритие согласно параметрите на максимални самопридржаи на АЛБСИГ АД Скопје.

Дополнителни барања над постигнатите Договори за реосигурување од страна на АЛБСИГ АД Скопје до Матичното Друштво согласно членот 4 од споменатиот Договор, не се доставени имајќи предвид дека во 2016 година не е склучен ниту еден договор за осигурување со сума на осигурување над лимитите од Договорите за реосигурување.

Проследување со ревизијата заклучно со 31 декември 2017

Врз основа на спроведените постапки, идентификувавме дека Друштвото го прифаќа ризикот, без да добие повратна информација од Матичното друштво дали ризикот ќе биде реосигуран, што означува дека Друштвото може да превземени ризици над максималната сума на самопокрите.

Препораката во однос на воспоставување на поинтензивен систем на комуникација за реосигурување со Матичното Друштво останува со 31.12.2017.

Одговор на раководството со 31 декември 2017 (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Во врска со наодот по оваа точка, нагласуваме дека Друштвото за набавка на услуги за РЕОсигурување за 2017 година, исто како и за претходната 2016 година, го овласти АЛБ-СИГУРАЦИОН од Албанија со склучениот Договор на 29.12.2016 година, да АЛБ-СИГУРАЦИОН од Албанија го договара реосигурителното покритие во име и за сметка на АЛБСИГ АД Скопје, за сите класи на осигурување со параметри на реосигурително покритие согласно параметрите на максимални самопридржаи на Друштвото.

Дополнителни барања од страна на Друштвото до АЛБ-СИГУРАЦИОН Албанија, не се доставени имајќи предвид дека во 2017 година не е склучен ниту еден договор за осигурување со суми на осигурување над максималните самопридржаи на Друштвото.

8. Одобрување на попусти на премија за склучени договори за задолжително осигурување од автомобилска одговорност и зелени картони

Наод

Во текот на 2015 година, Друштвото одобрило попусти на премија за склучени договори за задолжително осигурување од автомобилска одговорност и зелен картон во износ од 1.976 илјади денари (2013: 5911 илјади денари), спротивно на член 3 став 4 од Законот за задолжително осигурување во сообраќајот.

Иако се забележува значајно намалување на трошоци по основ на одобрени попусти на премија за склучени договори за задолжително осигурување во споредба со 2013, сепак Друштво сепак не е во целост усогласено со важечката законската регулатива.

Импликации

Изложување на Друштвото на поголеми трошоци во услови кога Друштвото се соочува со потешкотии за одржување на ликвидноста во работењето.

Неусогласеноста со законската регулатива, може да го изложи Друштвото на дополнителни обврски од страна на регулаторот како резултат на нецелосно почитување на законската регулатива.

Препорака

Друштвото во целост да го усогласи своето работење во важечката законска регулатива.

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Почнувајќи од 1 јануари 2015 година, Друштвото вовеле забрана за издавање на книжни одобренија за задолжително осигурување, за физички и за правни лица, односно го усогласи своето работење со важечката Законска регулатива и постапува согласно член 3 став 4 од Законот за задолжително осигурување во сообраќајот.

Проследување со ревизијата заклучно со 31 декември 2015

Во текот на 2015 година, Друштвото одобрило попусти на премија за склучени договори за задолжително осигурување од автомобилска одговорност и зелен картон во износ од 2.010 илјади денари (2014: 3.027 илјади денари), спротивно на член 3 став 4 од Законот за задолжително осигурување во сообраќајот.

Препораката во однос на одобрување на попусти на премија за склучени договори за задолжително осигурување од автомобилска одговорност и зелени картони останува со 31.12.2015.

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Почнувајќи од 1 јануари 2015 година, Друштвото вовеле забрана за издавање на книжни одобренија за задолжително осигурување, за физички и за правни лица, односно го усогласи своето работење со важечката Законска регулатива и постапува согласно член 3 став 4 од Законот за задолжително осигурување во сообраќајот. Евидентираниите попусти на премија за склучени договори за задолжително осигурување од АО и ЗК во 2015 година, во најголем дел се однесуваат на дадените попусти од претходната 2014 година и еден дел се финансиски попусти за долгогодишни осигуреници на Друштвото.

Проследување со ревизијата заклучно со 31 декември 2016

Во текот на 2016 година, идентификувавме дадени попусти на премија за склучени договори за задолжително осигурување од автоодговорност и зелен картон.

Препораката останува и со 31.12.2016

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

По извршената теренска супервизија од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување и донесената Одлука од страна на Управниот одбор на Друштвото со која строго се забранува давањето попусти на задолжителните осигурувања, Друштвото од месец мај 2016 година, склучува договори за осигурување од Класата 10 - Осигурување на сопствениците на моторни возила од одговорност за штети предизвикани на трети лица без да одобрува попусти, односно престана да одобрува попусти на премијата за осигурување надвор од Тарифата на премии за осигурување на сопствениците на моторни возила од одговорност за штети предизвикани на трети лица.

Проследување со ревизијата заклучно со 31 декември 2017

Во текот на 2017 година, не идентификувавме дадени попусти на премија за склучени договори за задолжително осигурување од автоодговорност и зелен картон. Препораката е отстранета со 31.12.2017.

9. Евиденција на штети на пресечен датум

Наод

Во текот на извршување на нашите процедури идентификувавме вкупно 552 илјади денари евидентирана резерва за настанати и пријавени за штети (РБНС) во 2015 година која што се однесува на штети коишто биле пријавени во 2014 година и законскиот рок на нивно евидентирање и резервирање во рок од 2 работни дена од датумот на пријавата е датум во 2014 година.

Ваквото отстапување за евидентирање и резервирање од законски утврдениот рок од 2 работни дена од датумот на пријава на штетата беше идентификувано и во текот на постапките извршени за тестови на детали на штети настанати во текот на 2014 година вклучени во книгата на штети.

Импликации

Ненавременото евидентирање на пријавените штети може да доведе до прелевањето на резервите за штети на крај на периодот за известување што доведува до несоодветен приказ на резервата за штети на 31 декември 2014 година.

Неусогласеноста со законската регулатива, може да го изложи Друштвото на дополнителни обврски од страна на регулаторот како резултат на нецелосно почитување на законската регулатива.

Препорака

Друштвото треба да воспостави систем за навремено евидентирање на пријавите на штети со што ќе обезбеди навремено нивно резервирање како и систем на интерни контроли кој што ќе осигура усогласеност на друштвото со законските регулативи.

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Во врска со наодот на надворешната ревизија, даваме следно објаснување:

- утврдениот износ од 552.000,00 денари евидентирана резерва за настанати и пријавени за штети (РБНС) во 2015 година, претежно се однесува за нематеријални штети каде што, заради карактерот и природата на оштетните барања, а заради мериторно решавање на штета, се потребни дополнителни податоци кои често се грешни како на пример: податоци во полициски записник за сообраќајна незгода каде што доста често има грешни податоци (згрешен назив на осигурителна компанија, идентификување на број на полиса), неуредно полномошно и сл. поради што се пробива утврдениот рок (2 дена).
- истите проблеми се јавуваат не ретко и кај материјални штети.

Овој проблем е воочен од страна на менаџментот и веќе се превземаат активности за негово решавање. Сега оштетните барања, по заверка во архива на Друштвото, одат директно кај администраторот за штети, а не како досега кај ликвидаторот кој ги утврдувал недостаоците во поглед на комплетирање на документација потребна за мериторно решавање на штети.

Проследување со ревизијата заклучно со 31 декември 2015

Во текот на извршување на нашите процедури идентификувавме штети (пр. 90100200001/16) на вкупен износ од 172 илјади денари евидентирана резерва за настанати и пријавени штети (РБНС) во 2016 година која што се однесува на штети коишто биле пријавени во 2015 година и законскиот рок на нивно евидентирање и резервирање во рок од 2 работни дена од датумот на пријавата е датум во 2015 година.

Со 31 декември 2015 година воочено е намалување на бројот на вакви штети, но препораката останува земајќи во предвид дека сеуште постојат отстапувања од законски утврдениот рок.

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Со настанатите промени во Раководството на Друштвото, посебно во Втората половина на 2015 година, во Друштвото значително е подобрена примената на Законската регулатива, односно почитувањето на законскиот рок од 2 дена на евидентирање и резервирање на предметите за надоместување на штети. Нагласените отстапувања од законски утврдениот рок од 2 дена за евидентирање и резервирање на примените предмети за надоместување на штети, во 2015 година се однесува за мал број на штети, за кои постојат објективни причини зашто не е испочитуван законскиот рок од 2 дена.

Проследување со ревизијата заклучно со 31 декември 2016

Во текот на извршување на нашите процедури идентификувавме штети (пр. 90100600003/17) на вкупен износ од 154 илјади денари евидентирана резерва за настанати и пријавени штети (РБНС) во 2017 година која што се однесува на штети коишто биле пријавени во 2016 година и законскиот рок на нивно евидентирање и резервирање во рок од 2 работни дена од датумот на пријавата е датум во 2016 година.

Со 31 декември 2016 година воочено е намалување на бројот на вакви штети, но препораката останува земајќи во предвид дека сеуште постојат отстапувања од законски утврдениот рок.

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Во врска со овој наод, како што и Вие заклучувате, во 2016 година има подобрување на примената на Законската регулатива од страна на Друштвото во делот на евидентирањето и резервирањето на пријавените предмети за надоместување на

штети, односно Друштвото го запазува законскиот рок од 2 работни дена на евидентирање и резервирање на пријавените штети во текот на цела 2016 година.

Проследување со ревизијата заклучно со 31 декември 2017

Во текот на извршување на нашите процедури идентификувавме 4 штети на вкупен износ од 1.300 илјади денари евидентирана резерва за настанати и пријавени штети (РБНС) во 2018 година која што се однесува на штети коишто биле пријавени во 2017 година и законскиот рок на нивно евидентирање и резервирање во рок од 2 работни дена од датумот на пријавата е датум во 2017 година.

Одговор на раководството 31 декември 2017 (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Во 2018 година, Друштвото во целост го има усогласено своето работење со важечката Законска регулатива и така ќе продолжи во иднина.

10. Ажурирање на резервација за штети

Наод

Согласно Правилникот за минималната содржина на евиденцијата и начинот на пријава, резервација и ликвидација на штети од страна на Друштвата за осигурување, "со секое дополнително обезбедување на доказна документација која укажува на промена на иницијално резервираниот износ на штетата, друштвото е должно да врши промени во резервите на штети во рок од три дена од денот на прием на дополнителната документација."

При извршување на нашите ревизорски процедури утврдивме случаи на штети кои што се пријавени, но нерешени кај кои резервацијата на 31 декември 2014 година не е во согласност барањата од Правилникот т.е. Друштвото има прикажано помала резервација во однос на резервацијата која што би се прикажала доколку би се зела во предвид дополнителната документација (пр. штета бр. 00100000588/13, 00100600866/12, 00100900691/14).

Импликации

Ненавременото ажурирање на резервата за настанати и пријавени но, нерешени штети доведува до потценување на техничките резерви за штети.

Препорака

Раководството треба да воспостави систем на интерни контроли кои што ќе го мониторираат навременото ажурирање на резервата за настанати и пријавени штети и ќе врши постојан мониторинг на адекватноста на резервациите.

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Во врска со горенаведените штети го даваме следното објаснување:

1.Штета бр.866/12, поставената резервација на денот на приемот на тужбата е во согласност со нашите наводи во одговорот во тужба и во текот на целокупната постапка. Во случајот од наша страна го оспоривме основот на тужбата при што баравме судот да утврди придонес на страна на тужителката поради возење во возило управувано од лице за кое постои сомнеж дека е под дејство на алкохол. Исто така се оспоруваше и висината на туженото барање по однос на претрпените повреди при што сметавме дека согласно медицинските вештачење во предметот и судската пракса, резервираниот износ е адекватен. По добивање на превостепената пресуда поради сите горенаведени причини беше изјавена жалба како од наша страна така и од страна на тужителката кои жалби беа одбиени.

2.Штета бр.691/14, во конкретниот случај, а по примеот на тужбата и поставување на резервацијата беше спорен како основот така и висината на тужбеното барање. Од

страна на в.л. сообраќаен инженер бевме известени дека постои основ за надомест на штета, но во текот на постапката и понатаму остана спорна висината на тужбата па во таа насока изнесовме соодветни наводи и во текот на првостепената постапка и во текот на жалбената постапка. Имено во конкретниот случај со медицинско вештачење се утврди дека тужителот се здобил со телесна повреда а не со ТЕШКА ТЕЛЕСНА ПОВРЕДА, што значи за нас беше очекувано да биде досуден износ во рамките на резервацијата бидејќи истата е реално поставена ако се има во предвид видот и карактерот на повредите. Во таа насока беа и изнесените жалбени наоди дека за телесна повреда досудениот износ е превисоко одмерен. Изјавените жалби од двете страни повисокиот суд ги одби.

Штета бр.588/13, во конкретниот случај од наша страна беше оспорена само висината на тужбеното барање. Повредата со која што се имаше здобиено тужителот според медицинското вештачење немаше оставено трајни последици по неговиот живот, по кое нешто и ние се водевме во текот на целата постапка. На овие околности беше изјавена и нашата жалба дека превисоко е досуден износ во првостепената постапка за повреда на лумбален пршлен без никакви последици по неговиот живот, што ни даваше за право да очекуваме намалување на тужбеното барање во второстепената пресуда. Изјавените жалби од двете страни повисокиот суд ги одби.

Во врска со наодот по оваа точка, Друштвото ќе воспостави поригорозен систем на интерни контроли за следење на обработката на штети со единствена цел за навремено ажурирање на резервата за настанати и пријавени штети, како и ќе врши постојан мониторинг на адекватноста на резервациите.

Проследување со ревизијата заклучно со 31 декември 2015

При извршување на нашите ревизорски процедури во 2015 утврдивме штети кои што се пријавени, и резервирани кај кои постојат индикации дека резервацијата на 31 декември 2015 година не е ажурирана соодветно на документацијата која Друштвото ја има прибавено. Освен тоа кај некои од овие штети увидовме дека последователно во јануари 2016 година се ликвидирани на поголем износ од износот на кој што биле резервирани на 31 декември 2015 со што се потврдува наодот дека Друштвото не извршило соодветно ажурирање на резервацијата согласно регулативата (пр. 00100200680/11, 00102200582/13 и 00100800356/14).

Со 31 декември 2015 година препораката за навремено ажурирање на резервација на штети останува.

Дополнително врз основа на ревизорските постапки, утврдивме дека во текот на 2015 година ненавременно ажурирање на нематеријалните вонсудски штети и тоа:

- Нашите постапки укажаа дека кај штетите предмет на наша анализа (како на пр. 00100200798/15, 00100001708/15, 00100002098/15, 00100802150/15, 00100802146/15, 00100402097/15), Друштвото имало на располагање мислење од специјалист (со кого има потпишано Договор за надворешни услуги) чиешто мислење укажува на износот на кој штетата би се решила во вон-судска и судска постапка, но сепак

Друштвото не превзело активности за ажурирање на резервацијата за овие штети. Последователната вон-судска спогодба кај дел од овие штети потврдува дека Мислењето од специјалистот укажувало објективна проценка на штета отколку поставената резерва.

- Во најголем дел, резервацијата на овие штети не била променета од иницијално поставениот износ. Дополнително, од анализа на книгата на пријавени и резервирани штети воочивме дека при зголемување на бројот на нематеријални штети за 34% во споредба со 2014 година, има зголемување на износот на техничките резерви за 3% споредено со 2014 година.

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Во 2015 година во Друштвото значително е подобрена примената на Законската регулатива и почитувањето на законскиот рок за промена на резервацијата на поединечните предмети за надоместување на штети по добивање на дополнителна документација по истите. Нагласените отстапувања од законски утврдениот рок од 3 дена за промена на резервацијата по поедини на примените предмети штети, во 2015 година се однесува за мал број на штети, за кои постојат објективни причини зашто не е испочитуван законскиот рок за промена на резервацијата, односно за ажурирање на резервацијата.

Проследување со ревизијата заклучно со 31 декември 2016

При извршување на нашите ревизорски процедури во 2016 утврдивме штети кои што се пријавени, и резервирани кај кои постојат индикации дека резервацијата на 31 декември 2016 година не е ажурирана соодветно на документацијата која Друштвото ја има прибавено. Освен тоа кај некои од овие штети увидовме дека последователно во 2017 година се ликвидирани на поголем износ од износот на кој што биле резервирани на 31 декември 2016 со што се потврдува наодот дека Друштвото не извршило соодветно ажурирање на резервацијата согласно регулативата (пр. 00100202381/15, 00100400513/13 и 00100202121/14).

Со 31 декември 2016 година препораката за навремено ажурирање на резервација на штети останува.

Исто така идентификувавме дека две штети не беа вклучени во РБНС, штета број. 90400100049/12 и штета број 90400800043/12, додека пак две штети се вклучени во РБНС но треба вонсудски да се водат, штети број 00100401482/14 и 00100400070/14.

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Во врска со наодот по оваа точка, нагласуваме дека во Друштвото и во 2016 година се постапува согласно Законската регулатива и се почитува законскиот рок од 3 дена за промена на резервацијата на поединечните предмети за надоместување на штети по добивање на дополнителна важечка документација по истите.

Што се однесува до нагласените штети, како што појаснивме и во претходниот допис до Вас, појаснувањата на Секторот за штети за тоа што не се направени ажурирања на резервациите за истите со состојба на 31.12.2016 година се како што следи:

1. За Штета со бр. 00100202381/15, напоменуваме дека се работи за нематеријална штета од осигурување од АО во судска постапка и се работи за регресен предмет. Резервираниот износ е 700.000,00 денари и сметаме дека согласно расположивата документација е правилно утврден. Исто така, напоменуваме дека тужителот е во својство на сопатник во возилото управувано од возач без возачка дозвола, од кој понатаму Друштвото ќе бара рефундација на исплатениот износ;
2. За Штета со бр. 00100400513/13 напоменуваме дека се работи за нематеријална штета од осигурување од АО во судска постапка со спорен правен основ. Резервираниот износ е 2.000.000,00 денари и сметаме дека е правилно утврден имајќи предвид дека и другото возило со странски регистарски таблички има одговорност за настанување на штетниот настан од 40% утврден во претходна кривична постапка;
3. За Штета со бр. 00100202121/15, напоменуваме дека се работи за материјална штета од осигурување од АО во процес на обработка и со сеуште нејасен основ. Резервираниот износ е 1.125.368,00 денари и сметаме дека е правилно утврден затоа што за истиот штетен настан (сообраќајна незгода) од друго Друштво за осигурување (Сава Осигурување) веќе е исплатен надоместок со поделена одговорност (50/50);
4. За Штета со бр. 90400100049/12, напоменуваме дека се работи за нематеријална штета од осигурување од АО во судска постапка и се работи за регресен предмет. Резервираниот износ е 1.000.000,00 денари и сметаме дека согласно расположивата документација е правилно утврден. Исто така, напоменуваме дека тужителот е малолетно лице и спорен е правниот основ и висината затоа што нема утврдено целосна одговорност кај нашиот осигуреник и од кој понатаму Друштвото ќе бара рефундација на исплатениот износ;
5. За Штета со бр. 90400800043/12, напоменуваме дека се работи за нематеријална штета од осигурување од АО во судска постапка и се работи за регресен предмет. Резервираниот износ е 900.000,00 денари и сметаме дека согласно расположивата документација е правилно утврден, односно имаме претходна промена на резервираниот износ од почетна резервација на 400.000,00 денари и по добивање на тужба на 29.04.2014 година и поведување на судски спор направена е промена на резервниот износ на 900.000,00 денари. За овој предмет сеуште е во тек судската постапка; и
6. Што се однесува за Штетите со бр. 00100401482/14 и 00100400070/14, во Првиот Квартал од 2017 година, истите се евидентирани во Евиденција на штети од Гарантен фонд затоа што во 2016 година сме направиле превид и за истите сме утврдиле и резервирани износи.

Проследување со ревизијата заклучно со 31 декември 2017

При извршување на нашите ревизорски процедури во 2017 утврдивме штети кои што се пријавени, и резервирани кај кои постојат индикации дека резервацијата на 31 декември 2017 година не е ажурирана соодветно на документацијата која Друштвото ја има прибавено. Освен тоа кај некои од овие штети увидовме дека последователно во 2018 година се ликвидирани на поголем износ од износот на кој што биле резервирани на 31 декември 2017 со што се потврдува наодот дека Друштвото не извршило соодветно ажурирање на резервацијата согласно регулативата (пр. 00100202381/15, 00100400513/13 и 00100202121/14).

Со 31 декември 2017 година препораката за навремено ажурирање на резервација на штети останува.

Одговор на раководството заклучно со 31 декември 2017 (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Во врска со овој наод, сметаме дека ненавременото ажурирање на резервациите на нагласените штети се јавува како исклучок, бидејќи, основот на барањето кај дел од истите било спорно во целост, од тогашното Раководство на Друштвото, било одлучено да се одбие проширувањето и да не се отвораат нови броеви на штети, како и истите, дополнително да се отворат по прием на тужбено барање со цел на евиденција на тужбено барање.

11. Системска ликвидација на штети

Наод

При извршување на нашите ревизорски процедури утврдивме случаи (на пр. 00102201955/13, 00100600174/14, 00500400098/14) во коишто штетите за кои што е испратено писмо за решавање на штетата, нивната ликвидација во системот е извршена непосредно пред фактичката исплата на штетата, а не во моментот кога е испратено писмото што во смисла на член 15 од Правилникот за минималната содржина на евиденцијата и начинот на пријава, резервација и ликвидација на штети од страна на Друштвата за осигурување претставува моментот на решавање на штетата. Како резултат на тоа системската ликвидација на штетите се врши врз база на паричниот тек, а не врз база на фактичката ликвидација на штетата што доведува до натценување на резервата, а потценување на трошокот за исплатени штети и на обврската за исплата на штети.

Импликации

Ненавремената системска ликвидација доведува до ризик од неусогласеност со законската и подзаконската регулатива како и ризик од ненавремена исплата на ликвидираните штети.

Препорака

Друштвото во целост да го усогласи своето работење во важечката регулатива.

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Во врска со наодот по оваа точка, Друштвото во 2015 година ќе воспостави по ригорозно следење на роковите за обработка на штети и ќе ја усогласи системската ликвидација на штетите со важечката регулатива.

Проследување со ревизијата заклучно со 31 декември 2015

Врз основа на извршените ревизорски постапки во 2015 година идентификувавме штети кај кои Албсиг испратил писмо со известување до клиентот каде му се доставува вон-судска спогодба за штета, како и правна поука дека има право во рок од 8 дена да поднесе приговор. Со оглед на тоа што износот е искомунициран писмено до странката, нашето разбирање е дека преставува неспорен дел од штетата, со што обврската станала веројатна и ги исполнил условите да биде ликвидиран, и да не стои во книгата на резервирани штети. Овој вид на штети Албсиг ги евидентира како резервирани штети, се до моментот на плаќање. Со крај на година идентификувавме 10 штети кои што и покрај потпишаната вон-судска спогодба во 2015 година, штетата не била системски ликвидирана.

Со 31.12.2015 препораката за системска ликвидација на штети останува.

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Друштвото во 2015 година ги зајакна контролите кај сите Процеси за штети, почнувајќи од евидентирањето и почетното резервирање, обработката и ликвидацијата па се до исплатата на штетите и во најголем дел од овие Процеси се постапува согласно Законската регулатива. Во врска со наодот по оваа точка, може да се констатира дека се работи за изолирани, мал број на случаи на неусогласеност на системската ликвидација со важечката регулатива во споредба со бројот и износот на вкупно ликвидирани и исплатени штети во 2015 година. Друштвото во иднина ќе продолжи да ги контролира сите процеси на штети и посебно извршителите на истите и за утврдените неправилности ќе презема соодветни активности и казнени мерки согласно Закон и Актите на Друштвото.

Проследување со ревизијата заклучно со 31 декември 2016

Врз основа на извршените ревизорски постапки во 2016 година идентификувавме штети кај кои Албсиг испратил писмо со известување до клиентот каде му се доставува вонсудска спогодба за штета, како и правна поука дека има право во рок од 8 дена да поднесе приговор. Со оглед на тоа што износот е искомунциран писмено до странката, нашето разбирање е дека преставува неспорен дел од штетата, со што обврската станала веројатна и ги исполнил условите да биде ликвидиран, и да не стои во книгата на резервирани штети.

Со 31 декември 2016 година препораката за системска ликвидација на штети останува.

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Во врска со наодот по оваа точка, нагласуваме дека согласно Интерните процедури во Секторот за штети, вонсудска обработка, односно ликвидација на штети се врши врз основа на вонсудска спогодба која претставува двостран правен акт за кои се согласни двете страни и тоа Друштвото од една страна и оштетениот од друга страна.

Самиот процес на изготвување и заверката на спогодбата претставува за нас како Друштво, правна сигурност дека оштетениот е согласен со понудениот износ по основ на надомест на штета и дека нема да покрене судски спор или евентуално доколку не е согласен со понудениот износ за надомест, да поднесе приговор по истиот.

Проследување со ревизијата заклучно со 31 декември 2017

Врз основа на извршените ревизорски постапки во 2017 година идентификувавме штети кај кои Друштвото испратило писмо со известување до клиентот каде му се доставува вонсудска спогодба за штета, како и правна поука дека има право во рок од 8 дена да поднесе приговор. Со оглед на тоа што износот е искомунциран писмено до странката, нашето разбирање е дека преставува неспорен дел од штетата, со што обврската станала веројатна и ги исполнил условите да биде ликвидиран, и да не стои во книгата на резервирани штети.

Со 31 декември 2017 година препораката за системска ликвидација на штети останува.

Одговор на раководството со 31 декември 2017 (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Во врска со наодот по оваа точка, може да се констатира дека се работи за мал број на случаи на неусогласеност на системската ликвидација на штети со важечката Регулатива. Друштвото во иднина ќе продолжи да ги контролира сите процеси на штети и ќе ја усогласи системската ликвидација на штетите со важечката регулатива.

12. Методологија на пресметка на техничките резерви за настанати непријавени штети (ИБНР резерви)

Наод

Друштвото врши проценка на техничките резерви на настанатите, а непријавени штети за автоодговорност (класа 10) врз основа на следната методологија:

- Цхаин Ладдер (ЦЛ - Chain Ladder) методот, врз основа на триангулација на ликвидирани штети, кој се користи за проценка на резервите за штети;
- триангулацијата на ликвидирани штети не вклучува штети со големи износи чишто збирен износ би надминал 1.000 илјади МКД, за 2017 нивниот број изнесува 43 штети;
- резервата за штети со големи износи се утврдува одделно со маргина која се применува на резервите за настанати но непријавени штети (ИБНР резерви). Се претпоставува дека структурата на исплатата на настанати но непријавени штети (ИБНР резерви) во иднина ќе биде слична со онаа што може историски да се набљудува, каде 11% од исплатите се однесуваат на големи штети. Оттука, пресметката на техничките резерви за настанати но непријавени штети (ИБНР резерви) со Цхаин Ладдер (ЦЛ) методот се заснова на триангулација на ликвидирани штети се дели со фактор 89% со цел да ги покрие и исплатите на поголемите штети.
- за пресметката на техничките резерви за настанати но непријавени штети (ИБНР резерви) Друштвото го користи историското искуство за исплата на штетите во последните 7 години. "Таил фактор" кој го користи друштвото изнесува 1.

Ние забележавме дека со методологијата која се користи од страна на Друштвото ултимате лосс ратио би бил 40%-44% за сите години на настан, што е далеку под пазарниот показател во индустријата (45%-50%). Како можни причини за тоа, ние ги воочивме следниве:

- Претпоставките кои се користат од Друштвото при пресметката на ИБНР резервите укажуваат на агресивен пристап земајќи го во предвид историскиот тренд и пазарниот показател;
- Тековната методологија која се применува за проценка на резервите за штети за големи штети може да даде поттценети резултати. Процесот на ликвидација на штети во Друштвото е таков што исплатата на големите штети се одвива со значајни одложувања. За разлика од вообичаените исплати на штети, ликвидацијата на штетите со големи износи бележи поинаков тренд. Затоа, коефициентот на плаќање на големи штети којшто во моментот се користи за корекција на ИБНР резервите не ги вклучува значајните исплати за штетите во годините на настан коишто ќе бидат исплатени во иднина;

-
- Резервите за настанати и пријавени но неисплатени штети (РБНС резерви) се значително потценети поради недостаток на навремено ажурирање на резервата врз основа на новите настани, како и врз основа на пропишаниот Правилник. Голем дел од ова поттценување се однесува на големи штети. Постојат многу пријавени штети, кои не се означени како големи штети, но кои во иднина ќе станат големи. Како правило, методот Цхаин Ладдер, заснован на триангулација на ликвидирани штети, ќе овозможи да се надомести поттценетиот износ на резервите за настанатите и пријавени но неисплатени штети (РБНС резерви). Сепак, техничките резерви за настанати непријавени штети (ИБНР резерви) проценети според триангулација на ликвидирани штети со исклучување на големите штетите, нема да ги надоместат поттценетите резерви за настанати и пријавени но неисплатени штети (РБНС резерви) за големи штети.
 - Не постојат расположливи сигурни податоци за бројот на пријавени големи штети, што може да се искористат за проценка на резервите за штети со користење на frequency severity методот (frequency severity method).

Импликации

Постои висок ризик дека резервите за штети (ИБНР заедно со РБНС) кои се формирани со 31 декември 2017 во класата Автоодговорност да се значајно потценети. Главна причина за ова е потценувањето на резервите за големи штети и модификациите во развојниот модел базирани на прилично агресивни претпоставки.

Историските пресметки на ИБНР резервата за Автоодговорност покажуваат дека се потценети во последните неколку години.

Поради тоа, ние не бевме во можност да утврдиме дали се потребни дополнителни корекции во однос на направената резервација за штети на Друштвото и потенцијалниот ефект на таквите корекции кои може да има ефект на неусогласеноста со законските барања за минимално пропишан капитал на адекватност и нивото на вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви.

Препорака

Друштвото треба да ги ажурира претпоставките за пресметка на ИБНР резервата во класата автоодговорност.

Tail Факторот треба да се процени врз основа на достапните историски набљудувања. Надоместокот за големи побарувања треба да се пресмета врз основа на frequency severity method (вклучувајќи ги и сите потенцијални потценувања на RBNS). Методите врз основа на просечен износ на штети или претпоставениот краен сооднос на штетите би овозможиле поадекватно ниво на IBNR. Ваквите методи ќе овозможат да се надминат проблемите со квалитетот на податоците во триаголниците и потенцијалното потценување на резервата RBNS.

Претпоставките кои се користат за пресметка на резервите за штети треба да вклучат и некоја маргина на претпазливост за да се вклучи неизвесноста во извршената пресметка.

Набљудуваните трендови треба да се земат во предвид, но само доколку може да се поткрепат со соодветни статистички анализи.

Друштвото, исто така, треба да разгледа и други методологии за целите на тестирање, како што се Цхаин Ладдер методот врз основан на триангулација на настанати штети или Борнхуеттер-Фергусон методот, како дополнително уверување за адекватноста на техничките резерви.

Дополнително, Друштвото треба да размисли за тестирање на ИБНР резервата, одделно за телесни повреди и материјални штети како резултат на значајните разлики во развојните карактеристики на овие типови на штети (во зависност од расположливоста и сигурноста на податоците).

Со 31.12.2017 препораката останува како и за 2016 и 2015 година.

Одговор на раководството со 31 декември 2017 (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Во текот на 2018 година, Друштвото ќе постапи во согласност со горенаведената препорака.

13. Вонсудски спогодби со рок за исплата во рок од 30 денови

Наод

Во 2015 Албсиг започнува со изготвување на предлози за вонсудска постапка со осигуреници каде е наведен рок од 30 дена за исплата на штетата. Според Правилникот за минимална содржина на евиденцијата и начинот на пријава, резервација и ликвидација на штети од страна на друштвата за осигурување, член 15, по решавање на штетата, друштвото е должно писмено да го извести подносителот на отштетното побарување за решената штета, при тоа наведувајќи: износ на надомест на штетата, можноста и рокот за доставување претставка кон друштвото во случај на незадоволство на клиентот и рокот за исплата на штетата кој не смее да биде подолг од 14 дена од денот на ликвидација на штетата. Со испраќање на предлози за вонсудска постапка со рок од 30 дена за исплата на штета, Албсиг не е во согласност со барањата од регулаторот.

Импликации

Неусогласеноста со законската регулатива, може да го изложи Друштвото на дополнителни обврски од страна на регулаторот како резултат на нецелосно почитување на законската регулатива.

Препорака

Друштвото треба да го усогласи своето работење со важечките законски барања во врска со рокот за исплата на штета.

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Во врска со наодот по оваа точка, Друштвото истакнува дека во Втората половина на 2015 година за подобрување на Процесот на обработка на предметите за штети, уште во фазата на обработка пред да се изврши конечна ликвидација на поединечните штети, започна со изготвување на предлози за вонсудска постапка со отштетените лица, баратели на надоместок на штети, кои предлози во форма на предлог-спогодби им се испраќаа на отштетените лица, баратели на надоместок на штети и во истите е наведен рок од 30 дена за постапување, односно за исплата на штетата, доколку и тие се сложуваат со предложените износи за надоместок на штета. Бидејќи се работи за предлози кои се доставуваат уште во фаза на обработка на штетите, сметаме дека Друштвото само ја подобрува комуникацијата со отштетените лица за спогодбено решавање на предметите за штети.

Проследување со ревизијата заклучно со 31 декември 2016

И во 2016 Албсиг има склучено вонсудска спогодби со осигуреници каде е наведен рок од 30 дена за исплата на штетата. Со 31.12.2016 препораката останува како и за 2015 година.

Одговор на раководството (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Во врска со овој наод, Друштвото, веднаш по добивањето на Наредбата за отстранување на неправилности од Агенцијата за супервизија на осигурување во месец мај 2016 година, во однос на неусогласеноста на Друштвото со членот 975 став 1 и 2 од Законот за облигациони односи, го промени наведениот рок во вонсудските спогодби од 30 на 14 дена за исплата на штети и со тоа целосно го усогласи своето работење со важечките Законски барања во врска со рокот за исплата на штета.

Проследување со ревизијата заклучно со 31 декември 2017

И во 2017 Албсиг има склучено вонсудска спогодби со осигуреници каде е наведен рок од 30 дена за исплата на штетата. Со 31.12.2017 препораката останува како и за 2016 и 2015 година.

Одговор на раководството со 31 декември 2017 (вклучувајќи го и одговорното лице и дата на имплементација)

Во врска со овој наод, Друштвото, го промени наведениот рок во вонсудските спогодби од 30 на 14 работни дена за исплата на штети и со тоа целосно го усогласи своето работење со важечките Законски барања во врска со рокот за исплата на штета.

Прилог 3 - Преглед на корекциите на финансиските извештаи на друштвото за осигурување предложени од страна на друштвото за ревизија

Албсиг АД Скопје

Извештај за извршената ревизија на Друштвото за 2017 година

99

Прилог 4 - Извештај за состојбата и промените на техничките резерви

4.1 Состојба на техничките резерви на почетокот и на крајот на деловна година и промената во износот на техничките резерви во текот на годината

Во илјади денари	2017			2016		
	Бруто	Реосигурување	Нето	Бруто	Реосигурување	Нето
Пријавени штети	119.066	-	119.066	116.341	-	116.341
Настанати, но непријавени штети	95.660	-	95.660	46.798	-	46.798
Резерви за индиректни трошоци	2.247	-	2.247	1.488	-	1.488
Резерви за директни трошоци	1.073	-	1.073	816	-	816
Преносна премија	153.223	-	153.223	159.372	-	159.372
	371.269	-	371.269	324.814	-	324.814

Промена во износот на нето техничките резерви

	2016	2016
На 1 јануари	324.814	366.233
Пријавени штети	2.725	(28.583)
Настанати, но непријавени штети	48.862	21.185
Резерви за индиректни трошоци	258	1.411
Резерви за директни трошоци	759	2.169
Преносна премија	(6.149)	(809)
На 31 декември	371.269	324.814

4.2 Мислење во однос на методите за пресметка на техничките резерви

Заради трајно обезбедување на извршувањето на обврските по договорите за осигурување Друштвото формира технички резерви кои се состојат од:

- Резерви за преносни премии
- Резерви за штети
- Резерви за индиректни трошоци
- Резерви за директни трошоци

Друштвото пресметува бруто технички резерви и технички резерви нето од реосигурување и/или соосигурување на последниот ден од тековниот пресметковен период (на крајот на секој квартал).

Резерви за преносни премии се издвојуваат за секој договор за осигурување поединечно, во висина на оној дел од бруто полисираната премија што се пренесува во идниот пресметковен период во сооднос меѓу истечениот осигурителен период и преостанатиот период до истекот на договорот за осигурување. Поединечната пресметка на резервите за преносни премии за секој договор за осигурување каде ризикот е рамномерно распределен за целото времетраење на истиот, се врши по методот „про рата темпорис“.

Вообичаеното времетраење на договорите за осигурување е една година.

Резерви за штети се издвојуваат во висина на проценетите обврски кои Друштвото е должно да ги подмири, врз основа на договорите за осигурување каде што осигурениот настан се појавил до крајот на пресметковниот период, без оглед дали настанот е пријавен, вклучувајќи ги сите трошоци кои произлегуваат од ненавремено извршување на обврските на Друштвото по комплетирани оштетени побарувања.

Друштвото врши проценка на очекуваниот износ за надоместок за секоја штета поединечно врз основа на прибраната документација.

Резервите за настанати, но непријавени штети се пресметуваат кај најголем дел од класите на осигурување со користење на методот триангулација на штети.

Резервите за повторно отворени штети Друштвото ги регистрира како развој на постојните штети. Резервите за повторно отворени штети, односно резервите за штети кои ќе бидат повторно отворени се третираат како дел од резервите за настанати и пријавени штети, односно од резервите за настанати, но непријавени штети.

Резервите за трошоци за обработка на штети: резервите за директни трошоци за обработка на штети не претставуваат интегрален дел од резервите за настанати и пријавени штети односно од резервите за настанати но непријавени штети и истите поединечно се проценуваат и евидентираат. Износот на резервите за индиректни трошоци за обработка на штети се утврдува како процент (0,91%) од резервите за настанати и пријавени штети, резервите за настанати, но непријавени штети и резервите за директни трошоци за обработка на штети.

Друштвото не пресметува резерви за бонуси и попусти.

Друштвото треба да издвојува други технички резерви за неистечени ризици. Резервите за неистечени ризици по класи на осигурување со состојба на 31.12.2017 изнесуваат нула.

Друштвото не издвојува еквизациона резерва на крајот на 2017 година.

4.3 Мислење за состојбата на техничките резерви дадено од страна на независен овластен актуар со оценка на состојбата и адекватноста на издвоените технички резерви

Техничките резерви беа предмет на проверка од страна на Ернст и Јанг. Како членови на тимот за ревизија одговорен за проверка на беа ангажирани независни актуари од Ернст и Јанг Полска (под водство на Марцин Садек, Партнер за актуарски услуги, овластен актуар со лиценца бр 0087 од 17 април 2001 година издадена од Полската Агенција за Финансиска Супервизија т.е. Polish Financial Supervision Authority). Нашите ревизорски постапки, меѓу другото вклучуваат:

- Усогласување на помошната евиденција на бруто полисираната премија со износите евидентирани во главна книга
- Тест на контроли и детали на претходно избран примерок на бруто полисираната премија
- Пресметка на нивото на резервата за преносни премии
- Усогласување на помошната евиденција на настанати и пријавени штети со износите евидентирани во главна книга
- Тест на контроли на избран примерок на настанати и пријавени штети
- Тест на детали на на избран примерок на настанати и пријавени штети

- Усогласување на помошната евиденција на исплатените штети со износите евидентирани во главна книга
- Тест на детали на на избран примерок на исплатени штети
- Тест дали пријавените штети, исплатените штети и бруто полисираната премија се евидентирани во соодветен период
- Преку одбраниот примерок проверка на списокот на судски спорови поведени против Друштвото
- Проверка на потребата од резерви на неистечени ризици
- Run-off анализа на резервите за штети на крајот на 2015 и 2016 година
- Пресметка на резервите за настанати, но непријавени штети за најзначајните класи на осигурување

Врз основа на спроведените постапки, нашиот заклучок беше дека нас не ни беше обезбедена доволна поддршка за одредени претпоставки на раководството во врска со поединечни случаи на пријавени, а неликвидирани штети, вообичаено судски случаи кои беа вклучени во нашите примероци за тестирање на штети. Ние исто така идентификувавме поединечни случаи на ненавремено евидентирање на штети. Како резултат на тоа, не бевме во можност да ја оцениме ефикасноста на системот на внатрешна контрола на Друштвото во врска со проценката на резервацијата за штети, а со тоа и не бевме во можност да обезбедиме достатен и соодветен ревизорски доказ преку спроведување единствено на суштински постапки.

Поради тоа, ние не бевме во можност да утврдиме дали се потребни дополнителни корекции во однос на направената резерва за штети на Друштвото.

4.4 Опис на преземените активности на друштвото за осигурување во однос на исполнување на препораките на друштвото за ревизија во претходната деловна година, заедно со оценка на ревизорот во однос на соодветноста на преземените активности

За годината завршена на 31 декември 2016 година, друштвото за ревизија има дадено препораки што се однесуваат на начинот на пресметка на резервите за настанати, но непријавени штети, како и во делот за резерви за настанати и пријавени штети. Друштвото за осигурување ги нема исполнето препораките кај пресметката за резервите за настанати, но непријавени штети. Кај резервите за настанати и пријавени штети Друштвото превзема активности за подобрување на ефективност на внатрешните контроли: формирана е комисија за штети над 3.000 евра која ја разгледува адекватноста на износот што е резервиран и што би бил предмет на решавање, кај нематеријалните штети се бара мислење од втор лекар специјалист и од адвокат специјално ангажиран за адекватноста на износот и поголема ангажираност кај ажурирањето на штетите, воочено е подобрување во навременоста на евидентирањето на настанати и пријавени штети во законски утврдениот рок (т.е. намален е бројот на штети евидентирани надвор од законски утврдениот рок од два дена).

4.5 Препорака на друштвото за ревизија со наведување на уочените слабости и ризици кои произлегуваат од начинот на издвојување на технички резерви

За годината завршена на 31 декември 2017 година друштвото за ревизија даде препорака во врска со методологијата за пресметка на техничките резерви за настанати а непријавени штети (IBNR резерви), како и препораки во врска со процесот на резерви за настанати и пријавени штети и се вклучени во писмото до раководството (Прилог 2) .

Прилог 5 - Извештај за состојбата и структурата на вложувањата на средствата кои ги покриваат техничките резерви и/или математичката резерва

5.1 Состојба и структура на вложувањата на средствата кои ги покриваат техничките резерви

	2017	2016
<i>Во илјади денари</i>		
Средства		
Парични средства и средства на банкарски сметки	4.811	3.817
Депозити во банки кои имаат дозвола од НБРМ	156.300	154.000
Хартии од вредност издадени од РМ или НБРМ - Државни записи	123.935	140.370
Акции и удели во инвестициски фондови	43.772	52.602
Друг вид на вложувања согласно правилата на АСО	-	-
	<u>328.818</u>	<u>350.789</u>
Обврски (Технички резерви)		
Резерви по договори за осигурување нето од делот на реосигурителот	218.046	165.442
Преносна премија нето од делот на реосигурителот	153.223	159.372
	<u>371.269</u>	<u>324.814</u>
Усогласеност на средствата и обврските	<u>(42.451)</u>	<u>25.975</u>

На 31 декември 2017 година, Друштвото не е усогласено со законската регулатива за потребното ниво на средства кои ги покриваат техничките резерви односно евидентиран е недостаток од МКД 42.451 илјади.

5.2 Мислење за преземените активности на друштвото за осигурување во однос на исполнување на препораките на друштвото за ревизија во претходната деловна година, заедно со оценка на ревизорот во однос на соодветноста на преземените активности

За годината што завршува на 31 декември 2016 година, друштвото за ревизија нема дадено препорака во врска со неусогласеност со законската регулатива во однос на нивото на средства кои ги покриваат техничките резерви. Во текот на 2016 година Друштвото е усогласено со законската регулатива за потребното ниво на средства кои ги покриваат техничките резерви.

5.3 Мислење за состојбата и структурата на вложувањата на средствата кои ги покриваат техничките и/или математичката резерва во однос на усогласеност со одредбите од Законот за супервизија на осигурување и подзаконските акти донесени врз основа на тој закон, со наведување на уочените слабости, неправилности и ризици кои проилегуваат од начинот на вложување на средствата кои ги покриваат техничките и/или математичката резерва, заедно со Препорака на друштвото за ревизија за отстранување на уочените слабости, неправилности и ризици.

На 31 декември 2017 година, Друштвото не е усогласено со законската регулатива за потребното ниво на средства кои ги покриваат техничките резерви. За годината завршена на 31 декември 2017 година друштвото за ревизија даде препораки во врска со неусогласеноста со законската регулатива и истите се вклучени во писмото до раководството (Прилог 2).

Прилог 6 - Извештај за состојбата и структурата на вложувањата на останатите средства (од капиталот)

6.1 Состојба и структура на вложувањата на останатите средства (од капиталот)

	2017	2016
<i>Во илјади денари</i>		
Средства		
Вложување на капиталот во недвижност	130.881	80.975
Вложување на капиталот во подружници, придружени друштва и заеднички вложувања	12.272	13.448
Вложување во останати пласмани	1.150	182
	<u>144.303</u>	<u>94.605</u>
Капитал		
Капитал на Друштвото	<u>144.189</u>	<u>142.228</u>

6.2 Мислење за преземените активности на друштвото за осигурување во однос на исполнување на препораките на друштвото за ревизија во претходната деловна година, заедно со оценка на ревизорот во однос на соодветноста на преземените активности

Со состојба на 31 декември 2016 година не беа утврдени неусогласености во поглед на структурата на вложувањата на останатите средства од капиталот.

6.3 Мислење за состојбата и структурата на вложувањата на останатите средства (од капиталот) во однос на усогласеност со одредбите од Законот за супервизија на осигурување и подзаконските акти донесени врз основа на тој закон, со наведување на уочените слабости, неправилности и ризици кои проилегуваат од начинот на вложувањата на останатите средства (од капиталот), заедно со препорака на друштвото за ревизија за отстранување на уочените слабости, неправилности и ризици кои проилегуваат од начинот на вложувањата на останатите средства (од капиталот).

Со состојба на 31 декември 2017 година беа утврдени неусогласености во поглед на структурата и лимитите на вложувањата на останатите средства од капиталот, т.е. вложувањети во недвижност изнесуваат 90,8% од капиталот и го надминуваат законски дозволеният максимален износ од 60% од капиталот. За годината завршена на 31 декември 2017 година друштвото за ревизија даде препораки во врска со неусогласеноста со законската регулатива и истите се вклучени во писмото до раководството (Прилог 2).

Прилог 7 - Извештај за спроведување на прописите за управување со ризик

7.1 Опис на видовите ризик на кои друштвото за осигурување е изложено во своето работење, особено опис на следните ризици: капитал и адекватноста на капиталот и усогласеност со минималните капитални барања, инвестициски ризик, кредитен ризик, валутен ризик, ризик кој произлегува од каматните стапки, реосигурување и ликвидност

7.1.1 Капитал и адекватноста на капиталот и усогласеност со минималните капитални барања

Друштвото управува со капиталот како би се осигурало дека Друштвото ќе биде во можност да продолжи да работи според принципот на континуитет, и во исто време да го максимизира повратот на акционерите.

Друштвото е должно да го одржува капиталот во однос на обемот на работата и класите во рамките на неживотното осигурување и/или реосигурување, во било кое време најмалку во висина на нивото на маргината на солвентност.

Агенција за супервизија како главен регулатор ја следи адекватноста на капиталот на Друштвото во целина. Друштвото е под директна супервизија од страна на регулаторот.

Капиталот на Друштвото согласно законските барања е составен од основен и дополнителен капитал и е пресметан на следниот начин:

При пресметка на основниот капитал на Друштвото се земаат во предвид следните ставки:

- уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- резерви на друштвото (законски и статутарни) кои не произлегуваат од договорите за осигурување;
- пренесена нераспределена добивка;
- нераспределена добивка од тековната година (по одбивање на даноците и останати придонеси, како и дивидендата предвидена за исплата), доколку износот на добивка е потврден од овластен ревизор.

При пресметка на основниот капитал на Друштвото за осигурување следните ставки ќе се сметаат за одбитни:

- сопствени акции кои ги поседува Друштвото за осигурување;
- долгорочни нематеријални средства;
- пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година.

Согласно Законот за супервизија на осигурување, законски утврдениот капитал на Друштвото треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргина на солвентност и на гарантниот фонд од ЕУР 3.000.000.

На 31 декември 2017 година капиталот на Друштвото, според пресметката на капиталот (образец КС) изнесува 144.189 илјади Денари односно 2.345 илјади Евра сметано по важечкиот курс на 31 декември 2017 година и не го исполнува законски пропишаниот минимум од 3 милиони Евра во однос на Гарантниот фонд, како што е пропишано во член 77 од Законот за супервизија на осигурувањето. Според пресметката на капиталот со состојба на 31 декември 2017 година Друштвото има недостаток на средства во однос на Гарантниот фонд во износ од 40.283.410 денари. За годината завршена на 31 декември 2017 година друштвото за ревизија даде препораки во врска со неусогласеноста со законската регулатива и истите се вклучени во писмото до раководството (Прилог 2).

Маргина на солвентност за годината што завршува на 31 декември 2017 година изнесува 56.374 илјади Денари.

7.1.2 Инвестициски ризик

Друштвото е изложено на инвестициски ризик примарно преку вложувањето на средствата кои ги покриваат техничките резерви. Во управувањето со овој ризик Друштвото се води од законски поставените лимити со Законот за супервизија на осигурувањето.

Друштвото управува со инвестицискиот ризик со правилен избор на вложување на средствата и со постојана опсервација на сите објавени финансиски индикатори, а се со цел Друштвото да има поврат на вложувањата и принос од истите, одоносно добра економска оправданост за вложувањата, и тоа со почитување на принципите на ликвидност, сигурност и рентабилност.

7.1.3 Кредитен ризик

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога осигурениците нема да ги исполнат своите финансиски обврски што произлегуваат од договорите за осигурување. Изложеноста на Друштвото изнесува максимално до износот на сметководствената вредност на побарувањата по основ на премија и останатите побарувања. Побарувањата по основ на премии се од голем број на клиенти и се на нормална комерцијална основа. Друштвото е изложено на кредитен ризик и преку средствата од реосигурување. Реосигурувањето, Друштвото го извршува преку матичното друштво кое ги склучува договорите за реосигурување на ниво на Групација и го преотстапува на Друштвото соодветниот дел од средствата, обврските, приходите и расходите по основ на реосигурување кои произлегуваат од ризиците и штетите од соодветните договори за осигурување.

Друштвото е изложено на кредитен ризик кај финансиските инструменти во однос на можната ненаплатливост од другите странки. Сепак земајќи во предвид дека Друштвото вложува во орочени депозити во домашни банки, не се очекува овие вложувања да не се повратат. Друштвото редовно ја анализира наплатливоста на вложувањата расположливи за-продажба и доколку е потребно, одредува соодветна исправка на вредноста.

7.1.4 Валутен ризик

Друштвото е изложено на валутен ризик преку трансакциите во странска валута и преку средствата и обврските во странска валута.

За да го избегне ризикот од негативното влијание на промената на девизните курсеви, Друштвото претежно има средства и обврски во евра. Друштвото не употребува посебни финансиски инструменти за намалувањето на овој ризик бидејќи таквите инструменти не се вообичаени во употреба во Република Македонија.

7.1.5 Ризик кој произлегува од каматните стапки

Изложеноста на Друштвото на каматен ризик првенствено произлегува од портфолиото на вложувања. Друштвото управува со овој ризик преку следење на движењето на каматните стапки на пазарот и обновување на договорите со деловните банки.

Краткорочните побарувања и обврски за осигурување и реосигурување не се директно осетливи на пазарните каматни стапки бидејќи се некаматносни.

7.1.7 Ликвидност

Најголемото ризик од ликвидност со кој се соочува Друштвото се дневните барања за расположливите парични средства во однос на појавата на штети од договорите за осигурување.

Друштвото управува со ликвидноста преку политиката за ризик на ликвидност која определува што го сочинува ризикот на ликвидност за Друштвото, односно:

- утврдување минималните фондови за да излезе во пресрет на итните барања
- определување на резервен план за финансирање на можните обврски
- утврдување на изворите на финансирање и настаните кои би го активирале планот
- известување за изложеноста на ризик од ликвидност

7.2 Опис на политиките и процедурите за управување со поединечен ризик, нивно спроведување од страна на друштвото за осигурување, уочените недостатоци во управување со поединечен ризик

За опис на политиките и процедурите на управување со поединечен ризик види точка 7.1.

Во текот на ревизијата не беа воочени одредени недостатоци во управување со поделните ризици.

7.3 Мислење за преземените активности на друштвото за осигурување во однос на исполнување на препораките на друштвото за ревизија во претходната деловна година, заедно со оценка на ревизорот во однос на соодветноста на преземените активности

Превземените активности на Друштвото во тековната година во однос на исполнување на препораките дадени од страна на друштвото за ревизија за годината завршена на 31 декември 2016 година, како и оценка за превземените активности се вклучени во писмото до раководството (Прилог 2).

7.4 Мислење за адекватноста во идентификување, мерење и управување со поединечни ризици, заедно со Препорака на друштвото за ревизија во однос на евентуални корекции при пресметка на капиталот и адекватноста на капиталот, управување со ризикот од ликвидност и солвентност, и останатите ризици на кои друштвото е изложено, како и Препорака на друштвото за ревизија за подобрување на политиките и процедурите за управување со ризик

Во текот на ревизијата не беа воочени значајни недостатоци во управувањето со поединечните ризици освен како што е наведено во ревизорското мислење.

7.5 Мислење на адекватноста и соодветноста на интерните контроли во друштвото врзани за управување со поединечни ризици заедно со Препорака на друштвото за ревизија за подобрување на ефикасноста и соодветноста на системот на интерни контроли во друштвото за осигурување

Врз основа на спроведената ревизија за 2017 година, беа воочени одредени недостатоци како што се наведени во писмото до раководството (Прилог 2) и прегледот на некорегирани грешки (Прилог 3) согласно коишто сметаме дека постои простор за понатамошно развивање и подобрување на системот на внатрешни контроли за управување со ризиците.

Прилог 8 - Извештај за спроведување на внатрешната ревизија

8.1 Опис на работата на внатрешната ревизија со податоци за стручната оспособеност на вработените во Службата за внатрешна ревизија

Друштвото има вработено еден внатрешен ревизор со што е усогласено со барањата на Законот за супервизија на осигурување. Внатрешниот ревизор ја има потребната вештина, знаење и искуство за спроведување на своите работни задачи.

Исто така поседува сертификат за овластени ревизори и е член на Институтот за овластени ревизори на Република Македонија (ИОРРМ).

Согласно барањата на ИОРРМ, внатрешниот ревизор учествувал во Програмата за континуирано образование.

СВР работи и дејствува врз основа на следниве политики и процедури:

- Програма за работа на службата за внатрешна ревизија за 2017 година одобрен од страна на Надзорен одбор на 15 декември 2016 година;
- План за работа на Независната организациона единица на внатрешна ревизија за 2017 година одобрен од страна на Надзорен одбор на 15 декември 2016 година;
- Правила за работа на Внатрешната ревизија бр. 0203-043/3 од 27.11.2014, донесени од страна на Надзорниот Одбор на Друштвото.

Независност:

Внатрешниот ревизор извршува исклучиво задачи поврзани со внатрешната ревизија во согласност со Статутот на Друштвото и правилата за работа на Независната организациона единица на внатрешна ревизија.

Активностите на внатрешниот ревизор се извршуваат во согласност со Годишната програма за работа на Независната организациона единица на внатрешна ревизија за 2017 година. Согласно Извештајот за работењето на Службата за внатрешна ревизија за 2017 година, СВР во текот на 2017 година извршила 15 редовни ревизии на 8 основни работни процеси и на 2 процеси на поддршка и една дополнителна ревизија на Постапувањата по Препораките на Внатрешната ревизија од поединечните Извештаи за 2017 година.

Во текот на 2017 година, СВР спроведе ревизии на севкупното работење на Друштвото, и тоа на следните циклуси:

- Ревизија на циклусот на прием во осигурување;
- Ревизија на циклусот на спроведување (продажба) на осигурувањето;
- Ревизија на циклусот на штети;
- Ревизија на циклусот на финансии и сметководство;
- Ревизија на циклусот на наплата на побарувањата;
- Ревизија на циклусот за правна заштита;
- Ревизија на заштита на лични податоци и видео надзор;
- Ревизија на циклусот на управување со човечки ресурси;
- Ревизија на циклусот на користење на Информативниот систем; и
- Ревизија на усогласеноста со Законската регулатива.

Извештаите од внатрешната ревизија содржат проценка на ризик, наоди, препораки, одговорни лица, рокови за имплементација, моментална состојба, статус и дата на реализација.

Извршените ревизии од страна на внатрешната ревизија се во согласност со одобрениот план и годишниот извештај на внатрешната ревизија содржи оценка на остварувањата во однос на годишниот план за ревизија.

Доколку е потребно, внатрешната ревизија извршува вонредни ревизии, надвор од предвидените со годишниот план.

Внатрешната ревизија извршува последователни ревизии, со цел да ја провери имплементацијата на дадените препораки. Извештаите од внатрешната ревизија се доставуваат до Надзорниот Одбор.

Во согласност со Законот за супервизија на осигурување СБР изготвува квартални и годишни извештаи за своето работење. Содржината на извештаите е во согласност со барањата на Законот за супервизија на осигурување.

8.2 Мислење за преземените активности на друштвото за осигурување во однос на исполнување на препораките на друштвото за ревизија во претходната деловна година, заедно со оценка на ревизорот во однос на соодветноста на преземените активности

За годината завршена на 31 декември 2016 година друштвото за ревизија нема дадено препораки што се однесуваат на работењето на внатрешната ревизија.

8.3 Мислење за работата на внатрешната ревизија, попис на недостатоците во работењето на внатрешната ревизија и ризиците кои произлегуваат од тоа, заедно со Препорака на друштвото за ревизија за подобрување на работењето на внатрешната ревизија.

Со цел да се изврши оценка на функционирањето на внатрешната ревизија во согласност со Законот за супервизија на осигурување ние:

- Извршивме интервју со Раководителот на Службата за внатрешна ревизија во Друштвото;
- Извршивме проверка на дел од постоечката документација на Друштвото, вклучувајќи ги:
 - Статут на Друштвото;
 - Организациона Структура;
 - Годишната програма за работа на Независната организациона единица на внатрешна ревизија за 2017 година;
 - Годишен план за работа на Независната организациона единица на внатрешна ревизија за 2017 година;
 - Тримесечен извештај за активностите на внатрешната ревизија во периодот 01.01.2017 година - 31.03.2017 година; 01.04.2017 година - 30.06.2017 година; 01.06.2017 година - 30.09.2017 година и 01.10.2017 година - 31.12.2017 година.
 - Годишен Извештај за активностите на внатрешната ревизија во периодот 01.01.2017 година - 31.12.2017 година;

Заклучоците во овој дел од извештајот базираат исклучиво на информации и документи добиени од Друштвото кои се однесуваат за 2017 година. Ернст и Јанг не изврши верификација на комплетноста и точноста на доставената информација и добиените податоци од Друштвото се сметаат за веродостојни.

Оценката за функционирањето на внатрешната ревизија на Друштвото беше извршена со цел да се одреди усогласеноста со Законот за супервизија на осигурување.

За време на проверката на функционирањето на Службата за внатрешна ревизија не идентификувавме неусогласености со Законот за супервизија на осигурување.

Прилог 9 - Извештај за начинот на водење на трговските книги

9.1 Опис на начинот на водење на трговските книги

Трговските книги се водат уредно и ажурно. Друштвото ги води трговските книги на начин кој овозможува транспарентност на состојбата на средствата, обврските, капиталот, приходите и расходите. Трговските книги се водат на електронски начин, по системот на двојно книговодство со примена на единствени сметки пропишани со сметковен план од страна на Советот на експерти на Агенцијата за супервизија на осигурување.

9.2 Мислење за преземените активности на друштвото за осигурување во однос на исполнување на препораките на друштвото за ревизија во претходната деловна година, заедно со оценка на ревизорот во однос на соодветноста на преземените активности

Превземените активности на Друштвото во тековната година во однос на исполнување на препораките дадени од страна на друштвото за ревизија за годината завршена на 31 декември 2016 година, како и оценка за превземените активности се вклучени во писмото до раководството (Прилог 2)

9.3 Мислење на начинот на водење на трговските книги

Финансиското известување на Друштвото е регулирано во законските прописи: Закон за трговски друштва (Службен Весник на РМ бр. 28/2004 со измените 84/2005 192/2015, 6/2016, 30/2016 и 61/2016), "Правилникот за водење сметководство" (Службен Весник на РМ бр. 159/2009, 164/2010 и 107/2011), "Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси" (Службен Весник на РМ бр. 169/2010, 141/2013 и 61/2016) и со "Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или и реосигурување" (Службен Весник на РМ бр. 5/2011, 41/2011, 64/2011, 187/2013 и 61/2016) и во основа се темели на објективно и реално прикажување на финансиската состојба и резултатот од работењето.

Евидентирањето и вреднувањето на сметководствените ставки и подготовката на финансиските извештаи се врши врз основа на сметководствените политики на Друштвото.

Во текот на нашата ревизија на финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2017 година не идентификувавме значајни недоследности во начинот на водење на трговските книги.

9.4 Препорака на друштвото за ревизија за подобрување на начинот на водење на трговските книги.

За годината завршена на 31 декември 2017 година друштвото за ревизија даде препораки кои се вклучени во писмото до раководството (Прилог 2).

Прилог 10 - Извештај за квалитетот на информатичкиот систем

10. 1 Опис на состојбата и адекватноста на управувањето со информатичкиот систем, негова усогласеност со деловните цели и пропишани интерни процедури за работа на друштвото за осигурување, ефикасноста на работењето на информатичкиот систем, политика и организација на сигурност и заштита на информатичкиот систем и податоците, соодветност на надворешните, системски и останати контроли, технолошката опременост, уочените слабости и ризици на системот и други податоци за функционирањето и безбедноста на информатичкиот систем

10.1.1 ИТ околина

Целта на овој дел од извештајот е да се претстави техничкиот опис на основната структура на информацискиот систем, која се состои од сервери, комуникациска мрежа и бази на податоци кои се користат како платформа за финансиските активности на Друштвото.

ИТ Организација

Друштвото има воспоставено самостојна Служба за Информатичка Технологија со двајца ИТ специјалисти.

Клучни апликации во Друштвото

Друштвото користи две поважни апликации во своето работење кои го покриваат целосното деловно и финансиско работење. Овие апликации се:

- Едусофт - клучната апликација за осигурително работење, централна репозиторија за сите типови на осигурителни полиси и штети како и за водење на стандардните процеси на финансиите и сметководството
- НБО Информациски систем за автоосигурување - веб-базирана апликација за осигурителни полиси и пријавување на штети за автоодговорност и зелен картон. Сопственик на оваа апликација е Националното Биро за Осигурување на Република Македонија;

Локација на примарниот систем за процесирање

Примарниот податочен центар е поставен во централата на Албсиг АД Скопје. Во централата има една сервер соба соодветно опремена во согласност со воспоставените добри практики.

10.2 Мислење за преземените активности на друштвото за осигурување во однос на исполнување на препораките на друштвото за ревизија во претходната деловна година, заедно со оценка на ревизорот во однос на соодветноста на преземените активности

Превземените активности на Друштвото во тековната година во однос на исполнување на препораките дадени од страна на друштвото за ревизија за годината завршена на 31 декември 2016 година, како и оценка за превземените активности се се вклучени во писмото до раководството (Прилог 2):

10.3 Мислење на ревизорот за адекватноста на управување со информатичкиот систем заедно со Препорака на друштвото за ревизија за подобрување на начинот на управување со информатичкиот систем

Наоди

Како резултат на нашата ревизија во Албсиг АД Скопје од 2017 не идентификувавме нови наоди кои би имале влијание во севкупната оценка на информацискиот систем во Друштвото.

10.4 Оценка која се однесува на состојбата и адекватноста во управувањето со информатичкиот систем во согласност со меѓународно признатите стандарди за ревизија на информатички системи.

Заклучок и препораки

Нашите заклучоци и препораки се во согласност со нашата методологија и применетите критериуми на најдобрите практики како и претходно споменатите ограничувања и истите се дадени во Писмото до раководството (Прилог 2).

Не се идентификувани значајни наоди од ревизијата кои имаат значајно влијание во севкупната оценка на информацискиот систем на Друштвото.

Прилог 11 - Извештај за точноста и комплетноста на извештаите кои се доставуваат до Агенцијата за супервизија на осигурување

Согласно законската регулатива и подзаконските акти донесени од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување, Друштвото доставува редовни квартални извештаи до Агенцијата за супервизија на осигурување.

Имајќи ги во предвид барањата на *Правилникот за формата и содржината на ревизорскиот извештај и минималниот опфат на ревизија на друштвата за осигурување и реосигурување* следните извештаи што Друштвото ги доставува до Агенцијата за супервизија на осигурување со состојба на датумот на финансиските извештаи за тековна година беа предмет на проверка:

- Потребно ниво на маргината на солвентност за неживотно осигурување
- Пресметка на капиталот
- Вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви
- Вложувања на средствата кои не ги покриваат техничките резерви
- Побарувања по основ на премија за осигурување и по основ на регрес
- Промена во исправка на вредноста на побарувањата
- Извештај за вонбилансни ставки
- Извештај за валутна усогласеност на средствата и обврските од Извештајот за финансиска состојба (Биланс на состојба)
- Извештај за рочна усогласеност на средствата и обврските од Извештајот за финансиска состојба (Биланс на состојба)
- Извештај за трансакции со поврзани лица
- Извештај за приходи и расходи од вложувања
- Извештај за реализирани добивки (загуби) од продажба - капитална добивка (загуба)
- Извештај за вредносно усогласување (нереализирани добивки (загуби), сведување на објективна вредност)
- Извештај за структура на вложувањата

Во извештаите што Друштвото ги доставило до Агенцијата за супервизија на осигурување со состојба на изготвувањето на финансиските извештаи, не беа утврдени значајни неусогласености во поглед на комплетноста и точноста.

11.1 Препораки во Писмото до раководството

За годината завршена на 31 декември 2017 година друштвото за ревизија нема дадено препораки што се однесуваат на точноста и комплетноста на извештаите кои се доставуваат до Агенцијата за супервизија на осигурување.

Прилог 12 - Извештај за вреднување на билансните и вонбилансните ставки и сметководствени политики

Вреднувањето на билансните и вонбилансните средства и обврски на Друштвото се врши во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување и “Правилникот за водење сметководство” (Службен Весник на РМ бр. 159/2009, 164/2010 и 107/2011).

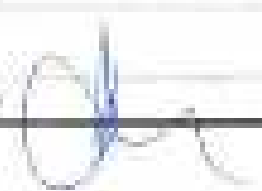
Подетални информации за вреднувањето на билансните и вонбилансните средства и обврски на Друштвото се дадени во белешките кон финансиските извештаи на Друштвото, дадени во писмо до раководството **Прилог 1**.

12.1 Препораки во Писмото до Раководството

За годината завршена на 31 декември 2017 година друштвото за ревизија нема дадено препораки што се однесуваат на подобрување на начинот на вреднување на билансни и вонбилансни ставки и сметководствени политики.

Прилог 13 - Неревидирана годишна сметка

Финансиски извештаи

Изузеток:	Лого
СМБС:	00000000
Група:	неопределено испитување
Период:	01.01 - 31.12
Период:	2017
Изработен:	Наташ Симеон
Контролирант (запастиен и отвор):	
Одобрал:	Наташ Симеон, извршен директор

BC: Баланс на состојеби

[illegible]

БС: Баланс на активи/БС

Содержание	Единица измерения	Начислено	
		в руб.	в евро
1	2	3	4
Г. ОБИЧНОМУДНО ПРОВЕДЕНИЕ НА РАБОТНО-ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПО ПРОГРАМА НА ПРОТИВООПРАЩАНИЕ НАДЕЖНОСТИ НА СЪОБЩЕСТВАТА	000		
Г. ПОДГОТОВКА НА ТЕХНИЧЕСКИ ДАННИ И СЪОБЩАВАНЕ (000+001)	001	1 185 474	1 185 474
1. Подготовка на данни	002		
2. Подготовка на данни	003	1 185 474	1 185 474
Г. ПОДГОТОВКА НА РАБОТНО-ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПО ПРОГРАМА НА ПРОТИВООПРАЩАНИЕ НАДЕЖНОСТИ НА СЪОБЩЕСТВАТА (000+001+002)	004	1 185 474	1 185 474
1. Подготовка на данни	005	1 185 474	1 185 474
2. Подготовка на данни	006	1 185 474	1 185 474
3. Подготовка на данни	007	1 185 474	1 185 474
Г. ПОДГОТОВКА НА РАБОТНО-ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПО ПРОГРАМА НА ПРОТИВООПРАЩАНИЕ НАДЕЖНОСТИ НА СЪОБЩЕСТВАТА (000+001+002+003)	008	2 370 948	2 370 948
1. Подготовка на данни	009	2 370 948	2 370 948
2. Подготовка на данни	010	2 370 948	2 370 948
3. Подготовка на данни	011	2 370 948	2 370 948
4. Подготовка на данни	012	2 370 948	2 370 948
Г. ПОДГОТОВКА НА РАБОТНО-ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПО ПРОГРАМА НА ПРОТИВООПРАЩАНИЕ НАДЕЖНОСТИ НА СЪОБЩЕСТВАТА (000+001+002+003+004)	013	3 556 396	3 556 396
1. Подготовка на данни	014	3 556 396	3 556 396
2. Подготовка на данни	015	3 556 396	3 556 396
3. Подготовка на данни	016	3 556 396	3 556 396
Г. ПОДГОТОВКА НА РАБОТНО-ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПО ПРОГРАМА НА ПРОТИВООПРАЩАНИЕ НАДЕЖНОСТИ НА СЪОБЩЕСТВАТА (000+001+002+003+004+005)	017	4 741 844	4 741 844
1. Подготовка на данни	018	4 741 844	4 741 844
2. Подготовка на данни	019	4 741 844	4 741 844
3. Подготовка на данни	020	4 741 844	4 741 844
4. Подготовка на данни	021	4 741 844	4 741 844
Г. ПОДГОТОВКА НА РАБОТНО-ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПО ПРОГРАМА НА ПРОТИВООПРАЩАНИЕ НАДЕЖНОСТИ НА СЪОБЩЕСТВАТА (000+001+002+003+004+005+006)	022	5 927 292	5 927 292
1. Подготовка на данни	023	5 927 292	5 927 292
2. Подготовка на данни	024	5 927 292	5 927 292
3. Подготовка на данни	025	5 927 292	5 927 292
4. Подготовка на данни	026	5 927 292	5 927 292
Г. ПОДГОТОВКА НА РАБОТНО-ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПО ПРОГРАМА НА ПРОТИВООПРАЩАНИЕ НАДЕЖНОСТИ НА СЪОБЩЕСТВАТА (000+001+002+003+004+005+006+007)	027	7 112 740	7 112 740
1. Подготовка на данни	028	7 112 740	7 112 740
2. Подготовка на данни	029	7 112 740	7 112 740
3. Подготовка на данни	030	7 112 740	7 112 740
4. Подготовка на данни	031	7 112 740	7 112 740
Г. ПОДГОТОВКА НА РАБОТНО-ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПО ПРОГРАМА НА ПРОТИВООПРАЩАНИЕ НАДЕЖНОСТИ НА СЪОБЩЕСТВАТА (000+001+002+003+004+005+006+007+008)	032	8 300 000	8 300 000
1. Подготовка на данни	033	8 300 000	8 300 000
2. Подготовка на данни	034	8 300 000	8 300 000
3. Подготовка на данни	035	8 300 000	8 300 000
4. Подготовка на данни	036	8 300 000	8 300 000
Г. ПОДГОТОВКА НА РАБОТНО-ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПО ПРОГРАМА НА ПРОТИВООПРАЩАНИЕ НАДЕЖНОСТИ НА СЪОБЩЕСТВАТА (000+001+002+003+004+005+006+007+008+009)	037	9 485 000	9 485 000
1. Подготовка на данни	038	9 485 000	9 485 000
2. Подготовка на данни	039	9 485 000	9 485 000
3. Подготовка на данни	040	9 485 000	9 485 000
4. Подготовка на данни	041	9 485 000	9 485 000
Г. ПОДГОТОВКА НА РАБОТНО-ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПО ПРОГРАМА НА ПРОТИВООПРАЩАНИЕ НАДЕЖНОСТИ НА СЪОБЩЕСТВАТА (000+001+002+003+004+005+006+007+008+009+010)	042	10 670 000	10 670 000
1. Подготовка на данни	043	10 670 000	10 670 000
2. Подготовка на данни	044	10 670 000	10 670 000
3. Подготовка на данни	045	10 670 000	10 670 000
4. Подготовка на данни	046	10 670 000	10 670 000
Г. ПОДГОТОВКА НА РАБОТНО-ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПО ПРОГРАМА НА ПРОТИВООПРАЩАНИЕ НАДЕЖНОСТИ НА СЪОБЩЕСТВАТА (000+001+002+003+004+005+006+007+008+009+010+011)	047	11 855 000	11 855 000
1. Подготовка на данни	048	11 855 000	11 855 000
2. Подготовка на данни	049	11 855 000	11 855 000
3. Подготовка на данни	050	11 855 000	11 855 000
4. Подготовка на данни	051	11 855 000	11 855 000
Г. ПОДГОТОВКА НА РАБОТНО-ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПО ПРОГРАМА НА ПРОТИВООПРАЩАНИЕ НАДЕЖНОСТИ НА СЪОБЩЕСТВАТА (000+001+002+003+004+005+006+007+008+009+010+011+012)	052	13 040 000	13 040 000
1. Подготовка на данни	053	13 040 000	13 040 000
2. Подготовка на данни	054	13 040 000	13 040 000
3. Подготовка на данни	055	13 040 000	13 040 000
4. Подготовка на данни	056	13 040 000	13 040 000
Г. ПОДГОТОВКА НА РАБОТНО-ОБ			

БС: БИТАНС НА СВЕТОЈН

Описание расходов	2007 г. млн руб.	2008 г. млн руб.	Платежи	
			Прямые (заключенные) платежи	Косвенные платежи (2007 г.)
1	2	3	4	5
РАБОТА				
А. ОПЕРАТИВНЫЕ РАСХОДЫ (РАСЧЕНЫ НА ОСНОВЕ СТАТИСТИЧЕСКИХ ДАННЫХ)	304		145237.508	142378.781
1. ЗАКУПКА ИМПОРТА (107+108+109)	304		214231.400	214231.400
1. Закупка импортных товаров	307		214231.400	214231.400
2. Закупка импортных услуг	308			
3. Закупка импортных товаров	309			
1.1 ПРЕИМУЩА СМАТЫВАНИЯ МОДУЛИ	305			
2. НАКОПИТЕЛЬНАЯ ПРОГРАММА (ПРОИЗВЕДЕН)	301		42134.147	18547.707
2. Накопительная программа	302		42134.147	18547.707
3. Оплата услуг по страхованию	303			
Б. РАСХОДЫ НА ПРОИЗВОДСТВО	304			
1. Оплата за аренду	304			
2. Оплата за аренду	305			
3. Оплата за аренду	306			
4. Оплата за аренду	307			
5. Оплата за аренду	308			
В. НАКОПИТЕЛЬНАЯ ПРОГРАММА	101			
В.1 ПРОГРАММА ЗАКУПКА	102		81241.508	75808.410
В.2 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	103			
В.3 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	104		31241.508	81241.508
В.4 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	105			
В.5 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	106			
В.6 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	107			
В.7 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	108			
В.8 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	109			
В.9 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	110			
В.10 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	111			
В.11 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	112			
В.12 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	113			
В.13 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	114			
В.14 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	115			
В.15 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	116			
В.16 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	117			
В.17 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	118			
В.18 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	119			
В.19 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	120			
В.20 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	121			
В.21 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	122			
В.22 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	123			
В.23 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	124			
В.24 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	125			
В.25 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	126			
В.26 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	127			
В.27 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	128			
В.28 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	129			
В.29 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	130			
В.30 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	131			
В.31 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	132			
В.32 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	133			
В.33 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	134			
В.34 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	135			
В.35 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	136			
В.36 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	137			
В.37 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	138			
В.38 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	139			
В.39 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	140			
В.40 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	141			
В.41 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	142			
В.42 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	143			
В.43 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	144			
В.44 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	145			
В.45 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	146			
В.46 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	147			
В.47 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	148			
В.48 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	149			
В.49 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	150			
В.50 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	151			
В.51 ПРОГРАММА ЗАКУПКА ПОСРЕДСТВОМ РАБОТНИКОВ	152			

BY: Euphrosine M. Vintola

[illegible]

БУ! БИРАНС НН УСТРА

[illegible]

булган
01.01-31.12
2019

БУ: Биланс на успех

Описание на операцията	Сметка по БУ	Израз	
		Всичко по БУ	Израз по БУ
I	II	III	IV
0. общата печалба, включваща и разходи за облагодетелстване	010	2 731 818	12 792 419
0. печалба за облагодетелстване по отношение на 2019 г.	010	0	0
0. загуба за облагодетелстване по отношение на облагодетелстване	011	20 580 323	0 242 587
0. данък за облагодетелстване	012		
0. облагодетелстване	013		
00. печалба за облагодетелстване по отношение на 2019 г.	014	0	0
00. загуба за облагодетелстване по отношение на 2019 г.	015	17 855 027	8 242 586

ПТ: Илланггај на паричните текови

Тргов. код	Паричен показател	Износ	
		Текущи приходи 2017	Вкупно 2017-2019
1	2	3	4
A. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЈАТЕЛНОСТ НА ДЕЈАТЕЛНОСТ			
I. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЈАТЕЛНОСТ НА ДЕЈАТЕЛНОСТ (201-205+206+207+208+209+210+211+212+213+214)	208	36.326.218	371.898.248
1. Приходи од продажба на готови ствари и произведени	201	313.077.274	3.904.354,2
2. Приходи од реконструкција и реставрација	202		
3. Приходи од услуги во врска со недвижности	203		
4. Приходи од работи на реконструкција	204		
5. Остаточни приходи од дејателност	205	34.901.545	47.415.090
II. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЈАТЕЛНОСТ НА ДЕЈАТЕЛНОСТ (215-219+220+221+222+223+224)	220	214.388.408	983.000.480
1. Приходи од продажба на готови ствари и произведени, уговорно надвишок на услуги (220-221+222+223+224)	221	100.470.000	1.740.000,00
2. Приходи од услуги во врска со недвижности (221-222+223+224)	222		
3. Приходи од реконструкција, реконструкција и реставрација	223	30.560.000	6.748.000
4. Приходи од услуги во врска со недвижности	224	55.130.000	55.130.000
5. Приходи од продажба на готови ствари и произведени	225	323.37.000	38.448.000
6. Приходи од услуги	226		
7. Приходи од услуги во врска со недвижности (226-227+228+229)	227	5.748.000	70.740
8. Остаточни приходи од дејателност	228	100.000.000	1.200.000,00
B. ИЛИ: ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЈАТЕЛНОСТ НА ДЕЈАТЕЛНОСТ (308-309)	308	0	0
A. НЕТО ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЈАТЕЛНОСТ НА ДЕЈАТЕЛНОСТ (208-308)	308	3.912.420	31.916.170
B. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД НЕДЕЈАТЕЛНОСТ			
I. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД НЕДЕЈАТЕЛНОСТ (311-315+316+317+318+319+320)	317	427.443.021	427.443.021
1. Приходи од продажба на готови ствари и произведени	318		
2. Приходи од продажба на материјални средства	319	3.234.000	610.000
3. Приходи од продажба на материјални средства, кои не служат за продажба на готови ствари и произведени	320		
4. Приходи од продажба на готови ствари и произведени, кои не служат за продажба на готови ствари и произведени	321		
5. Приходи од продажба на готови ствари и произведени, кои не служат за продажба на готови ствари и произведени	322	148.000.000	60.000.000
6. Приходи од продажба на готови ствари и произведени, кои не служат за продажба на готови ствари и произведени	323	324.000.000	324.000.000
7. Приходи од продажба на готови ствари и произведени, кои не служат за продажба на готови ствари и произведени	324		
8. Приходи од услуги	325	1.000.000	1.000.000
II. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД НЕДЕЈАТЕЛНОСТ (327-329+330+331+332+333+334)	330	483.000.000	483.000.000
1. Приходи од продажба на готови ствари и произведени	331	200.000	610.000
2. Приходи од продажба на материјални средства	332	10.000.000	1.000.000
3. Приходи од продажба на материјални средства, кои не служат за продажба на готови ствари и произведени	333		
4. Приходи од продажба на готови ствари и произведени, кои не служат за продажба на готови ствари и произведени	334		
5. Приходи од продажба на готови ствари и произведени, кои не служат за продажба на готови ствари и произведени	335	148.000.000	147.000.000
6. Приходи од продажба на готови ствари и произведени, кои не служат за продажба на готови ствари и произведени	336	200.000.000	200.000.000
7. Приходи од продажба на готови ствари и произведени, кои не служат за продажба на готови ствари и произведени	337		
8. Приходи од услуги	338		
B. ИЛИ: ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД НЕДЕЈАТЕЛНОСТ (317-327)	338	831.000	60.000.000
A. НЕТО ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД НЕДЕЈАТЕЛНОСТ	338	0	0

ПТ: Извештај за паричните текови

Групирање	Износ мил. ден.	Пара:	
		Износ денари износ:	Износ денари износ: износ:
1	2	3	4
III. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИЈСКИ АКТИВНОСТИ			
1. ПАРИЧНИ ПРИТУК ОД ФИНАНСИЈСКИ АКТИВНОСТИ (315+313+343)	137	0	0
1. Приходи од продажба на ликвидирање на финансиски средства	136		
2. Приходи од продажба на финансиски инструменти и финансиски средства	136		
3. Приходи од продажба на ликвидирање на финансиски средства	136		
2. ПАРИЧНИ ОДНОС ОД ФИНАНСИЈСКИ АКТИВНОСТИ (342+343+344)	341	0	0
2. Однесување до кредитора и кредити од кредитора и до кредитора и до кредитора и до кредитора	342		
3. Однесување до кредитора и кредити од кредитора и до кредитора и до кредитора	343		
4. Однесување до кредитора и кредити од кредитора и до кредитора и до кредитора	344		
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИТУК ОД ОПЕРАТИВНИ АКТИВНОСТИ (317+311)	348	8	8
V. НЕТО ПАРИЧНИ ОДНОС ОД ФИНАНСИЈСКИ АКТИВНОСТИ (341+342)	345	8	8
VI. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИТУК ОД ОПЕРАТИВНИ АКТИВНОСТИ (317+311)	347	128.873.843	128.873.843
VI. НЕТО ПАРИЧНИ ОДНОС ОД ОПЕРАТИВНИ АКТИВНОСТИ (341+342+343)	349	128.873.843	128.873.843
VII. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИТУК ОД ОПЕРАТИВНИ АКТИВНОСТИ (317+311)	348	874.871	874.871
VIII. НЕТО ПАРИЧНИ ОДНОС ОД ОПЕРАТИВНИ АКТИВНОСТИ (341+342)	350	0	1.253.064
IX. ПАРИЧНИ ПРИТУК ОД ОПЕРАТИВНИ АКТИВНОСТИ НА ПОКРИТОСТ НА ПЕРИОДИЧНОСТИ ПЕРИОДИ	381	1.253.064	1.253.064
X. ПАРИЧНИ ПРИТУК ОД ОПЕРАТИВНИ АКТИВНОСТИ НА ПОКРИТОСТ НА ПЕРИОДИЧНОСТИ ПЕРИОДИ	382		
XI. ПАРИЧНИ ПРИТУК ОД ОПЕРАТИВНИ АКТИВНОСТИ НА ПОКРИТОСТ НА ПЕРИОДИЧНОСТИ ПЕРИОДИ	383	1.253.064	1.253.064

Q

100

Item	Unit	Quantity	Unit Price	Total Price	Remarks
1. Cement	kg	1000	1.20	1200.00	
2. Sand	m ³	5	150.00	750.00	
3. Aggregate	m ³	5	180.00	900.00	
4. Labour	man	10	100.00	1000.00	
5. Water	m ³	10	10.00	100.00	
6. Transport	km	100	5.00	500.00	
7. Material	kg	2000	0.50	1000.00	
8. Labour	man	20	100.00	2000.00	
9. Water	m ³	20	10.00	200.00	
10. Transport	km	200	5.00	1000.00	
11. Material	kg	4000	0.50	2000.00	
12. Labour	man	40	100.00	4000.00	
13. Water	m ³	40	10.00	400.00	
14. Transport	km	400	5.00	2000.00	
15. Material	kg	8000	0.50	4000.00	
16. Labour	man	80	100.00	8000.00	
17. Water	m ³	80	10.00	800.00	
18. Transport	km	800	5.00	4000.00	
19. Material	kg	16000	0.50	8000.00	
20. Labour	man	160	100.00	16000.00	
21. Water	m ³	160	10.00	1600.00	
22. Transport	km	1600	5.00	8000.00	
23. Material	kg	32000	0.50	16000.00	
24. Labour	man	320	100.00	32000.00	
25. Water	m ³	320	10.00	3200.00	
26. Transport	km	3200	5.00	16000.00	
27. Material	kg	64000	0.50	32000.00	
28. Labour	man	640	100.00	64000.00	
29. Water	m ³	640	10.00	6400.00	
30. Transport	km	6400	5.00	32000.00	
31. Material	kg	128000	0.50	64000.00	
32. Labour	man	1280	100.00	128000.00	
33. Water	m ³	1280	10.00	12800.00	
34. Transport	km	12800	5.00	64000.00	
35. Material	kg	256000	0.50	128000.00	
36. Labour	man	2560	100.00	256000.00	
37. Water	m ³	2560	10.00	25600.00	
38. Transport	km	25600	5.00	128000.00	
39. Material	kg	512000	0.50	256000.00	
40. Labour	man	5120	100.00	512000.00	
41. Water	m ³	5120	10.00	51200.00	
42. Transport	km	51200	5.00	256000.00	
43. Material	kg	1024000	0.50	512000.00	
44. Labour	man	10240	100.00	1024000.00	
45. Water	m ³	10240	10.00	102400.00	
46. Transport	km	102400	5.00	512000.00	
47. Material	kg	2048000	0.50	1024000.00	
48. Labour	man	20480	100.00	2048000.00	
49. Water	m ³	20480	10.00	204800.00	
50. Transport	km	204800	5.00	1024000.00	
51. Material	kg	4096000	0.50	2048000.00	
52. Labour	man	40960	100.00	4096000.00	
53. Water	m ³	40960	10.00	409600.00	
54. Transport	km	409600	5.00	2048000.00	
55. Material	kg	8192000	0.50	4096000.00	
56. Labour	man	81920	100.00	8192000.00	
57. Water	m ³	81920	10.00	819200.00	
58. Transport	km	819200	5.00	4096000.00	
59. Material	kg	16384000	0.50	8192000.00	
60. Labour	man	163840	100.00	16384000.00	
61. Water	m ³	163840	10.00	1638400.00	
62. Transport	km	1638400	5		